

Revista ECONOMICA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

O NOUĂ EXPRESIE A DEZVOLTĂRII RELAȚILOR DE PRIETENIE, COLABORARE ȘI SOLIDARITATE ÎNTRE POPOARELE ROMÂN ȘI CHINEZ

La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Hua Kuo-fen, președintele Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, premierul Consiliului de Stat al Republicii Populare Chineze, efectuează o vizită oficială de prietenie în țara noastră.

Înscriindu-se pe linia continuu ascendentă a relațiilor de strînsă prietenie, colaborare multilaterală și solidaritate militantă dintre cele două partide și țări, actualul dialog la nivel înalt este salutat cu deosebită căldură și satisfacție de oamenii muncii din țara noastră, de întregul popor român, deplin convins că el va marca un nou moment de însemnătate istorică în evoluția continuu ascendentă a raporturilor frățești dintre cele două țări și popoare, animate de idealul comun al edificării societății socialiste, al construirii unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

MOMENT REMARCABIL ÎN AMPLIFICAREA RAPORTURILOR DE PRIETENIE ȘI COLABORARE ROMÂNNO-CHINEZE

INCONJURAT cu dragoste și căldură, cu sentimente de înaltă stimă și prețuire, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, se află în prezent în țara noastră, într-o vizită oficială de prietenie, tovarășul Hua Kuo-fen, președintele Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, premierul Consiliului de Stat al Republicii Populare Chineze.

Primirea caldă, prietenească, rezervată tovarășului Hua Kuo-fen, celorlalți înalți soli ai poporului chinez din prima clipă a sosirii lor pe pământul ospitalier al României socialiste constituie o nouă expresie elocventă a profundelor legături prietenești, de strânsă colaborare multilaterală și solidaritate militantă, întemeiate pe stimă și respect reciproc, pe principiile și idealurile socialismului și păcii, care s-au statornicit și se dezvoltă între cele două partide, țări și popoare.

Poporul român și chinez sînt legate prin vechi tradiții de solidaritate în lupta împotriva asupririi și dominației străine, pentru eliberarea națională și socială, pentru transformarea revoluționară a societății. Odată cu victoria revoluției populare în cele două țări, prietenia, solidaritatea și colaborarea dintre România și China au căpătat un conținut nou, calitativ superior. S-au intensificat schimburile comerciale bilaterale, s-a am-

plificat colaborarea economică și tehnico-științifică; au cunoscut o dezvoltare continuă colaborarea în domeniul culturii, învățămîntului și științei, contactele pe linie de partid și de stat, schimbul de experiență în construirea socialismului, consultările și conlucrarea pe plan internațional. La baza acestor relații stau principiile egalității în drepturi, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, respectului și avantajului reciproc, solidarității internaționale și întraajutorării tovarășești, principii pe care țara noastră le așează în mod consecvent și neabătut la temelii relațiilor sale cu toate statele socialiste.

Un rol de excepțională însemnătate în evoluția continuu ascendentă a relațiilor multilaterale româno-chineze l-au avut întîlnirile și convorbirile purtate, în ultimii ani, la nivelul cel mai înalt, care se înscriu armonios în contextul politicii noastre consecvente de dezvoltare a bunelor raporturi de colaborare și solidaritate cu toate țările socialiste. Astfel, vizita oficială de prietenie întreprinsă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Republica Populară Chineză, în luna mai 1978, dialogul româno-chinez la nivel înalt care a avut loc cu acel prilej au pus pregnant în evidență bunele relații dintre partidele, țările și popoarele noastre, puternic impulsionate de vizita efectuată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, în anul 1971, în Republica Populară Chineză, de înțelegerile stabilite cu acel prilej cu președintele Mao Tzedun și premierul Ciu En-lai.

Convorbirile avute de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu tovarășul Hua Kuo-fen, în luna mai a acestui an au dat un puternic îmbold extinderii și aprofundării prieteniei și colaborării între partidele, popoarele și țările noastre, înscriindu-se totodată ca o contribuție la lupta forțelor înaintate ale lumii de azi pentru progres, colaborare și pace. Grăitoare în această privință sînt înțelegerile comune la care s-a ajuns atunci cu privire la dezvoltarea cooperării româno-chineze în diverse domenii, evidențindu-se importanța semnării de către tovarășii Nicolae Ceaușescu și Hua Kuo-fen a Acordului privind colaborarea economică și tehnică pe termen lung dintre cele două țări, document care a deschis o largă perspectivă progresului tot mai rapid al operei de construcție socialistă în România și Republica Populară Chineză. În același timp,

„Cu convingerea că vizita pe care o faceți în țara noastră constituie un nou și important moment în impulsionearea raporturilor tradiționale de prietenie și colaborare dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză, dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Chinez, doresc să dau glas, încă o dată, hotărîrii noastre de a asigura prin eforturi comune, dezvoltarea continuă a acestor relații, în interesul ambelor popoare, al cauzei socialismului și păcii.”

NICOLAE CEAUȘESCU

s-a exprimat hotărîrea comună de a se întări conlucrarea dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Chinez — forțele politice conducătoare ale celor două națiuni —, colaborarea între organele de stat, organizațiile de masă și obștești, instituțiile de știință și cultură, schimburile de experiență în toate sferile construcției socialiste.

Vizita oficială de prietenie a înalților soli ai poporului chinez — vizită care la închiderea ediției noastre se află în plină desfășurare — oferă un nou prilej de abordare aprofundată, la nivelul cel mai înalt, sub semnul bunelor și tradiționalelor relații de colaborare și solidaritate, a unor probleme majore privind dezvoltarea conlucrării dintre cele două partide comuniste, țări socialiste și popoare prietene, atît pe plan bilateral, cît și în sfera vieții internaționale, în interesul ambelor popoare, al cauzei generale a socialismului și păcii.

Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la dineul oficial oferit în onoarea înaltului oaspete chinez, „**Sîntem conștienți că succesele Chinei populare — ca și realizările României și altor țări socialiste pe calea dezvoltării economice, tehnico-științifice și culturale, a ridicării nivelului general de viață și civilizație — reprezintă o contribuție de seamă la sporirea prestigiului socialismului în lume, la întărirea forțelor revoluționare, democratice, antiimperialiste, în lupta pentru libertate și independență, pentru progres social și pace.**”

Actualul dialog la nivel înalt româno-chinez constituie un puternic îmbold pentru extinderea și aprofundarea prieteniei și colaborării dintre partidele și țările noastre, spre binele ambelor popoare, al cauzei generale a socialismului și păcii în lume, pentru activizarea în continuare a conlucrării pe arena mondială în scopul înlăturării idealurilor de libertate, independență și dezvoltare de sine stătătoare, în pace și prosperitate, ale tuturor popoarelor. În toastul său la dineul de miercuri seara, tovarășul Hua Kuo-fen arăta că „**Între cele două țări socialiste — China și România — există relații foarte bune. Desti-**

nul comun — prin agresiunea și asupra pe care le-au suferit vreme îndelungată în trecut — a făcut ca popoarele noastre să manifeste interes reciproc și să se încurajeze reciproc în lupta pentru obținerea eliberării. Astăzi, obiectivele comune — apărarea independenței și suveranității și construirea socialismului — ne unesc și mai strîns. Noi susținem principiile marxism-leninismului și internaționalismului proletar și desfășurăm revoluția și construcția în mod independent, de sine stătător, potrivit situației concrete din propria țară. În relațiile interstatale, noi respectăm cu strictețe cele cinci principii ale coexistenței pașnice. De mai mulți ani s-a dezvoltat în diferite domenii cooperarea prietenească dintre noi, ceea ce ne produce satisfacție.”

Dialogul româno-chinez la cel mai înalt nivel ilustrează încă o dată, în mod grăitor consecvența cu care partidul și statul nostru înlătură neabătut orientările Programului P.C.R. privind colaborarea și solidaritatea cu toate țările socialiste, considerate a fi un factor de cea mai mare însemnătate pentru dezvoltarea socialistă a țării, ca și a tuturor țărilor socialiste, al cauzei generale a păcii și progresului.

Prin calde și profunde manifestări de stimă, prețuire și entuziasm masele populare din țara noastră își exprimă deplina aprobare și via satisfacție față de această nouă întîlnire dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Hua Kuo-fen, eveniment remarcabil în cronica relațiilor tradiționale de prietenie și conlucrare tovarășească româno-chineze. Oamenii muncii din țara noastră, întregul popor român nutresc profunda convingere că noile înțelegeri la care se va ajunge în cursul acestei vizite vor lărgi și mai mult cadrul dezvoltării multilaterale a raporturilor româno-chineze, valorificînd posibilitățile mereu sporite pe care le oferă realizările pe tărîm politic, economic și social ale celor două țări socialiste prietene, în interesul ambelor popoare, al cauzei socialismului și păcii în lume.

Dinu DRAGOMIRESCU

ACT ISTORIC. CU ÎNRIURIRE HOTĂRÎTOARE ASUPRA DESTINELOR ȚĂRII

EXISTĂ ÎN VIAȚA țărilor evenimente care le marchează hotărîtor destinele. Forța de înriurare a acestor evenimente pentru prezentul și viitorul statelor nu reprezintă rodul unor întâmplări, al unor împrejurări sau conjuncturi anume. Ci ea încorporează efectele unor eforturi de gîndire și acțiune progresistă, revoluționară, pe plan material, social și spiritual, ale maselor și personalităților, desfășurate de-a lungul a generații și generații, de fii ai țării, efectele unor pasiuni ardente pentru țară, pentru împlinirea unor nobile idealuri și năzuințe, ale unor momente revoluționare remarcabile, cu consecințele lor pozitive pentru progresul patriei, realizate într-o întreagă etapă istorică.

Un astfel de eveniment, hotărîtor pentru destinele României, l-a constituit înfăptuirea de către Partidul Comunist Român, în colaborare cu celelalte forțe democratice, patriotice și în condiții interne și externe favorabile, potrivit voinței întregului popor, a **insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste de la 23 August 1944**. Aceasta a realizat răsturnarea dictaturii militar-fasciste și trecerea țării noastre cu întreaga sa forță, cu toată armata alături de Uniunea Sovietică, de coaliția antihitleristă, proces cu profunde implicații pentru desfășurarea ulterioară a celei mai mari și mai sîngeroase conflagrații pe care a cunoscut-o istoria mondială, accelerînd prăbușirea celui mai însemnat front fascist, deschizînd calea înaintării rapide a trupelor sovietice în Balcani și spre centrul continentului.

Exprimînd interese vitale ale țării, insurecția națională armată antifascistă și antiimperialistă a concentrat în dimensiunile sale politice și sociale **năzuințele unei întregi epoci istorice, de constituire și afirmare a României, lupta revoluționară, neobosită a maselor, a forțelor progresiste pentru existența și prosperitatea țării**. Ridicate pe planuri superioare, în mod direct sau indirect, sub o formă sau alta, în idealurile naționale, antifasciste și antiimperialiste, largi și generoase ale insurecției de la 23 August 1944 se regăsesc mobilurile năzuințelor social-politice și naționale ale revoluției lui Tudor Vladimirescu, care afirma că „Patria este norodul și nu tagma jefuitorilor”, și promova lupta deschisă împotriva robiei dinăuntru, lupta împotriva robiei venite din afara țării, idealurile revoluției de la 1848 — moment istoric de mare însemnătate pentru progresul României — în care Bălcescu îndemna întreaga națiune să-și cucerască singură libertatea, care „nu poate veni de la curțile împărătești”, și să-și dobîndească dreptul de a trăi în „dreptate, frăție și unitate”. Se regăsesc în idealurile acestui act năzuințele partidelor unioniste, ale celor ce au cucerit independența, de stat a României, ale făuritorilor României unitare, țeluri din totdeauna ale românilor ale căror aspirații legitime se izbeau de pretențiile și intervențiile marilor imperii și puteri ale timpurilor respective. Se evidențiază în aceste idealuri gîndirea și acțiunile socialiștilor români de la sfîrșitul secolului XIX și începutul secolului XX, care priveau înainte și aspirau la progresul României pe calea socialismului, la „Dacia viitoare organizată pe baze socialiste”, tezele și ideile gînditorilor patrioți de la sfîrșitul

secolului XIX și începutul secolului XX, ca și de mai apoi, care subliniau precaritatea existenței unei țări agrare, relevînd totodată, cu numeroase, realiste și veridice argumente imperativul dezvoltării industriei pentru România, însemnătatea acestui proces pentru dezvoltarea economico-socială de ansamblu a țării. În aspirațiile celor ce au înfăptuit, insurecția își află **expresia nobilul umanism și demnitatea națională**, atribute caracteristice ale poporului român, care din totdeauna s-a ridicat împotriva celor care au pus și pun în pericol civilizația umană.

Identificîndu-se cu năzuințele maselor, ale întregii națiuni unite, prin eforturile și înaltele virtuți de conducător politic ale Partidului Comunist Român, insurecția din august 1944 a **marcat un moment hotărîtor în dezvoltarea României pe un drum nou**, a permis trecerea la realizarea unor profunde transformări sociale, revoluționare în patria noastră, deschizîndu-se calea făuririi unei economii socialiste puternice, avansate, a ridicării la parametrii din ce în ce mai înalți a bunăstării materiale și spirituale pentru toți cetățenii țării, deschizîndu-se calea înfăptuirii năzuințelor de veacuri ale poporului român de a fi liber, de a fi stăpîn în propria-i țară.

Este cunoscut, desigur, că în perimetrul gîndirii universale, gîndirea economică progresistă românească s-a manifestat adeseori cu însemnate contribuții. Dar cadrul limitat al relațiilor sociale bazate pe exploatarea omului de către om, a unor state de către altele, efectele acțiunii capitalului străin în țara noastră, presiunile exercitate din afară în viața țării, efectele războaielor purtate pe teritoriul României, vicisitudinile istoriei etc., au diminuat considerabil nu numai procesul de transpunere în viață a ideilor și tezelor valoroase privind dezvoltarea forțelor de producție și sociale ale țării, ci înseși consecințele pozitive ale aplicării lor atunci cînd acestea se aplicau. Așa se explică de ce chiar în anul de boom al vechiului regim — 1938 — România întrunea caracteristicile unei țări slab dezvoltate, cu o industrie puțin dezvoltată și o agricultură înapoiată. Nivelul venitului național pe locuitor — de numai cîteva zeci de dolari — ne situa în rîndul țărilor celor mai slab dezvoltate din Europa. Poporul era în general subnutrit, ducînd un trai adeseori lipsit de condiții elementare ale civilizației timpului: locuințe, îmbrăcăminte, încălțăminte, igienă etc. Pe acest fond economico-social, cauze și consecințe totodată ale lui, se manifestau din plin ravagiile neștiinței de carte, ale bolilor sociale. Și trebuie spus că la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial, în anii imediat următori, ca urmare a efectelor distrugătoare și a consecințelor nefaste ale războiului, situația s-a agravat.

În prezent, deci după o perioadă relativ scurtă, de mai puțin de trei decenii și jumătate de la actul insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste, România socialistă se înfățișează în fața lumii cu un peisaj economico-social radical modificat față de cel din vechiul regim. Dezvoltarea țării se situează la **parametrii din ce în ce mai înalți**, demonstrînd un progres multilateral al României, de mare intensitate și ampli-

tudine economico-socială. Așa cum realitatea o dovește, la baza acestuia se află transformările revoluționare realizate sub conducerea partidului în viața socială a țării, o **concepție politică superioară a partidului** asupra dezvoltării economico-sociale a României, concepție înșușită larg de mase, transpusă cu hotărâre în practică de acestea. Este vorba de o concepție politică originală, profund patriotică, constituită într-o viziune unitară și sistemică, o concepție izvorită din înțelepciunea poporului, fiind a poporului însuși, o concepție ale cărei coordonate creatoare, ale cărei elemente fundamentale de constituire se regăsesc în procesul folosirii teoriei revoluționare a clasei muncitoare ca o călăuză în acțiune, al aplicării acestei teorii la condițiile concrete, economice, sociale, politice, istorice ale României.

Această concepție s-a manifestat cu deosebire în anii de după Congresul al IX-lea al partidului, perioadă de realizări fără precedent în istoria țării, perioadă în care teoria și practica noastră revoluționară, strălucit inovate, reprezentând contribuții de preț la tezaurul gândirii revoluționare, universale, poartă puternic amprenta spiritului dinamic, cutezător, creator, original, a capacității superioare de înțelegere a realităților și de acțiune astfel, a secretarului general al partidului nostru și președintelui României, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**. În această perioadă partidul a realizat o analiză riguroasă, științifică, a raportului dintre general și particular în teoria și practica revoluționară, a raportului dintre național și internațional, concepd înmănuncherea componentelor, elementelor și direcțiilor dezvoltării noastre în cadrul complexului economic național pe baza unei viziuni complexe, nu numai interne, ci și mondoeconomice asupra dezvoltării. În aceste condiții s-a formulat o etapizare științifică, riguroasă a procesului de făurire a noii orînduirii, subliniindu-se de asemenea o trăsătură esențială a evoluției în epoca noastră și anume dezvoltarea independentă într-o lume a interdependențelor dintre state, într-o lume în care progresul fiecărei țări, progresul de ansamblu al umanității, afirmarea și victoria socialismului în întreaga lume pretind promovarea relațiilor de egalitate, echitate, dreptate, de colaborare între toate statele.

ECONOMIA ROMÂNIEI socialiste este astăzi **viguroasă**, cu o dezvoltare între ale cărei trăsături esențiale s-a înscris și se înscrie **dinamismul**, pe baza, în primul rînd, a **eforturilor proprii ale națiunii**. Ea se află în plin proces de transformări înnoitoare, bazate, esențialmente, pe un consecvent și **accentuat proces de industrializare a țării**, pe creșterea capacității de asimilare și productive a industriei naționale, încorporînd un nivel tehnic din ce în ce mai ridicat și generalizat, în tot mai mare măsură activități complexe, capabile să asigure modernizarea întregii economii, valorificarea superioară a resurselor materiale și umane.

Agricultura țării, concepută ca ramură de **bază** a economiei naționale, s-a înscris și se înscrie într-un accentuat proces de modernizare și intensivizare, transporturile, construcțiile, comerțul, cu funcțiuni ample în economie, se află într-o pregnantă dezvoltare spre nivele superioare. Teritoriul țării, marcat altădată de discrepanțe de dezvoltare regională dintre cele mai largi și pronunțate, este în prezent tot mai armonios dezvoltat, industria, această ramură propulsatoare și transformatoare a întregii dezvoltări, repartizîndu-se în măsură **echitabilă și rațională** asupra tuturor județelor și localităților patriei, contribuind la crearea unor condiții egale de viață și muncă pentru toți cetățenii României, bărbați sau femei, tineri sau vîrstnici, români, maghiari, germani, sau de alte naționalități, la omogenizarea socială a țării.

Pe această bază, continuînd și accentuînd aceste direcții de dezvoltare, aceste transformări și mutații

dinamice, eforturile, și preocupările concentrîndu-se în realizarea unor progrese calitative, în obținerea unor **noi calități** în întreaga activitate economico-socială, venitul național pe locuitor al României se va ridica într-o perspectivă apropiată, la sfîrșitul cincinalului următor, la 2 400—2 500 dolari, marcînd depășirea de către țara noastră a stadiului „în curs de dezvoltare“ și înscrierea ei în rîndul țărilor „cu o dezvoltare economică medie“, parcurgerea unei însemnate etape pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

Asemenea mutații și realizări evidențiate în ce privește forțele de producție, în interacțiunea acestora cu relațiile de producție în continuu proces de perfecționare în acord cu complexitatea și exigențele dezvoltării, au avut și au efecte dintre cele mai marcante asupra vieții oamenilor, asupra dezvoltării personalității fiecăruia, demonstrînd tot mai limpede și mai pregnant că țelul suprem al politicii partidului, al tuturor eforturilor destinate dezvoltării, făuririi unei economii avansate, al întregii activități economico-sociale desfășurate în societate, îl constituie **creșterea în tot mai mare măsură, a bunăstării materiale și spirituale a omului**. De la un umil exploatat, omul societății noastre a devenit propriul său stăpîn, proprietar și producător, beneficiar al roadelor întregii sale activități. El își desfășoară activitatea într-o colectivitate care îl respectă și pe care el însuși o respectă, între semeni efectiv egali în drepturi și obligații, în condiții marcante de armonie cu societatea, al cărui membru distins și activ se înscrie, contribuind la progresul ei și al său personal, în condiții de înflorire pe toate planurile a personalității sale. Munca sa — în industrie, agricultură, în întreaga economie, este tot mai complexă, tot mai rodnică, veniturile sale sînt tot mai mari, modelul său de consum s-a modificat potrivit acestor condiții, capacității superioare a economiei de a acoperi cu bunuri și servicii cerințele și exigențele sale, tot mai pretențioase, reprezentînd în esență dimensiunile civilizației de astăzi.

Pe plan internațional **nicicînd prestigiul României nu s-a ridicat la cotele superioare ale prezentului**. România socialistă este apreciată și respectată în lumea întregă pentru realizările sale pe planul dezvoltării economico-sociale, baza unei poziții tot mai active în diviziunea mondială a muncii, a unei participări intense, avantajoasă atît pentru țară cît și pentru partenerii ei, la schimbul mondial de valori. Ea este apreciată și respectată în lume pentru pozițiile sale constructive de făurire a unei noi ordini economice și politice mondiale, pentru pozițiile sale de pace și colaborare între țări suverane și independente, egale în drepturi, poziții îndreptate în sensul progresului economic și social, al realizării unei lumi mai bune, al progresului general uman. Politica partidului și statului nostru în ce privește relațiile internaționale, gîndirea în această direcție a tovarășului **Nicolae Ceaușescu**, evidențiază concepția unei țări mici, dar cu un popor harnic și cumpătat, a unei țări vîrită adeseori, fără voia ei, în confruntarea de interese a unor mari imperii și puteri, lovită în decursul istoriei sale de numeroase și flagrante nedreptăți și împilări, înfruntîndu-le și depășindu-le însă, cu grele eforturi, cu bărbăție, cu demnitate. Poporul român s-a evidențiat continuu ca un popor optimist, încrezător în mai bine, mobilizîndu-și pe deplin în acest sens preocupările pașnice, de creație materială și spirituală, muncă, cinstea și demnitatea constituind însuși acel „modus vivendi“ al său în istoria atît de zbuciumată a omenirii.

În întîmpinarea mării sărbători naționale, oamenii muncii din patria noastră își mobilizează pe deplin eforturile, urmărind înfăptuirea **exemplară** a politicii partidului de prosperitate a țării.

Dan POPESCU

„Se poate afirma că analiza științifică, materialist-dialectică a fenomenelor și tendințelor ce se manifestă astăzi pe plan mondial demonstrează că există perspective reale ca viața internațională să cunoască o evoluție pozitivă, ca popoarele să-și impună tot mai mult voința de a trăi într-o lume a păcii și colaborării, de a se dezvolta și conlucra libere pe calea progresului economic și social, a bunăstării și civilizației“.

NICOLAE CEAUȘESCU**Activitatea teoretică și practică a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU**

O CONTRIBUȚIE ESENȚIALĂ LA ELABORAREA ȘI ÎNFĂPTUIREA POLITICII EXTERNE A PARTIDULUI ȘI STATULUI NOSTRU

ESTE UN ADEVĂR care nu mai necesită argumentări și demonstrații că tabloul însuflețitor al succeselor obținute în dezvoltarea economico-socială a României socialiste, prestigiul real de care ea se bucură în lume datorită politicii sale externe dinamice și constructive sînt nemijlocit legate de gândirea și activitatea celui care, incununînd mai bine de patru decenii și jumătate de luptă revoluționară, a făcut din anii de cînd se află la cîrma partidului și statului perioada cea mai bogată în împliniri din întreaga istorie a patriei. De numele tovarășului Nicolae Ceaușescu sînt indisolubil legate și trăsăturile specifice ale politicii externe românești de azi care, reluînd și continuînd pe un plan superior tradițiile patriotice, progresiste ale înaintașilor, a dobindit în anii socialismului noi valențe și dimensiuni, dînd viață aspirațiilor fundamentale ale poporului român, în deplină concordanță cu interesele generale de pace și progres ale umanității. Obiectivele pașnice, constructive ale politicii interne de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și de asigurare a înaintării României spre culmile celei mai drepte și umane societăți — societatea comunistă — își găsesc astfel corespondentul firesc în politica de pace și colaborare pe care partidul și statul nostru o promovează și o înfăptuiesc pe plan internațional.

Clarviziune și realism în aprecierea configurației politice a lumii

EXTRAORDINARA bogăție de idei, profunzimea analizei, spiritul novator, autentic revoluționar în abordarea problemelor complexe care confruntă omenirea — elemente definitorii ale întregii activități desfășurate de secretarul general al partidului, președintele țării — se regăsesc și în recenta sa expunere în fața activului central de partid și de stat.

Adeziunea unanimă a comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii din patria noastră la tezele de o înaltă valoare teoretică și practică prezentate cu acest prilej de tovarășul Nicolae Ceaușescu, largul ecou internațional de care acestea s-au bucurat, scot în evidență

rolul său esențial, cu adevărat decisiv în elaborarea și înfăptuirea liniei generale de politică externă a partidului și statului, confirmă în chip strălucit acele calități care i-au adus consacrarea ca militant de frunte al mișcării comuniste și muncitorești, eminent om de stat, personalitate remarcabilă a vieții politice contemporane.

Expunerea oferă o sinteză magistrală a elementelor caracteristice ale realităților actuale și în curs de cristalizare pe arena politică mondială, evidențiind cu răspundere comunistă gravele primejdii ce amenință în prezent pacea și securitatea popoarelor și indicînd, totodată, acțiunile și măsurile care se impun pentru a stăvili acest curs periculos, pentru a asigura consolidarea tendințelor încă firave spre destindere și colaborare, pentru a face ca, în sfîrșit, rațiunea să triumfe în viața internațională. Este deosebit de important să evocăm în această ordine de idei faptul că în principalele sale luări de poziție — rapoarte la congresele sau conferințele naționale ale partidului, cuvîntări la plenare ale Comitetului Central sau în alte foruri de partid și de stat — tovarășul Nicolae Ceaușescu a consacrat de fiecare dată o parte importantă a capitolelor referitoare la politica externă analizei situației internaționale în ansamblu, relevînd esența elementelor și fenomenelor noi, trîgînd concluzii pertinente pentru activitatea concretă a partidului și țării noastre. Refuzînd orice abordare statică, simplificatoare, secretar general al partidului se preocupă permanent de sesizarea a tot ceea ce este nou și viabil, a tot ceea ce se vedește a contura tendințe stabile și consistente, cu consecințe de perspectivă. În acest fel, folosirea consecventă a metodei științifice a materialismului dialectic și istoric capătă un sens activ, dinamic, se răsfrînge nemijlocit în acțiunea politică, în stabilirea opțiunilor și priorităților, în alegerea căilor și modalităților celor mai eficiente pentru realizarea obiectivelor propuse.

Analizele de mare pătrundere și amploare asupra conținutului epocii contemporane, asupra dinamicii configurației politice mondiale relevă elementele definitorii ale concepției partidului nostru, ale viziunii tovarășului Nicolae Ceaușescu privind caracterul și conținutul raporturilor dintre principalele componente

ale procesului revoluționar, dintre factorii care îl determină și îl condiționează. Se bucură de pe acum de o largă rezonanță și consacrare contribuția de substanță a secretarului general al partidului nostru la fundamentarea teoretică și afirmarea practică a necesității istorice obiective de a se efectua o restructurare radicală, de dimensiuni globale a relațiilor politice și economice dintre state, pe baze democratice, de egalitate și echitate. Un loc distinct în acest cadru îl ocupă formularea clară, consfințită ulterior și în Programul partidului nostru, a tezei privind rolul hotărîtor al popoarelor, al forțelor sociale și politice care reprezintă și exprimă în mod autentic interesele și aspirațiile lor de libertate și independență, de pace și progres în determinarea unui curs nou în viața internațională, în curmarea definitivă a vechii politici imperialiste de forță și dominație, în edificarea unei lumi fără arme și fără războaie, a unei lumi a înțelegerii și conlucrării pașnice între toate națiunile.

A devenit o practică stabilă a conducerii partidului nostru, începînd cu cel de-al IX-lea Congres de a înfățișa comuniștilor, întregului popor un tablou bine cumpănit, realist și lucid al situației internaționale, așa cum se prezintă ea, scoțînd în evidență atât factorii pozitivi, cît și cei negativi, atât pericolele care pîdesc pacea și securitatea internațională, cît și posibilitățile reale de acțiune constructivă. Prin această prismă capătă o semnificație politică concretă evidențierea, în expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Ședința activului central de partid și de stat, a faptului că, în cadrul tendințelor contradictorii care se manifestă pe eșichierul politicii mondiale, pericolul principal îl reprezintă astăzi, în mod obiectiv, recrudescența politicii de forță, înțelegerea luptei pentru reîmpărțirea lumii, a zonelor de influență, pentru cucerirea de noi poziții dominante, ceea ce sporește instabilitatea și încordarea, periclitează în mod serios dezvoltarea independentă a popoarelor. Așa cum se subliniază în expunere, „această situație pune pe prim plan necesitatea desfășurării unor acțiuni ferme pentru diminuarea tensiunii și încordării create, pentru renunțarea la forță la folosirea mijloacelor militare în soluționarea problemelor, pentru asigurarea continuării cursului spre destindere, a politicii de colaborare și pace“.

Racordul de esență între viziunea teoretică și acțiunea concretă

PORNIND DE LA realitățile și cerințele vieții, de la interesele fundamentale ale poporului român, ferm angajat pe făgașul edificării noii orînduirii, relațiile internaționale ale României au dobîndit trînicie și consistență, dispun de o orientare clară și de o bază principială solidă. Practica a dovedit cu prisosință justetea opțiunii realizate sub impulsul dinamic al tovarășului Nicolae Ceaușescu în direcția normalizării și dezvoltării ample a raporturilor cu celelalte state ale lumii, indiferent de forță, mărime, nivel de dezvoltare sau sistem social, pe baza principiilor universal valabile ale independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, renunțării la folosirea forței și la amenințarea cu forța, avantajului și respectului reciproc.

Într-o perioadă în care procesul destinderii dă semne de slăbire și fisurare, România se află în situația de a nu avea probleme deschise de natură politică cu alte state și este în măsură să-și aducă contribuția

efectivă la promovarea unui spirit nou, de încredere și conlucrare, în ansamblul relațiilor interstatale, la lupta pentru asigurarea dezvoltării fiecărei națiuni pe calea progresului economic și social, pentru afirmarea și consolidarea independenței și suveranității naționale a tuturor statelor.

Sînt astăzi bine cunoscute și larg apreciate contribuțiile originale, creatoare ale partidului nostru, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu la cristalizarea și afirmarea practică a unor concepte noi în viața internațională. Exemplele în acest sens sînt numeroase. Este suficient să amintim în acest context faptul că eforturile depuse pentru înfăptuirea unuia dintre obiectivele de bază ale politicii externe românești — edificarea securității europene, au dobîndit de la început un caracter de coerență și continuitate datorită faptului că s-au axat pe direcția clară de acțiune, definită de tovarășul Nicolae Ceaușescu încă din anul 1970, ca un sistem de angajamente ferme și măsuri concrete menite să pună la adăpost fiecare stat european de orice pericol de agresiune, presiune sau imixtiune și să asigure conlucrarea pașnică între națiuni, într-un climat de încredere și înțelegere. Vom aminti, de asemenea, că formularea, în raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cel de-al XI-lea Congres al partidului, a celor zece componente esențiale ale viitoarei ordini economice mondiale a constituit una din sursele importante ale elaborării documentelor corepunzătoare, azi considerate drept elemente de referință în cadrul forurilor internaționale de specialitate. Și tot în acest context se cuvine menționat faptul că Hotărîrea Comitetului Central al P.C.R. în problemele dezarmării, elaborată sub îndrumarea nemijlocită a secretarului general al partidului, este citată la loc de cinste în documentul final al sesiunii speciale din primăvară a Adunării Generale a O.N.U., consacrată dezbaterii acestei probleme de însemnătate vitală pentru viitorul întregii omeniri.

Caracteristic și definitoriu pentru stilul de muncă propriu tovarășului Nicolae Ceaușescu este efortul de confruntare permanentă a elaborărilor teoretice cu practica vieții, acțiunea perseverentă desfășurată în cadrul contractelor bilaterale și multilaterale pentru identificarea și punerea în aplicare a unor soluții constructive. Cultivarea diplomației la cel mai înalt nivel, schimburile de vizite și contactele frecvente cu reprezentanți de seamă ai vieții politice, economice, științifice și culturale de peste hotare dau contur acestei activități prodigioase, consacrate slujirii intereselor poporului român, cauzei nobile a socialismului și păcii în lume.

Raportul dialectic, biunivoc între teorie și practică este evidențiat de întregul conținut al expunerii tovarășului Nicolae Ceaușescu în fața activului central de partid și de stat. Căci, alături de generalizările teoretice este mereu prezent programul de acțiune, iar concluziile formulate au însușirea și menirea de a stimula, de a mobiliza la luptă pentru transformarea democratică, progresistă a raporturilor internaționale. Iar mai presus de orice, documentul degajă un optimism viguros, încrederea deplină în capacitatea popoarelor, a forțelor exponente ale progresului istoric de a îndruma evoluția evenimentelor pe calea unor soluții conforme cu imperatiile păcii, ale mersului înainte al civilizației umane.

Sergiu CELAC

UMANISM — PARTICIPARE — DEMOCRAȚIE, domenii de confruntare ideologică

○ nouă ecuație OM-ECONOMIE

ANALIZÎND, cu spiritul său pătrunzător caracteristic, fenomenele și tendințele lumii contemporane și natura marilor confruntări ideologice, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** arăta în expunerea sa la recenta ședință a activului central de partid și de stat că între forțele progresiste și cercurile reacționare se desfășoară o intensă dezbateră în legătură cu problemele fundamentale ale dezvoltării sociale, ale organizării societății. Alegea tipului de dezvoltare socială care să corespundă în cel mai înalt grad aspirațiilor individuale și sociale ale fiecărei colectivități naționale, unei adevărate îmbunătățiri a cadrului de viață și de muncă al tuturor membrilor colectivității, realizării armonioase a personalității umane, afirmării sale depline, constituie, în fond, o **problemă-cheie** a progresului uman.

Peisajul internațional dovedește el însuși elocvent că omenirea respinge pe planuri tot mai largi tipul capitalist de dezvoltare, că diferitele colectivități naționale își caută căile proprii de dezvoltare, multe dintre ele optînd pentru un mod socialist de dezvoltare. Acest lucru se explică în primul rînd prin esența profund umanistă a dezvoltării socialiste, care îl **situează pe om în centrul construcției sociale**. Este firesc să fie așa pentru că atunci cînd dezbaterem problemele dezvoltării, în fond ne referim în primul rînd la modalitățile în care poate fi ameliorată condiția umană în ipostaza sa multidimensională de homo faber, homo oeconomicus, homo socialis, dar și de homo sapiens și homo poeta.

Situîndu-l pe om în centrul construcției sociale, creșterea economică nu poate fi ghidată numai de criteriile economice „pure“, a căror aplicare multilaterală am văzut la ce consecințe nefaste dă naștere în capitalism. Ea trebuie concepută și făcută deplin compatibilă cu autentice valori sociale, subordonate satisfacerii aspirațiilor individuale și colective ale societății. Această exigență presupune, așa cum s-a realizat de fapt și în cadrul edificării economiei socialiste românești, orientarea „**sociocentrică**“ a creșterii economice, subordonată finalității sale social-umane.

Dacă privim evoluția economiei românești în ultimele trei decenii vom constata cîteva caracteristici de bază : (a) o **creștere economică accelerată**, realizînd unul dintre cele mai înalte ritmuri medii pe plan mondial (circa 10 la sută) și un salt spectaculos în venitul național pe locuitor (de peste 10 ori, urmînd ca în perspectiva anului 1985 să atingă 2 500—3 000 dolari față de circa 1 00 de dolari în 1950) ; (b) o creștere economică **echitabilă** ; de beneficiile creșterii economice se bucură

în mod echitabil toți membrii societății (mediile nu ascund discrepante de natura celor proprii societăților împărțite în clase antagoniste) ; (c) o creștere economică **sociocentrică** ; dezvoltarea și modernizarea potențialului economic au fost însoțite permanent de ameliorarea condițiilor de trai materiale și spirituale ale întregii societăți (prin accelerarea procesului de urbanizare, prin dezvoltarea rurală, ca și a tuturor infrastructurilor sociale, educaționale, culturale etc.). Am arătat cu prilejul unor analize mai detaliate, comparînd unii **indicali ai dezvoltării sociale** a României cu cei ai unor țări cu un nivel de dezvoltare economică de cîteva ori mai ridicat, că aceștia se situează în multe domenii la același nivel sau chiar peste, ceea ce atestă încă o dată orientarea sociocentrică a dezvoltării României socialiste.

Privind concepția și experiența românească în domeniul proiecției și construcției sociale prin prisma ecuației om-economie se constată că economia constituie doar un mijloc pentru realizarea țelului suprem : **creșterea continuă a nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii**. Sesizarea binomului „**economia-mijloc**“, „**omul-scop**“ permite înțelegerea că adevărata „locomotivă“ a unei dezvoltări dezirabile nu o poate constitui creșterea economică în sine, ci natura dialecticii **creștere → dezvoltare → progres**. Subordonarea și cuplarea creșterii economice cu dezvoltarea socială de ansamblu o transformă realmente într-un mijloc extrem de eficace de modificare a cadrului de viață, într-un generator de progres autentic pentru membrii colectivității. Dialectica industrializare-urbanizare, dezvoltarea rurală integrată, omogenizarea și echilibrarea teritorială a dezvoltării, sistematizarea și amplificarea tuturor infrastructurilor, concepute ca o concomitență a creșterii economice, prezintă elemente strategice originale și expresii particulare ale modului de concepere și abordare unitară a dezvoltării economico-sociale, care suscită un legitim și crescînd interes pentru teoria și practica socială. Asemenea concepte resping criteriile economice „pure“, revoluționează teoria și modelele creșterii economice.

Relația OM-DINAMICĂ SOCIALĂ sau tipul vectorului de progres

DE REGULĂ ȘI NU ÎNTÎMPLĂTOR, atît analizele, cît și lucrările care abordează problematica sau diferi-

Ioniță OLTEANU

Prima parte a articolului a apărut în nr. 32 din 11 august 1978 al revistei.

(Continuare în pag. 30)

„Noi ne situăm ferm pe poziția de a acționa și în viitor pentru întărirea colaborării cu toate țările în curs de dezvoltare, pentru extinderea cooperării cu acestea”.

NICOLAE CEAUȘESCU

Cooperarea tehnică între țările în curs de dezvoltare, direcție nouă a cooperării internaționale pentru dezvoltare

EVOLUȚIA economiei mondiale în perioada postbelică a evidențiat cu claritate că — alături de consolidarea tuturor forțelor naționale în scopul apărării ferme a independenței și suveranității țărilor în curs de dezvoltare, al înlăturării de reforme democratice, al concentrării resurselor și energiilor popoarelor respective pentru dezvoltarea forțelor de producție și ridicarea nivelului lor de trai — întărirea colaborării și solidarității dintre ele joacă un rol fundamental în asigurarea progresului economico-social mai rapid al acestor țări.

În acest context, în ultimii ani a apărut și s-a afirmat cu putere un concept nou în domeniul relațiilor internaționale: cooperarea tehnică între țările în curs de dezvoltare. Este vorba de o formă de cooperare destinată să contribuie la reducerea dependenței tehnice a țărilor în curs de dezvoltare față de țările dezvoltate, la accelerarea dezvoltării țărilor rămase în urmă, și de aceea ea constituie obiectul unei preocupări crescînde pe plan internațional.

Un flux permanent al circuitului economic mondial

DUPĂ ce o serie de probleme ale acestei cooperări au figurat pe agenda Adunării Generale a O.N.U. sau a diferitelor sale organisme, Sesiunea a XXXII-a a Adunării Generale a O.N.U. a hotărît convocarea Conferinței Națiunilor Unite privind cooperarea tehnică între țările în curs de dezvoltare la Buenos Aires, de la 30 august la 12 septembrie 1978. Conferința este chemată să elaboreze măsuri concrete în vederea extinderii cooperării tehnice între țările în curs de dezvoltare, cooperare care trebuie să devină un flux permanent al circuitului economic mondial, o componentă a eforturilor globale pentru edificarea noii ordini economice și politice internaționale.

Cooperarea tehnică între țările în curs de dezvoltare implică un transfer de cunoștințe între aceste țări sub diferite forme ca, de exemplu, furnizarea de experți, pregătirea de cadre, schimbul de informații tehnico-științifice, conlucrarea în domeniul cercetărilor științifice, furnizarea de diferite echipamente etc. Această cooperare răspunde, unei necesități obiective, comportînd multiple avantaje pentru țările în curs de dezvoltare. Tehnicile realizate sau adaptate de diferite țări în curs de dezvoltare satisfac nevoile specifice ale țărilor în curs de dezvoltare mai bine decît tehnicile oferite de țările dezvoltate, întrucît sînt transferabile în alte țări în curs de dezvoltare cu

adaptări mai reduse. În unele domenii, tehnicile necesare nu pot fi furnizate decît de alte țări în curs de dezvoltare, deoarece aceste tehnici nu sînt disponibile în țările dezvoltate. De asemenea, tehnicile furnizate de țările în curs de dezvoltare pot fi obținute în general la un cost mai redus decît cele provenite din țările dezvoltate și, în unele cazuri, într-un termen mai scurt.

Cooperarea tehnică între țările în curs de dezvoltare conduce la o mai largă utilizare, în folosul reciproc, a capacităților creatoare umane și materiale de care dispun aceste țări, la limitarea exodului de competențe tehnice spre țările dezvoltate, la sporirea gradului de autosatisfacere în materie tehnico-științifică a țărilor în curs de dezvoltare și, deci, la consolidarea autonomiei lor față de țările dezvoltate. Această cooperare generează și consolidează încrederea țărilor în curs de dezvoltare în forțele lor, reprezintă un factor important în traducerea în viață a principiului sprijinirii țărilor în curs de dezvoltare pe efortul propriu. Dar ea este nu numai necesară, ci și posibilă. În prezent unele țări în curs de dezvoltare încep să dispună de tehnicieni de înaltă calificare, de mijloace avansate de cercetare și de baze importante pentru formarea cadrelor. Acest lucru se datorează, în parte și diverselor proiecte de asistență tehnică, executate de instituțiile O.N.U. în aceste țări.

Complementaritate vertical-orizontală

COOPERAREA tehnică între țările în curs de dezvoltare reprezintă o nouă dimensiune a cooperării tehnice internaționale și o parte integrantă a acestei cooperări. De aceea, cooperarea tehnică între țările în curs de dezvoltare (cooperarea tehnică orizontală) și cooperarea tehnică tradițională între țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare (cooperarea tehnică verticală) nu se exclud, ci, dimpotrivă sînt complementare.

Cooperarea tehnică orizontală nu poate înlocui cooperarea tehnică verticală și nu trebuie să servească drept pretext pentru reducerea resurselor destinate asistenței tehnice acordate țărilor în curs de dezvoltare de către țările industrializate.

Cooperarea tehnică între țările în curs de dezvoltare nu trebuie să dispenseze țările dezvoltate de exercitarea responsabilităților lor în ce privește sprijinirea dezvoltării țărilor în curs de dezvoltare. Dimpotrivă, ele sînt chemate nu numai să sprijine sub raport financiar această cooperare, dar

să și împărtășească experiența lor administrativă, organizatorică și juridică, acumulată în procesul cooperării dintre ele, experiență care ar putea fi folosită de către țările în curs de dezvoltare în organizarea cooperării tehnice reciproce.

Țărilor în curs de dezvoltare le revine răspunderea principală pentru realizarea cooperării lor tehnice reciproce. În același timp, este necesar ca eforturile țărilor în curs de dezvoltare vizînd promovarea acestei cooperări să fie sprijinite activ de către colectivitatea internațională.

Decolonizare tehnologică

COOPERAREA tehnică tradițională a consolidat, în general, formele vechi de dependență și a tîns să limiteze posibilitățile de dezvoltare autonomă ale țărilor în curs de dezvoltare, care au fost înglobate într-un sistem de relații internaționale, dominat de către țările dezvoltate. Cooperarea tehnică între țările în curs de dezvoltare nu trebuie să devină un mijloc de reproducere — între acestea — a tipului de raporturi care au existat între ele și țările dezvoltate, ci să creeze relații de un tip deosebit, echilibrate, echitabile pentru parteneri, bazate pe respectarea suveranității lor. Această cooperare se distinge prin faptul că include țări aflate într-un stadiu similar de dezvoltarea economică. În această situație, diferența tradițională între donatori și beneficiari dispăre. Toate țările în curs de dezvoltare, participante la cooperarea tehnică reciprocă pot să-și aducă contribuția lor și să beneficieze de această cooperare.

Contribuind la decolonizarea tehnologică a lumii, la reducerea și eliminarea decalajelor economice și tehnologice care despart țările în curs de dezvoltare de țările dezvoltate, cooperarea tehnică între țările în curs de dezvoltare poate să constituie un instrument important pentru făurirea noii ordini economice internaționale.

Potrivit hotărîrii Conferinței „Grupului celor 77” din septembrie 1976 din Mexic, cooperarea în acest domeniu între țările în curs de dezvoltare trebuie să conducă la utilizarea deplină a capacităților tehnice existente și potențiale din țările respective, prin acordarea unui tratament preferențial serviciilor tehnice și echipamentului pe care și le furnizează reciproc.

În cadrul cooperării tehnice între țările în curs de dezvoltare, apare necesar să se acorde o atenție specială soluționării problemelor specifice ale țărilor în curs de dezvoltare mai puțin

avansate. În acest sens, în rezoluția 98 (IV) a sesiunii a IV-a U.N.C.T.A.D. (Nairobi, mai 1976) se recomandă ca țările în curs de dezvoltare, care sînt în măsură să o facă, să pună la dispoziția țărilor mai puțin avansate rezultatele progresului tehnic și științific, adaptate nevoilor de dezvoltare a acestor țări, pe baza unor modalități preferențiale și la un cost cit mai redus.

Obstacole și măsuri pentru depășirea lor

PARTICIPAREA țărilor în curs de dezvoltare la diferite forme de cooperare tehnică reciprocă se lărgeste. Se înțelege tot mai mult faptul că această cooperare poate fi, într-o serie de sectoare, mai adecvată și eficientă decît tehnicile și soluțiile importate din țările dezvoltate. În același timp, practica demonstrează că posibilitățile de cooperare tehnică între țările în curs de dezvoltare nu sînt încă folosite pe deplin, în special la nivel interregional, datorită existenței unor bariere în calea acestei cooperări.

Dezvoltarea cooperării tehnice între țările în curs de dezvoltare este frînată și de o anumită lipsă de încredere în rîndurile lor cu privire la capacitatea tehnică a altor țări în curs de dezvoltare. Mai dăinuie încă mentalitatea eronată, în virtutea căreia o țară în curs de dezvoltare este asimilată automat cu o țară rămasă în urmă, în toate domeniile și deci este considerată incapabilă să furnizeze cunoștințe tehnice. Or, după cum dovedesc realitățile, creativitatea tehnică nu constituie un apanaj al nici unui stat sau popor, indiferent de dimensiunile și de dezvoltarea sa economică.

Lipsa de informații privind tehnicile disponibile în țările în curs de dezvoltare și necesitățile acestor țări în materie tehnico-științifică, constituie un alt obstacol în calea cooperării tehnice dintre țările în curs de dezvoltare. Insuficiența resurselor valutare, necesare pentru finanțarea cooperării tehnice între țările în curs de dezvoltare, constituie, de asemenea, un factor de natură să stîngherească dezvoltarea acestei cooperări. În sfîrșit, absența unor mecanisme corespunzătoare, destinate să dezvolte cooperarea tehnică reciprocă între țările în curs de dezvoltare nu este de natură să favorizeze extinderea acestei cooperări. Dezvoltarea cooperării tehnice între țările în curs de dezvoltare necesită depunerea unor eforturi susținute de către colectivitatea internațională pentru eliminarea barierei psihologice, informaționale, financiare, instituționale și de altă natură, care frînează această cooperare. În vederea favorizării cooperării tehnice între țările în curs de dezvoltare s-au adoptat sau se preconizează adoptarea unor măsuri concrete pe plan național, regional și mondial.

În țările în curs de dezvoltare se prevede dezvoltarea și consolidarea instituțiilor și aranjamentelor legate de cooperarea lor tehnică reciprocă, inclusiv crearea de puncte de centralizare a problematicii acestei cooperări în fiecare țară în curs de dezvoltare. În conformitate cu rezoluția 87 (IV) a sesiunii a IV-a a U.N.C.T.A.D., se prevede elaborarea de acorduri preferen-

țiale între țările în curs de dezvoltare în domeniul dezvoltării și transferului de tehnică.

Se preconizează creșterea rolului sistemului Națiunilor Unite în stimularea cooperării tehnice între țările în curs de dezvoltare. Se apreciază, în general, că nu este necesară înființarea unui nou organ internațional în vederea impulsării cooperării amintite, întrucît funcțiile P.N.U.D. și ale altor agenții ale O.N.U. în acest domeniu au fost clar definite, iar crearea unei noi organizații ar conduce numai la paralelisme în desfășurarea eforturilor. P.N.U.D. este chemat să joace un rol central, coordonator și catalitic în domeniul încurajării cooperării tehnice între țările în curs de dezvoltare. Menționăm că în cadrul P.N.U.D. au fost deja adoptate măsuri utile pentru extinderea acestei cooperări. Sub egida P.N.U.D., s-a publicat în iunie 1977 un repertoriu al serviciilor tehnice pe care țările în curs de dezvoltare le pot găsi unele la altele. Documentul, intitulat „Directory of Services for Technical Cooperation among Developing Countries” — primul de această natură, cuprinde lista a 900 de organizații care oferă altor țări în curs de dezvoltare o cooperare tehnică în 16 sectoare economice și sociale. Repertoriul constituie o încercare de a remedia lipsa de informații privind competențele pe care țările în curs de dezvoltare pot să le împărtășească, lipsă care ridică un obstacol în calea cooperării tehnice între ele.

Totodată, în iulie 1977 P.N.U.D. a adoptat o serie de măsuri vizînd favorizarea utilizării experților, a serviciilor consultative, a serviciilor de sub-furnizor și a facilităților de formare profesională ale țărilor în curs de dezvoltare în cadrul proiectelor sale de asistență tehnică, realizate în aceste țări. Aceste măsuri urmăresc să remedieze situația actuală, nesatisfăcătoare, caracterizată printr-o slabă utilizare a potențialului tehnologic al țărilor în curs de dezvoltare în cadrul proiectelor de asistență ale P.N.U.D. în aceste țări.

Conferința Națiunilor Unite privind cooperarea tehnică între țările în curs de dezvoltare de la Buenos Aires este menită să elaboreze noi măsuri de natură să imprime un impuls riguros acestei cooperări. După cum se arată în „Declarația din Kuwait” a grupului de consultați care au participat la ultima reuniune pregătitoare (31 mai — 5 iunie 1977), această conferință reprezintă o ocazie oferită colectivității internaționale de a ajuta la eliberarea și stimularea creativității latente a două miliarde de oameni și de a deschide, astfel, noi perspective progresului umanității.

Cooperarea României cu celelalte țări în curs de dezvoltare

FIIND ea însăși o țară în curs de dezvoltare, România socialistă promovează pe scară largă conlucrarea și întrajutorarea strînsă cu celelalte țări în curs de dezvoltare în vederea reducerii și eliminării decalajelor economice față de țările dezvoltate.

În acest context, România este o pro-

motoare activă a cooperării tehnice între țările în curs de dezvoltare, ca parte componentă esențială a conlucrării generale dintre ele. Țara noastră a sprijinit inițiativele vizînd stimularea acestei cooperări, a participat în mod constructiv la lucrările de pregătire a Conferinței Națiunilor Unite privind cooperarea tehnică între țările în curs de dezvoltare.

În același timp, România este o participantă dinamică la activitatea practică de cooperare tehnică între țările în curs de dezvoltare. Datorită marilor succese pe care le-a obținut în domeniul industrializării, al modernizării întregii economii și cercetării tehnico-științifice, România dispune de un potențial crescînd, care îi permite să acorde în prezent o asistență tehnică calificată unui număr de peste 60 de țări în curs de dezvoltare, din Africa, America Latină și Asia.

Un aspect esențial al experienței cooperării tehnice a României cu celelalte țări în curs de dezvoltare îl reprezintă formarea de cadre naționale. Referindu-se la acest aspect, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta — în expunerea sa magistrală la Ședința activului central de partid și de stat din 3 august a.c. — că „deși aceasta ne impune o serie de eforturi, acordăm și vom acorda și în viitor asistență tehnică țărilor în curs de dezvoltare și, totodată, vom pregăti specialiști din aceste state în țara noastră, unde invați în prezent peste 12 000 de tineri de peste hotare. Deși trebuie să facem față unor probleme legate de asigurarea spațiului de învățămînt și a spațiului de cazare, țara noastră va merge nu spre restrîngerea, ci spre dezvoltarea activității de pregătire, în sistemul nostru de învățămînt, a specialiștilor din aceste țări”.

După cum s-a subliniat în cadrul aceleiași expuneri, principala formă de ajutor pe care o poate promova România față de țările în curs de dezvoltare „este cooperarea în producție în domeniul industriei, al agriculturii, construcțiilor, transporturilor și în alte domenii, pe baze reciproc avantajoase. Acordăm, în acest sens, o atenție deosebită creării societăților mixte cu țările în curs de dezvoltare, precum și construirii în aceste țări a unor unități de producție, rambursarea investițiilor făcute de țara noastră realizîndu-se din producția acestor unități”. În acest cadru, obiectivul complex urmărit îl constituie, pe de o parte, dezvoltarea forțelor de producție în țările în curs de dezvoltare, parteneri ale României, industrializarea lor rapidă, valorificarea eficientă a resurselor lor naționale și creșterea venitului național, iar pe de altă parte — satisfacerea unor necesități ale economiei românești, aflată în plină dezvoltare.

Cooperarea tehnică a României cu celelalte țări în curs de dezvoltare — ca parte integrantă a politicii partidului și statului nostru de largă colaborare cu aceste țări — constituie o ilustrare elocventă a solidarității efective a poporului român cu aspirațiile și eforturile popoarelor din țările în curs de dezvoltare vizînd accelerarea progresului lor economico-social și consolidarea independenței lor naționale, reprezintă o contribuție la instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale, mai bune și mai drepte.

Victor ALDEA

CREȘTEREA ROLULUI CONDUCĂTOR AL PARTIDULUI ÎN PROCESUL DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE

MARILE succese pe care le-a obținut poporul nostru în procesul de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate, de făurire a unei economii avansate, întemeiată pe cuceririle

revoluției tehnico-științifice, sînt o expresie a superiorității relațiilor de producție socialiste, a conducerii de către partid a întregii vieți economice și sociale în condițiile concret-istorice ale țării noastre. În toate etapele construcției socialiste partidul a fost factorul politic fundamental, făuritorul întregii strategii de dezvoltare economico-socială a țării, exponentul fidel al intereselor vitale ale națiunii noastre, forța conducătoare în societate, în jurul căreia, pe măsura dezvoltării în amploare și adîncime a sferei de construire a noii orînduirii, s-a cimentat unitatea întregului popor.

O expresie a sporirii rolului factorului conștient

EXPERIENȚA românească a demonstrat că creșterea rolului conducător al partidului este o legitate a revoluției și construcției socialiste, care decurge în mod obiectiv din teoria socialismului științific, din știința conducerii societății socialiste. „**Afirmarea partidului ca forța politică conducătoare a societății — sublinia tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — este rezultatul unui proces logic al dezvoltării noastre istorice, al întregii activități a partidului în conducerea luptei clasei muncitoare, a oamenilor muncii din România pentru eliberare socială și națională, pentru răsturnarea regimului burghezo-moșieresc și cucerirea puterii politice, pentru edificarea societății socialiste în patria noastră**”. Creșterea rolului conducător al partidului în viața economico-socială este o expresie a sporirii rolului factorului conștient în procesul avansării neîntreprupte spre comunism.

După Congresul al IX-lea al P.C.R., partidul s-a afirmat plenar ca centru vital al națiunii noastre socialiste, în toate compartimentele vieții economico-sociale. Lucrările secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, conțin teze și soluții de o excepțională importanță privind direcțiile și căile în care trebuie acționat pentru sporirea rolului conducător al partidului în economie, pentru așezarea pe baze științifice a întregii conduceri de partid, pentru transformarea efectivă a partidului în factorul principal al conducerii științifice a societății. Secretarul general al partidului a adus o contribuție remarcabilă la definirea concepției P.C.R. privind creșterea rolului său conducător în procesul făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate, a cărei esență constă în integrarea organică a partidului în viața economico-socială și trecerea la exercitarea funcțiilor sale din interiorul societății. dinăuntru organismelor de stat și economice,

prin împletirea strînsă a activității partidului cu cea a maselor largi. Este meritul partidului nostru, al secretarului său general, că în prezent dispunem de o știință a conducerii societății noastre socialiste, elaborată în laturile ei esențiale, care reprezintă o îmbinare dialectică a adevărilor și legilor generale, ale revoluției și construcției socialiste cu particularitățile, condițiile concret-istorice în care se făurește noua societate în țara noastră, un model de aplicare creatoare a învățurii socialismului științific.

Pornind de la teza materialismului istoric privind rolul determinant al economicului în dezvoltarea societății, în strategia de construire a societății socialiste, partidul nostru a situat, pe prim plan, dezvoltarea forțelor de producție, crearea și modernizarea bazei tehnico-materiale, pe calea industrializării socialiste a țării. Un moment decisiv în crearea premiselor economice pentru trecerea la îndeplinirea programului de industrializare rapidă a țării l-a constituit naționalizarea principalelor mijloace de producție cu trei decenii în urmă. Cu prilejul pregătirii și îndeplinirii naționalizării principalelor mijloace de producție, partidul nostru s-a afirmat pe deplin ca forța politică conducătoare a societății noastre, iar clasa muncitoare ca principala forță socială, capabilă să gospodărească și să conducă economia națională mai bine decît burghezia, să asigure dezvoltarea rapidă a forțelor de producție, înflorirea și progresul multilateral al națiunii noastre socialiste. Încă de la începutul construcției socialiste în țara noastră, P.C.R. a situat în centrul politicii sale economice industrializarea țării, ca bază a progresului economiei și culturii, ridicării nivelului de viață al poporului, dezvoltării multilaterale a societății, asigurării independenței și suveranității naționale. Un alt obiectiv central al politicii economice l-a constituit așezarea pe baze noi, socialiste, a agriculturii. Ca urmare a intensei activități politico-organizatorice desfășurate de partid, îndeplinirea planurilor cincinale 1951—1955, 1956—1960, 1961—1965 a asigurat crearea bazei tehnico-materiale a societății noastre în industrie și agricultură, realizarea economiei socialiste unitare.

Reconsiderarea concepției industrializării socialiste a țării

CONGRESUL al IX-lea al P.C.R. a deschis o eră nouă în dezvoltarea economico-socială a țării, în realizarea programului de industrializare socialistă a României. Anume, Congresul a reconsiderat concepția de industrializare socialistă a țării în funcție de cerințele revoluției tehnico-științifice contemporane, de necesitatea istorică a lichidării decalajelor economice și tehnologice față de țările industrializate și a transformării rapide a României într-o țară industrială de prim rang. Planul cincinal 1966—1970 a asigurat consolidarea construcției socialiste, a avut un rol deosebit în crearea unor ramuri industriale moderne, de bază, a contribuit la dezvoltarea rapidă a industriei constructoare de ma-

șini, a chimiei, metalurgiei și altor ramuri de importanță vitală pentru economia națională, a accentuat ponderea factorilor intensivi ai creșterii economice în realizarea unui înalt dinamism al dezvoltării economiei naționale. În această perioadă s-au creat premisele pentru trecerea la o nouă etapă — a edificării societății socialiste multilateral dezvoltate.

În strategia generală a partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și crearea condițiilor pentru edificarea comunismului în România, se situează pe prim plan creșterea puternică a forțelor de producție, pe baza cuceririlor revoluției tehnico-științifice contemporane; amplasarea rațională a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării în vederea dezvoltării proporționale a tuturor județelor țării; dezvoltarea armonioasă, proporțională a tuturor ramurilor economiei naționale și asigurarea unui raport optim între industrie și agricultură; dezvoltarea în continuare, cu prioritate, a industriei; orientarea fermă a acesteia spre ramurile și subramurile de înaltă tehnicitate care valorifică în mod superior resursele de materii prime și munca socială; dezvoltarea intensivă a agriculturii — ramură de bază a economiei naționale; asigurarea unui raport corespunzător între fondul de consum și fondul de dezvoltare, în vederea creșterii în ritm înalt a întregii economii și, în același timp, a sporirii continue a bunăstării materiale și spirituale a poporului. Aceste orientări care se realizează, în condițiile opțiunii fundamentale a partidului pentru o rată înaltă de acumulare pentru întreaga perioadă istorică de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, imprimă un nou impuls politicii de industrializare socialistă a țării, determină o schimbare a însuși caracterului procesului reproducției socialiste lărgite. Din precumpănitor extensiv, acesta se transformă treptat în predominant intensiv, permițând intrarea României în etapa hotărâtoare a transformării sale într-o țară industrială de prim rang.

Problema aceasta, a importanței deosebite a ritmurilor de dezvoltare — pentru creșterea în final a nivelului de trai material și cultural al maselor populare din țările socialiste, dar și, implicit, a prestigiului socialismului în lume — a fost subliniată cu deosebită forță de tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** în recenta Expunere la ședința activului central de partid și de stat. „În unele țări (socialiste — n.n.s. M.P.) — spunea secretarul general al partidului — are loc o scădere a ritmului dezvoltării, a venitului național, care nu poate fi pusă numai pe seama faptului că s-a ajuns la un înalt nivel de creștere economică și că nu ar mai fi necesar un ritm înalt de sporire a producției și a venitului național. Este evident că o creștere anuală de 4—5 la sută a venitului național este insuficientă pentru a face față în mod corespunzător problemelor puse de dezvoltarea economico-socială, de bunăstarea generală a poporului... Afirmarea superiorității socialismului, a forței sale nu se poate face numai prin declarații ci, în primul rînd, prin felul cum sînt rezolvate problemele economice, problemele privind condițiile de muncă și de viață ale oamenilor, alte probleme sociale, legate inclusiv de dezvoltarea democrației socialiste, de perfecționarea conducerii societății pe baze științifice“.

Mutații de fond în structura economiei

TOVARAȘUL NICOLAE CEAUȘESCU sublinia, în raportul la Conferința Națională a partidului, din decembrie 1977, că este necesar să trecem de la faza acumulării cantitative la o nouă fază, superioară, aceea a luptei pentru calitate. „Aceasta este cerința primordială de care depinde viitorul industriei românești, viitorul întregii economii naționale“. Realizarea înainte de termen a planului cincinal 1971—1975, rezultatele bune obținute în îndeplinirea planurilor anuale 1976, 1977 și pe primul semestru al anului în curs sînt o confirmare a realismului și justeței politicii partidului de industrializare socialistă a țării. Astfel, în anii construcției socialiste industria a devenit ramura conducătoare a economiei naționale, s-au produs mutații de fond în însăși structura acestei ramuri — construcția de mașini și chimia vor deține în 1980 circa 50% din producția globală industrială — care se apropie în multe privințe de structura țărilor industrializate, a crescut substanțial competitivitatea produselor industriale românești pe piața mondială, se reduc continuu decalajele dintre noi și țările dezvoltate economic.

În ultimul deceniu s-a creat și diversificat continuu o modernă rețea de cercetare în toate ramurile producției materiale și, în primul rînd, în sectoarele de vîrf ale industriei. Semnificativ în această direcție este definirea de către Congresul al XI-lea al partidului a cincinalului 1976—1980 ca cincinal al revoluției tehnico-științifice. Ca urmare a acestei orientări, al cărei promotor înflăcărat este secretarul general al partidului, a crescut în ultimul deceniu contribuția științei, a cercetării științifice proprii, la accelerarea ritmului dezvoltării forțelor de producție, la modernizarea structurii economiei naționale, la sporirea venitului național. Un șir de măsuri au asigurat legarea mai strînsă a cercetării de producție, îmbinarea organică a cercetării cu producția. Crearea și dezvoltarea unor ramuri de importanță vitală ca: electrotehnica și termotehnica, radiotehnica și electronica, telemecanica și automatica sînt tocmai consecințele aplicării în practică a celor mai noi descoperiri ale științei.

A sporit caracterul prospectiv al cercetării științifice, s-a asigurat, în planurile de perspectivă, o corelare între prevederile de dezvoltare ale diferitelor ramuri și sarcinile cercetării în rezolvarea acestora. Pe baza orientărilor cuprinse în programul partidului, s-a elaborat o strategie de durată, corelată cu obiectivele și etapele făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, de promovare a științei și progresului tehnic.

În prezent cercetarea științifică și inginerescă, tehnologică, sub conducerea organizațiilor de partid, joacă un rol tot mai important în valorificarea superioară a resurselor de materii prime și materiale, în promovarea produselor de înaltă tehnicitate, la parametri competitivi pe plan mondial. Astfel, în primii doi ani ai actualului cincinal s-au asimilat și introdus în fabricație peste 1 000 de produse tehnologice noi, iar valoarea produselor noi și reproiectate a reprezentat circa 19% din producția marfă realizată în ramurile prelucreătoare ale industriei.

Orientările generale pentru elaborarea planului de dezvoltare economico-socială a țării noastre în perioada 1981—1985 situează cercetarea și progresul tehnico-științific pe primul loc printre mijloacele cu care va acționa partidul în cel de-al șaptelea cincinal pentru a asigura în continuare ritmuri înalte de creștere economică, pentru ieșirea României spre sfîrșitul cincinalului viitor din stadiul de țară în curs de dezvoltare.

O concepție științifică unitară în conducerea vieții economico-sociale

PRIN măsurile de perfecționare a conducerii economico-sociale, adoptate, începând cu Conferința Națională a partidului din 1967, se poate aprecia că partidul nostru dispune de o concepție științifică unitară cu privire la conducerea eficientă a tuturor domeniilor vieții economico-sociale. Această concepție, sintetizată a experienței acumulate în decursul a peste trei decenii de conducere a economiei, precum și a experienței mondiale în acest domeniu, are următoarele coordonate de bază: munca și conducerea colectivă, participarea maselor la elaborarea și îndeplinirea hotărârilor, asigurarea conducerii unitare a întregii activități economico-sociale, centralismul democratic, corelația armonioasă dintre efortul propriu și cooperarea internațională, autoconducere și autogestione ca principii de bază în funcționarea unităților economice. Promotor al înnoirii continue a structurilor de organizare și conducere a societății, partidul își perfecționează, totodată, el însuși activitatea, metodele de lucru, viața sa internă, legăturile cu masele și adaptează formele de organizare la cerințele conducerii eficiente a economiei naționale. Creșterea rolului partidului în conducerea societății înseamnă, așa cum sublinia tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, deplasarea centrului de greutate al activității organelor și activiștilor de partid în mijlocul unităților, al colectivelor de oameni ai muncii, a concentra întreaga activitate de partid în tumultul vieții legînd-o organic de practica economico-socială, de preocupările și eforturile oamenilor muncii.

Realizarea obiectivelor aprobate de Conferința Națională privind accentuarea laturilor calitative ale întregii activități economice presupune nu numai creșterea eficienței fondurilor fixe, reducerea cheltuielilor de producție și în primul rînd a celor materiale, accelerarea ritmului de sporire a productivității muncii, valorificarea la indici superiori a materiilor prime și materialelor, promovarea fermă a progresului tehnic și obținerea de produse competitive pe piața mondială, ci și perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare. Sistemul de organizare și conducere făurit în ultimii zece ani conține în sine și o serie de imperfecțiuni, de neconcordanțe între componentele sale. „Trebuie să spunem însă — arăta tovarășul **Nicolae Ceaușescu** — că, dezvoltînd formele democratice de conducere ale sistemului nostru economic, nu am mers în același pas cu perfecționarea mecanismului conducerii economice și financiare. Se poate spune că există chiar o anumită neconcordanță între cadrul organizatoric creat, între formele democratice de conducere și mecanismul economico-financiar care mai este prizonierul metodelor vechi, rigide, dogmatice, care nu a asigurat îndeplinirea în viață a prevederilor legii cu privire la planificarea și activitatea financiară a unităților economico-sociale... Iată de ce sînt necesare măsuri hotărîte pentru a pune ordine și în acest sector, pentru a ridica mecanismul economic și financiar la nivelul dezvoltării formelor noi de conducere colectivă, pentru a înlătura tot ce nu mai corespunde“.

Ansamblul de măsuri cuprinse în Hotărîrea C.C. al P.C.R. cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare, din martie a.c., are o determinare obiectivă în nivelul și structura economiei noastre naționale în etapa actuală, în stadiul atins de dezvoltarea relațiilor de producție socialiste. Prin aceste măsuri se asigură nu numai perfecționarea unor elemente ale sistemului de organizare și conducere

planificată a economiei naționale, rămase în urmă, ridicarea întregului mecanism economico-financiar la nivelul cerințelor etapei actuale de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, ci și așezarea acestuia pe noi principii. Autoconducerea muncitorească a devenit forma principală prin care se realizează latura democratică a centralismului în etapa actuală în țara noastră.

Măsurile cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare, au un pronunțat caracter politic. În condițiile introducerii autoconducerii muncitorești, a creșterii rolului conducător al partidului în unitățile economice, sporesc atribuțiile și răspunderile organizațiilor de partid. Perfecționarea cadrului de funcționare a consiliilor oamenilor muncii, atragerea în aceste organisme a unui număr mai mare de muncitori și alți oameni ai muncii care lucrează nemijlocit în producție, îndeplinirea funcției de președinte a consiliului oamenilor muncii de către secretarul de partid, conduce la sporirea efectivă a rolului conducător al organizației de partid, în întreaga activitate de conducere colectivă, contribuie la ridicarea întregii munci de partid pe un plan superior. Totodată, aceste măsuri sînt o expresie a creșterii rolului maselor de oameni ai muncii în exercitarea conducerii colective, în promovarea noului, în îndeplinirea cu eficiență sporită a sarcinilor de plan ce revin fiecărui colectiv de muncă. Pentru creșterea efectivă a rolului conducător al partidului la toate nivelurile, pentru a se asigura sporirea aportului organizațiilor de partid la îndeplinirea în condiții cît mai bune a sarcinilor ce revin fiecărui colectiv de muncă, este necesară întărirea preocupării pentru îmbunătățirea continuă a stilului și metodelor de muncă ale organelor și organizațiilor de partid, a spiritului lor revoluționar, dezvoltarea legăturii cu masele, accelerarea caracterului lor de forță dinamică, mobilizatoare în cadrul fiecărui colectiv de oameni ai muncii.

Putem aprecia cu toată convingerea că partidul nostru și-a îndeplinit cu cinste rolul de forță politică conducătoare a națiunii, a asigurat aplicarea creatoare a legităților generale la condițiile concrete din România și unirea — pe baza concepției materialist-dialectice — a eforturilor întregului popor în lupta pentru edificarea noii orînduirii. „Fără îndoială — arăta tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** în Expunerea recentă la ședința activului de partid și de stat — avem dreptul să privim cu satisfacție la ceea ce am realizat prin munca noastră, sub conducerea partidului. Trebuie să fim, totodată, conștienți că în activitatea noastră mai există și lipsuri, greutăți, că trebuie să intensificăm eforturile pentru realizarea exemplară a obiectivelor și sarcinilor ce ni le-am propus în toate domeniile de activitate“.

Așa cum se arată în Programul P.C.R., și în viitor partidul va constitui centrul vital al națiunii noastre socialiste, el va asigura atît elaborarea științifică a căilor de dezvoltare a României cît și conducerea activității politico-organizatorice în vederea îndeplinirii acestei politici. Creșterea în continuare a rolului conducător al partidului constituie garanția îndeplinirii cu succes a programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de înflorire necontenită a economiei, științei și culturii, de ridicare neînteruptă a nivelului de civilizație materială și spirituală a întregului popor, de trecere într-o perioadă istorică scurtă a României în rîndul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic.

prof. univ. dr. Mihai PARALUȚA

DEZVOLTAREA ACCELERATĂ A ECONOMIEI ROMÂNEȘTI —

componentă hotărâtoare a politicii partidului

de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate

INFĂPTUIREA insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste de la 23 August 1944, act istoric de excepțională importanță pentru destinele patriei și poporului român, a inaugurat epoca unor profunde transformări revoluționare în patria noastră, a deschis calea unei noi ere pentru România —

era socialistă și comunistă. În perioada care a urmat, partidul a concentrat toate forțele pentru asigurarea progresului economico-social al patriei, pentru făurirea unei economii noi, puternice, moderne, pentru asigurarea pe această bază a unui înalt nivel de bunăstare materială și spirituală pentru întregul nostru popor. Sînt pe deplin semnificative în acest sens creșterea în 1976, față de 1950, de 24 ori a volumului de investiții și de aproape 6 ori a volumului fondurilor fixe, ca și creșterea în aceste condiții, pentru aceeași perioadă, de 23 ori a producției industriale, de 3,4 ori a producției agricole, de 11 ori a veniturii naționale și de aproape 4 ori a veniturilor reale pe locuitor.

În caracterizarea obiectivelor dezvoltării economiei în etapa istorică de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, Programul partidului pornește de la condițiile concrete ale actualului stadiu de țară socialistă în curs de dezvoltare, de la necesitatea imperioasă de a realiza indici de productivitate, de eficiență și nivel de trai superiori, de la imperativul adîncirii democrației și perfecționării relațiilor de producție și sociale și asigurării unui grad superior de funcționalitate în toate domeniile de activitate economico-socială.

Dinamismul — trăsătură caracteristică a evoluției țării

PRIN PREVEDERILE pe care le cuprind, documentele Conferinței Naționale orientează și angajează ferm eforturile țării noastre pe drumul unui progres istoric. „Ele vor asigura — sublinia Nicolae Ceaușescu — înfăptuirea neabătută a Programului partidului, deschizînd noi orizonturi de progres economico-social, accelerînd înaintarea României pe calea edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului¹”. Opțiunile pentru dezvoltarea accelerată a economiei românești decurg din faptul că nu există altă cale pentru realizarea mai rapidă a obiectivelor făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării României spre comunism, pentru reducerea decalajului față de țările dezvoltate economic, pentru progresul rapid economico-social al țării noastre, pentru creșterea bunăstării oamenilor muncii. Dezvoltarea accelerată reprezintă o caracteristică fundamentală a economiei noastre, care se exprimă, înainte de toate, în realizarea unor ritmuri înalte de creștere (tabelul nr. 1).

Accelerarea dezvoltării economico-sociale, care rezultă foarte evident din datele tabelului nr. 1, constituie efectul profundelor modificări cantitative și îndeosebi calitative realizate în dezvoltarea României mai ales după Congresul al IX-lea al partidului, al unei politici rigurose științifice, realiste în ceea ce privește progresul României socialiste. Creșterea medie anuală prevăzută de Conferința Națională a P.C.R. din decembrie 1977 pentru perioada 1976—1980 de 11,0% la venitul național, 11,5% la producția globală industrială și de 3,9—9,0% la producția globală agricolă se situează deasupra

¹ Nicolae Ceaușescu, Raport la Conferința Națională a P.C.R. din 7—9 decembrie 1977, București, Ed. politică 1977.

prevederilor Directivelor Congresului al XI-lea și planului cincinal, România numărîndu-se, în continuare, printre țările cu cel mai înalt ritm al dezvoltării economice. În concordanță cu obiectivele și orientările generale pentru elaborarea celui de-al șaptelea plan cincinal, 1981—1985, în 1985 venitul național pe locuitor va ajunge la 2400—2500 dolari. Ca urmare a accelerării dezvoltării economice, viitorul plan cincinal va marca un nou salt calitativ pe toate planurile vieții economice și sociale. În aceste condiții, așa cum se aprecia la Conferința Națională, România va depăși starea de țară în curs de dezvoltare, în accepțiunea contemporană a acestei noțiuni, trecînd la stadiul de țară cu o dezvoltare economică medie.

Efortul propriu — factor esențial în accelerarea dezvoltării

PENTRU CREȘTEREA în ritm înalt a economiei românești, partidul și statul nostru alocă sistematic o parte însemnată din venitul național pentru dezvoltare. Rata înaltă a acumulării a fost, este și va rămîne un parametru fundamental al dezvoltării accelerate a economiei noastre naționale. În prezent și pentru cincinalul următor ea este stabilită la circa 1/3 din venitul național, considerîndu-se optimă pentru asigurarea, deopotrivă, a progresului multilateral al societății și a creșterii nivelului de trai, a civilizației întregului popor.

În condițiile păstrării ratei acumulării la nivelul menționat, accelerarea creșterii economice impune accentuarea factorilor intensivi, care în sens larg se referă la orientarea judicioasă a investițiilor, la îmbunătățirea structurii de ramură a economiei, prin dezvoltarea rapidă a industriei, la îmbunătățirea structurii teritoriale a economiei prin amplasarea judicioasă a forțelor de producție pe teritoriu, la afirmarea revoluției tehnico-științifice în țara noastră, la asigurarea unei productivități și eficiențe economice ridicate.

Tabelul nr. 1

Ritmul mediu anual de creștere la principali indicatori ai dezvoltării economiei naționale

	1951—1976	1966—1976	1971—1976
Produsul social	9,8	9,7	10,4
Venitul național	9,8	9,6	11,1
Producția globală industrială	12,9	12,3	12,7
Producția globală agricolă	4,8	5,3	3,2
Volumul comerțului exterior	12,7	15,0	17,7
Veniturile reale pe locuitor	5,4	5,8	7,1

Sursa : Anuarul statistic al Republicii Socialiste România, 1977, p. 81—83.

Dintre orientările de bază menite să ducă la accentuarea factorilor intensivi ai creșterii economice, la trecerea de la cantitate la o nouă calitate menționăm, înainte de toate, dezvoltarea rapidă a industriei și, în primul rînd, a ramurilor și subramurilor de înaltă tehnicitate din domeniul metalurgiei, construcțiilor de mașini și chimiei, chemate să asigure dezvoltarea pe o treaptă superioară a bazei tehnico-materiale a societății și valorificarea cu maximă eficiență a resurselor naționale, concomitent cu dezvoltarea și diversificarea producției bunurilor de consum. Producția industrială urmează să sporească în cincinalul viitor cu 55—60%. În cadrul acesteia circa 36% va fi reprezentată de industria construcțiilor de mașini.

O cerință fundamentală a industriei țării pentru perioada

actuală și viitorul cincinal este **ridicarea nivelului tehnic-calitativ al tuturor produselor**, ceea ce presupune afirmarea cu și mai mare intensitate a revoluției științifico-tehnice, introducerea celor mai noi cuceriri ale cunoașterii în toate domeniile vieții economico-sociale. Până în 1985, circa 45% din volumul total al producției ramurilor prelucrătoare și 70% din construcția de mașini trebuie să-l constituie produsele puse în fabricație în viitorul cincinal pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. De ridicarea nivelului tehnic și calitativ al întregii producții materiale depinde realizarea unei economii moderne, de mare productivitate și eficiență.

Paralel cu dezvoltarea industriei, se are în vedere **realizarea unei agriculturi intensive, moderne, de înaltă productivitate**, atât în sectorul vegetal cât și animal, în care scop se acționează în continuare pentru conservarea și ameliorarea fondului funciar, înfăptuirea unui program de irigații și alte amenajări funciare, generalizarea mecanizării complexe a tuturor sectoarelor de producție, asigurarea la nivel optim a îngrășămintelor și a celorlalte substanțe chimice necesare, îmbunătățirea materialului biologic, aplicarea pe scară largă a rezultatelor științei și tehnicii agricole. Pe această bază, agricultura noastră trebuie să obțină rezultate superioare și stabile în domeniul cerealelor, plantelor tehnice, viticulturii, legumiculturii și pomiculturii. În ce privește zootehnia, până în 1985 ponderea acesteia urmează să se ridice la 44—45% în totalul producției agricole.

Un obiectiv esențial în economie îl constituie **dezvoltarea mai rapidă a bazei de materii prime interne** prin accentuarea valorificării resurselor cunoscute, inclusiv cu conținuturi utile mai scăzute sau situate în condiții grele de exploatare, precum și punerea în evidență a unor noi rezerve. Concomitent cu aceasta, se cere folosirea rațională a materiilor prime, creșterea randamentului lor, diminuarea pierderilor în prelucrare, re proiectarea produselor, aplicarea tehnologiilor celor mai avansate. În ansamblul industriei indicile de valorificare a materiilor prime și materialelor trebuie să sporească cu 25—30%.

Toate acestea trebuie să conducă la o **creștere puternică a eficienței în toate sectoarele economiei naționale**. Așa cum s-a arătat la Conferința Națională din decembrie anul trecut, producția industrială la 1 000 lei fonduri fixe trebuie să se ridice până în 1980 la cel puțin 1 200 lei, iar până în 1985 la cel puțin 1 400—1 500 lei, în construcția de mașini și în alte ramuri producătoare ale industriei urmînd să se realizeze sporuri și mai mari. Evident, acest lucru presupune eforturi sporite pentru creșterea substanțială a productivității muncii, pentru reducerea cheltuielilor materiale, ponderea acestora în produsul social urmînd să scadă până în 1985 la 53—54%. Problema economiei de combustibil și materii prime este considerată de partidul și statul nostru — ținînd seama și de criza energetică și de materii prime declanșate pe plan mondial — ca o problemă centrală a întregii noastre dezvoltări economice. O expresie grațioasă a creșterii eficienței economice o reprezintă dezvoltarea în continuare a produsului social de către venitul național. Astfel, la o creștere de 45—50% a produsului social, în perioada 1981—1985 trebuie să se realizeze un spor al venitului național de 51—58%.

Poziție activă în diviziunea mondială a muncii

ÎN CONCEPȚIA partidului nostru rolul prioritar în accelerarea dezvoltării economice îl are efortul propriu al poporului român. În același timp, progresul economic al României este indisolubil legat de extinderea relațiilor de comerț și cooperare economică internațională. Așa cum aprecia tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, comerțul exterior, cooperarea economică constituie un factor hotărîtor pentru dezvoltarea viitoare a țării noastre. În deplină concordanță cu această concepție partidul și statul nostru militează consecvent pentru **participarea activă a României socialiste la diviziunea internațională a muncii, pentru dezvoltarea relațiilor economice cu toate statele lumii**, fără deosebire de orînduirea socială, pe baza principiilor respectării independenței și suveranității naționale, deplinei egalități în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Ca rezultat al acestei politici de deschidere largă spre schimbul mondial de valori, numărul de state cu care România întreține relații economice a cunoscut o permanentă creștere. Concomitent, a sporit substanțial volumul total al comerțului exterior al României: în 1976 acesta era de 22 ori mai mare decît în 1950 și de 4,65 ori mai mare decît în

1965, ritmul mediu anual înregistrat fiind de 12,7% și respectiv 15,0%. Dinamica comerțului exterior al României a devansat ritmul de dezvoltare a produsului social și a venitului național; astfel, în timp ce produsul social și venitul național au sporit în perioada 1950—1976 de 11 ori, comerțul exterior a crescut de 22 de ori; se remarcă, de asemenea, o îmbunătățire substanțială a structurii comerțului exterior, ca urmare firească a îmbunătățirii și modernizării structurii economiei naționale. În această ordine de idei este grațior faptul că în 1976 ramura construcțiilor de mașini și industria chimică au deținut o pondere de peste 44% din totalul exportului țării noastre.

Concomitent cu dezvoltarea comerțului exterior al României, se acordă o atenție deosebită **cooperării economice internaționale**, multiplicării și perfecționării formelor de realizare a acesteia, corespunzător progresului economic intern și cerințelor pieței mondiale. În 1977, structura celor peste 300 de acțiuni de cooperare era formată din: 128 obiective construite în străinătate și 31 în România, 57 acțiuni de cooperare și specializare în producție, 35 societăți mixte de tip comercial și bancar în străinătate, 28 societăți mixte de producție în străinătate, 8 societăți mixte de producție în România ș.a.²⁾

În ceea ce privește perspectivele relațiilor economice, este edificator, înainte de toate, faptul că, potrivit hotărîrilor Conferinței Naționale a partidului din 1977, volumul schimburilor comerciale cu alte state trebuie să crească cu 58—63% în cincinalul 1981—1985 față de perioada 1976—1980. Aceasta trebuie să se realizeze, înainte de toate, pe seama creșterii ponderii produselor superior prelucrate, a perfecționării parametrilor tehnico-funcționali și de prezentare a produselor la export, a ridicării eficienței întregii activități de comerț exterior și de cooperare economică internațională.

O importanță deosebită în creșterea contribuției relațiilor economice externe la accelerarea dezvoltării economiei naționale o are realizarea hotărîrilor Plenarei C.C. al P.C.R. din martie 1978 privitoare la autogestiunea unităților, asigurarea din timp a contractelor cu partenerii străini, introducerea unor forme stimulative atât pentru întreprinderi cât și pentru oamenii muncii (participarea la beneficii, excursii etc.), perfecționarea indicatorilor economici.

Dar pentru ca relațiile noastre economice să-și aducă contribuția așteptată la dezvoltarea accelerată a economiei, este absolut necesar să se creeze condiții internaționale mai bune, să se realizeze o nouă ordine economică. Așa cum sublinia recent tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în Expunerea ținută la ședința cu activul central de partid și de stat, România, țară în curs de dezvoltare, este vital interesată în instaurarea unei noi ordini economice, fără aceasta neputînd fi lichidate decalajele economice în lume. Situația de țară în curs de dezvoltare și spiritul de dreptate și echitate care caracterizează întreaga noastră politică internă și internațională, au făcut ca țara noastră să se numere printre inițiatorii făuririi unei noi ordini economice internaționale în lume, iar concepția românească să fie cunoscută și apreciată de cele mai largi cercuri ale opiniei publice mondiale. Între coordonatele fundamentale ale acestei concepții, reafirmate cu deosebită claritate de secretarul general al partidului, se înscriu: promovarea unor relații noi între state, bazate pe egalitate, independență națională, pe interes reciproc; respectarea dreptului tuturor statelor de a fi deplin stăpîne pe bogățiile naționale; realizarea unui raport mai echitabil între prețurile diferitelor produse, și îndeosebi între prețurile produselor industriale și cele ale materiilor prime, astfel încît acestea să stimuleze atât țările producătoare de materii prime, cât și țările industrializate; asigurarea accesului neîngrădit al tuturor țărilor în curs de dezvoltare la știința și tehnologia modernă, la marile cuceriri ale civilizației contemporane, pentru accelerarea pe această cale a progresului economico-social al tuturor țărilor rămase în urmă, pentru diminuarea cât mai rapidă a marilor decalaje existente în nivelul de dezvoltare al statelor; înlăturarea barierelor și discriminărilor în comerțul și cooperarea economică internațională; asigurarea stabilității monetare și crearea unui sistem valutar financiar echitabil; soluționarea crizei alimentare, a crizei energetice și de materii prime etc.

O deosebită importanță teoretică și practică are aprecierea partidului nostru potrivit căreia în condițiile intensificării tendințelor de reîmpărțire a zonelor de influență, de întărire a dominației în diferite părți ale lumii, promovarea unor relații economice bazate pe principii de deplină egalitate și echitate constituie o continuare nemijlocită a luptei împotriva imperialismului și colonialismului, fapt care impune unirea într-un tot unitar a mișcării revoluționare cu lupta pentru

prof. dr. Marin POPESCU

(Continuare în pag. 17)

²⁾ Constantin Stanciu, Contribuție hotărîtoare la amplificarea participării României la circuitul economic mondial, Revista economică nr. 3/1978.

REPARTIZAREA ARMONIOASĂ A FORȚELOR DE PRODUCȚIE PE TERITORIU — OPȚIUNE FUNDAMENTALĂ A POLITICII PARTIDULUI

ÎN STRATEGIA Partidului Comunist Român de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism, repartizarea rațională, armonioasă a forțelor de producție pe teritoriu constituie o coordonată majoră, constant oglindită în programul de dezvoltare economico-socială a țării. Această politică este generată de cerința lichidării adâncilor disproporții dintre dezvoltarea zonelor moștenite de la regimul burghez, a făuririi unei economii moderne și eficiente, de asigurarea unei ridicate bunăstări pentru oamenii muncii de pe întreg cuprinsul țării, în spiritul înaltului umanism care caracterizează orânduirea noastră. Structurarea teritorială modernă și eficientă a economiei se înscrie ca un proces istoric cu o durată relativ îndelungată, ca o activitate permanentă, fundamentată în mod științific, în funcție de caracteristicile fiecărei etape de dezvoltare a societății noastre.

Procesul dezvoltării economico-sociale a întregii țări a căpătat accente noi în anii de după Congresul al IX-lea al partidului, pe fondul creării unităților administrativ-teritoriale — județele, municipiile, orașele și comunele — responsabililor tradițiilor și cerințelor dezvoltării noastre economico-sociale. Pe această bază s-au putut declanșa acțiuni de amploare, care au contribuit la trecerea la viață a numeroase localități, întregul teritoriu al țării cunoscând efervescența dezvoltării economiei, efectele sociale de mare însemnătate ale acestei dezvoltări.

Traducerea în viață a politicii partidului de repartizare rațională a forțelor de producție pe teritoriu s-a realizat și se realizează în cadrul procesului de industrializare socialistă a țării, urmărindu-se dezvoltarea echilibrată și armonioasă a întregii economii naționale și a fiecărei unități administrativ-teritoriale, în spiritul umanismului socialist, al deplinei egalități în drepturi între toți membrii societății, indiferent de naționalitate sau de poziția geografică a localităților în care aceștia trăiesc și muncesc.

Caracteristic pentru țara noastră este faptul că relieful cuprinde aproape în mod egal zone montane, de deal și câmpie dispuse în mod armonios și unitar, toate regiunile geografice și respectiv

județele dispunând de resurse de muncă, de un important fond agricol și forestier și, în marea lor majoritate, de variate bogății ale subsolului, de legături naturale de transport ușoare cit și de alte condiții economice și naturale favorabile unei dezvoltări accentuate. Cu toate acestea, în trecut, între regiuni și respectiv județe existau mari disparități în ce privește nivelul de dezvoltare, potențialul material și uman al unor întinse teritorii fiind insuficient sau nerațional folosit, resursele energetice și de materii prime fiind utilizate la un grad scăzut de prelucrare și valorificare.

Crearea premiselor pentru îmbunătățirea repartizării forțelor de producție pe teritoriu

PORNIND DE LA condițiile economice și naturale favorabile care caracterizau potențialul teritoriului, partidul a acordat o deosebită atenție asigurării cadrului organizatoric și a celorlalte premise necesare dezvoltării industriei în toate regiunile țării. Astfel :

- Noua organizare administrativ-teritorială pe județe adoptată în anul 1968 a creat un cadru organizatoric mai bun, mai suplu pentru conducerea unităților administrativ-teritoriale, înlăturând verigile intermediare ce deveniseră inutile.

- Adoptarea legilor cu privire la dezvoltarea economico-socială planificată a țării și cu privire la sistematizarea teritoriului și a localităților urbane și rurale au stabilit conținutul și cadrul organizatoric pentru planul unic de dezvoltare economico-socială a țării în profil de ramură, departamental și teritorial, pentru studiile și schițele de sistematizare teritorială și ale localităților.

- S-a stabilit un sistem științific de criterii economice și sociale pentru amplasarea noilor obiective de investiții.

- Instituționalizarea activității de planificare teritorială, prin constituirea comisiilor de planificare teritorială județene și a municipiului București a asigurat cadrul organizatoric necesar, corespunzător noilor atribuții largite ale consiliilor populare în elaborarea și îndeplinirea planului.

Importanța pe care partidul nostru o

acordă repartizării raționale a forțelor de producție pe teritoriu este demonstrată și de faptul că amplasamentul concret al obiectivelor de investiții prevăzute în planul cincinal 1976—1980, în cadrul zonelor și platformelor industriale ale orașelor, a fost examinat cu comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București la conducerea superioară de partid și de stat, sub directivă conducere a tovarășului **Nicolae Ceaușescu** care, în fiecare caz în parte, a dat prețioase indicații. Apare astfel în toată amploarea faptul că repartizarea teritorială a forțelor de producție constituie o opțiune fundamentală a politicii P.C.R., amplasarea obiectivelor de investiții constituind un act de înaltă responsabilitate economică și socială.

Pe lângă măsurile luate pentru perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale și respectiv a cadrului organizatoric necesar declanșării tuturor energiilor creatoare ale poporului nostru, Partidul Comunist Român, pe baza unor studii științifice aprofundate, a luat o serie de măsuri pentru asigurarea bazei energetice și de materii prime, dezvoltarea unei puternice rețele de căi de comunicație. În legătură cu această din urmă problemă menționăm modernizarea rețelei feroviare, precum și faptul că în prezent toate orașele și marea majoritate a centrelor comunale sînt legate între ele printr-o rețea de drumuri rutiere modernizate. Pe de altă parte, poarta maritimă a țării a fost dezvoltată și modernizată prin construcția noului port Constanța, s-au dezvoltat de asemenea porturile dunărene, iar realizarea în perspectivă a canalului Dunăre — Marea Neagră și a programului de gospodărire complexă a apelor va asigura noi legături fluviale ieftine între localitățile de pe traseul canalului și unor riuri interioare sau lacuri de acumulare.

Prin aceste măsuri s-a creat o nouă osatură a complexului unic al economiei naționale la care sînt racordate toate județele țării, osatură care a creat condițiile necesare asigurării unui ritm accentuat de dezvoltare economico-socială a tuturor unităților administrativ-teritoriale.

România socialistă are în prezent o economie în plin proces de dezvoltare și modernizare, caracterizată printr-un înalt dinamism. Producția globală în-

dustrială a țării este în prezent de 40 de ori mai mare decât în anul 1938, România transformându-se dintr-o țară „eminamente agricolă” în una industrial-agrară, în condițiile în care și producția globală agricolă a crescut de cca. 3 ori. În această ordine de idei este de menționat faptul că în perioada 1950—1976 ritmul mediu anual de creștere a producției globale industriale a fost de 12,9%, față de numai 4% în perioada 1930—1938. Un calcul estimativ demonstrează că dacă ritmul mediu anual de creștere a producției realizat în perioada antebelică ar fi fost menținut după 1950, nivelul producției globale industriale din anul 1976 ar fi fost atins abia după anul 2050.

Schimbări fundamentale în nivelul de dezvoltare și structura economiei județelor țării

REZULTATELE remarcabile obținute în dezvoltarea și modernizarea economiei naționale se regăsesc în proporții sporite în realizările județelor țării — mai ales ale acelor care au pornit de la un nivel scăzut de dezvoltare.

Acordând o atenție prioritară dezvoltării industriei ca ramură conducătoare în toate județele țării, partidul a alocat acestei ramuri fonduri de investiții mereu sporite, evidențiindu-se creșterea deosebită după 1965 a numărului de județe care au primit investiții de peste 5 miliarde lei pe cincinal (tabelul nr. 1). Între cele 10 jude-

suației de mai sus, față în față cu perioada antebelică, cînd 20 de județe nu dispuneau, luate la un loc, decât de 6% din totalul fondurilor fixe ale economiei naționale, demonstrează rezultatele deosebite obținute pe linia eliminării adîncilor disparități regionale în ce privește înzestrarea județelor țării.

Ca urmare, în perioada 1966—1976 ritmul mediu anual de creștere a producției globale industriale a fost superior mediei pe țară în majoritatea județelor în trecut cu un potențial industrial mai scăzut sau cu un nivel mijlociu de dezvoltare: peste 20% în județele Galați, Olt; 15—20% în județele Argeș, Buzău, Dolj, Ialomița, Iași, Mehedinți, Sălaj, Teleorman și Vâlcea și 12,5—15% în județele Bihor, Constanța, Dimbovița, Gorj, Neamț, Satu Mare și Vaslui. În perioada actualului cincinal se detașează prin ritmuri deosebit de înalte județele Bistrița-Năsăud, Botoșani, Covasna, Gorj, Harghita, Ialomița, Mehedinți, Sălaj, Teleorman, Tulcea, Vaslui și Vrancea care își vor dubla sau tripla producția industrială, precum și Alba, Buzău, Ilfov, Maramureș, Suceava, Vâlcea ș.a. care vor înregistra creșteri considerabile.

Dacă în anul 1938 municipiul București, cel mai important centru industrial al țării, avea o producție globală industrială de aproximativ 4 300 lei/locuitor, în prezent nu există nici un județ care să aibă o producție industrială mai mică de 7 000 lei/locuitor.

Edificatoare pentru accelerarea în perioada 1965—1976 a ritmului de dezvoltare a industriei județelor care au pornit de la un potențial industrial mai scăzut este creșterea ponderii acestora

Tabelul nr. 3

Grupe de județe *)	Ponderea în producția globală industrială a țării % din total R.S.R.		
	1960	1965	1976
a) Municipiul București	17,5	17,8	16,9
b) 9 județe cu ponderi de 3—6% (Brașov, Prahova, Hunedoara, Timiș Sibiu, Caraș-Severin, Cluj, Bacău, Mureș)	42,4	40,8	33,6
Total a+b	59,9	58,6	50,5
c) 8 județe cu ponderi de 2,0—2,9% (Arad, Maramureș, Neamț, Bihor, Galați, Brăila, Dimbovița, Suceava)	19,1	27,7	18,6
d) 9 județe cu ponderi de 1,0—1,9% (Argeș, Constanța, Ilfov, Dolj, Iași, Alba, Harghita, Satu Mare, Buzău)	13,1	14,9	19,4
e) 13 județe cu ponderi de sub 1% (Gorj, Vâlcea, Vrancea, Mehedinți, Botoșani, Covasna, Vaslui, Bistrița-Năsăud, Olt, Teleorman, Tulcea, Ialomița, Sălaj)	7,9	6,8	11,5
Total d+e	21,0	23,7	30,9

*) Gruparea județelor s-a făcut după ponderile din anul 1960.

Este de remarcat, de asemenea, faptul că încă din anul 1976 o serie de județe ca: Argeș, Bacău, Dolj, Galați, Iași, Mureș și Neamț, care în trecut aveau un potențial industrial scăzut sau mijlociu, au realizat o producție globală industrială echivalentă sau superioară celei realizate în anul 1938 de întreaga industrie a țării. În timp ce în anul 1938 nici un județ (inclusiv Capitala) nu depășea o producție globală industrială de 3 miliarde lei, în 1976 un număr de 23 județe au depășit 10 miliarde lei (9 județe peste 20 miliarde lei).

Un alt rezultat calitativ esențial al politicii Partidului Comunist Român de industrializare socialistă a țării și de îmbunătățire a repartizării teritoriale a forțelor de producție îl constituie mutațiile fundamentale în structura economiei județelor, încă din anul 1975 producția globală industrială totală și pe un locuitor depășind pe cea agricolă — industria devenind ramură conducătoare a economiei nu numai la scara complexului unitar al economiei naționale, dar și la cea a tuturor județelor.

O altă mutație fundamentală în dezvoltarea economiei județelor o constituie modernizarea structurii pe ramuri a industriei tuturor județelor țării. Este de remarcat faptul că, de la caz la caz, ramurile industriei energetice, metalurgia feroasă și neferoasă, construcția de mașini, chimia și industria materialelor de construcție luate la un loc dețin ponderi majoritare în toate județele țării, inclusiv în acelea în care în trecut industria alimentară — uneori împreună cu exploatarea forestieră și prelucrarea lemnului — dețineau ponderi de 75—80% din producția industrială.

Expansiunea teritorială a industriei în cadrul fiecărui județ constituie o trăsătură a îmbunătățirii repartizării teritoriale a industriei, ca ramură de amorsare a întregii dezvoltări economico-sociale, realizată în ultimul deceniu. Este cunoscut faptul că în perioada pri-

Tabelul nr. 1
Gruparea județelor * după volumul de investiții în industrie
Numărul județelor (inclusiv Capitala)

Volumul de investiții în milioane lei	După volumul cumulată pe cincinal					Anul
	1951—1955	1956—1960	1961—1965	1966—1970	1971—1975	
Sub 1 000	31	28	13	6	—	12
1 000—4 999	9	11	22	25	17	28
peste 5 000	—	1	5	9	23	—
din care:						
peste 10 000	—	—	—	3	10	—

șe care în perioada 1971—1975 au realizat investiții de peste 10 miliarde lei se numără și județe în trecut slab dezvoltate, cum sînt: Argeș, Bacău, Dimbovița, Galați, Gorj și Vâlcea, iar județele Bihor, Brăila, Constanța, Dolj, Iași, Mureș, Olt, Teleorman au realizat fiecare 5—8 miliarde lei, realizările unui singur an, 1976, prezentînd din acest punct de vedere o situație mai bună decât fiecare dintre primele trei planuri cincinale.

Mutații de asemenea spectaculoase s-au realizat și în ce privește fondurile fixe din unitățile socialiste (tabelul nr. 2), punînd în evidență creșterea masivă a avuției tuturor județelor țării. Analiza

Tabelul nr. 2

Gruparea județelor după valoarea fondurilor fixe din unitățile socialiste

Valoarea fondurilor fixe	Numărul județelor			
	1965	1970	1975	1976
Sub 10 miliarde lei	35	17	8	6
10—25 miliarde lei	4	20	39	19
peste 25 miliarde lei	1	3	13	15

în producția globală industrială a țării (tabelul nr. 3).

Rezultă că dacă în perioada 1960 — 1965 cele 22 județe mai puțin dezvoltate (grupele „d” și „e”) luate la un loc și-au sporit ponderea în producția globală industrială a țării cu numai 2,7 puncte în perioada 1966—1976 au înregistrat o creștere de 7,2 puncte.

Prevederile actualului plan cincinal asigură salturi spectaculoase din acest punct de vedere îndeosebi în județele mai puțin dezvoltate, care urmează ca la nivelul anului 1980 să realizeze o producție industrială de cel puțin 10 miliarde lei. Ca urmare, unele județe ca, de exemplu, Bistrița-Năsăud, Harghita, Ialomița, Mehedinți, Sălaj, Tulcea și altele vor realiza o producție globală industrială pe locuitor de 30—40 mii lei, iar județul Covasna de aproape 50 mii lei — adică echivalentă sau superioară celei realizate în anul 1975 în unele județe avansate ca Timiș, Prahova, Hunedoara sau apropiate de cea a municipiului București din anul 1975 (cca. 60 mii lei/locuitor).

melor planuri cincinale majoritatea obiectivelor industriale s-au amplasat în orașele reședință de regiune, ceea ce atrăgea după sine și concentrarea investițiilor destinate dezvoltării rețelei de unități de deservire economică și social-culturală, construcției de locuințe, dotărilor de gospodărie comună etc. După 1965 s-au construit obiective industriale în marea majoritate a orașelor, acordându-se o atenție prioritară reședințelor noilor județe și unor municipii din cuprinsul județelor mai puțin dezvoltate, astfel încât acestea să se ridice treptat la nivelul funcțiilor politico-administrative ce le revin în cadrul județelor respective. O serie de localități rurale beneficiază în perioada actualului cincinal de investiții pentru construcția de obiective economice și social-culturale, astfel încât circa 130 centre comunale vor deveni orașele agricole sau agro-industriale până în anul 1980. Ca rezultat al repartizării raționale a forțelor de producție pe teritoriu, în toate județele țării, și în mod deosebit în cele mai puțin dezvoltate,

a fost creat un important număr de **locuri de muncă noi**, ceea ce a asigurat creșterea veniturilor și nivelului de trai al populației. Astfel, în perioada 1951—1976 (față de 1950) numărul personalului muncitor ocupat în economie a crescut cu peste 600 mii în Capitală, cu peste 100 mii în județele Argeș, Bacău, Bihor, Brașov, Cluj, Constanța, Dimbovița, Dolj, Galați, Hunedoara, Iași, Mureș, Prahova, Sibiu, Timiș și cu 75—100 mii în alte 16 județe în majoritate în trecut mai puțin dezvoltate din punct de vedere industrial. În toate județele țării numărul muncitorilor reprezintă peste 79% din numărul personalului muncitor.

Gradul de urbanizare, ca expresie sintetică a nivelului de trai și civilizației, a crescut considerabil în toate județele țării, la 5 ianuarie 1977 aproape jumătate din populația țării (47,5% față de numai 21,4% în 1930 și respectiv 23,4% în anul 1948) beneficiind de condițiile de confort și civilizație pe care le conferă urbanismul. În perioada 1966—1977, la un spor total al popu-

lației de 12,9%, i-a corespuns o creștere de 26,7% a suprafeței locative, în prezent peste o cincime din populația țării locuind în case cu un confort sporit. Construcția unui important număr de unități comerciale, școlare, de cultură și artă și a altor unități de deservire economică și social-culturală la orașe și sate a condus la creșterea continuă a nivelului de trai material și cultural al populației.

Tendența de apropiere între județe în ce privește nivelul producției industriale pe un locuitor, manifestată în întreaga perioadă a construcției socialiste și îndeosebi în perioada actualului cincinal constituie o realitate vizibilă, mare majoritate a județelor urmînd să depășească în anul 1980 media realizată în anul 1975 pe total țară, aceasta subliniind încă o dată caracterul realist științific al politicii partidului nostru de repartizare teritorială rațională a forțelor de producție.

**Marin CEOPONEA
Dumitrache CARACOTA**

Dezvoltarea accelerată a economiei

(Urmare din pag. 14)

lichidarea subdezvoltării, pentru făurirea unui ordin economic și politice internaționale.

Îmbunătățirea calității vieții — efect direct al creșterii economice

O CARACTERISTICĂ esențială a dezvoltării economico-sociale a țării noastre a constituie subordonarea acestei dezvoltări ridicării bunăstării sociale, creșterii calității vieții. În fiecare etapă a construcției socialiste partidul și statul nostru urmăresc să asigure o deplină concordanță între dezvoltarea economiei și bunăstarea populației. „Partidul nostru, Comitetul Central — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — fac totul ca, pe măsura dezvoltării forțelor de producție, a înfloririi economiei naționale, să înlătuim neabătut programul de ridicare a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor — țelul suprem al politicii partidului și statului nostru, esența societății socialiste multilateral dezvoltate pe care o edificăm”¹⁾.

Criteriul suprem al măsurării finalității sociale a creșterii economice îl reprezintă îmbunătățirea condițiilor de viață, ridicarea gradului de civilizație al populației. Interacțiunea dintre creșterea economică și îmbunătățirea condițiilor de viață este relevată în tabelul nr. 2.

Tabelul nr. 2

Dinamica venitului național, fondului de consum și veniturilor reale

1950—100

Anul	Venitul național pe locuitor	Fondul de consum pe locuitor	Venituri reale pe locuitor
1955	181	180	137
1960	238	232	161
1965	354	323	264
1970	482	408	263
1975	784	627	366

Așadar, creșterea rapidă a venitului național, ca urmare a dezvoltării susținute a forțelor de producție și a modificărilor

intervenite în structura economiei, își găsește reflectarea în sporirea continuă a fondului de consum și a veniturilor reale pe locuitor. În repartizarea fondului de consum între membrii societății este promovat cu fermitate principiul echității socialiste, al asigurării unei proporții juste între veniturile diferitele categorii de oameni ai muncii, în raport cu stadiul actual al dezvoltării economice, cu posibilitățile materiale ale societății noastre, cu contribuția concretă a fiecărui cetățean la crearea bunurilor materiale și spirituale.

În concordanță cu politica partidului nostru de ridicare continuă a nivelului de trai al poporului, pe baza sporirii producției și productivității muncii sociale, a venitului național, în domeniul retribuției s-a statornicit principiul **măririi periodice a retribuției tuturor categoriilor de oameni ai muncii**. Majorările care au loc în acest cincinal vor face ca retribuția medie netă lunară să ajungă în 1980 la 2 201 lei, ceea ce reprezintă cu 38% mai mult decât în 1975.

Pe lângă veniturile directe, oamenii muncii beneficiază într-o măsură tot mai mare de **fondurile sociale de consum** alocate de stat. În aceasta își găsește expresia o trăsătură definitorie a statului socialist care, deținînd și administrînd în interesul celor ce muncesc întreaga avuție socială, preia asupra sa problemele privitoare la dezvoltarea învățămîntului și culturii, ocrotirea sănătății, asigurările sociale etc. În acest cincinal statul va cheltui 313,6 miliarde lei, cu 44% mai mult decât în perioada 1971—1975. În 1980 volumul cheltuielilor social-culturale pe o familie va fi de circa 10 000 lei, față de 7 400 lei în 1975. Odată cu creșterea veniturilor directe și a celor provenite din fondurile sociale de consum, sporesc **veniturile reale ale populației**. Pe această bază are loc creșterea și diversificarea consumului de produse alimentare și nealimentare și de servicii, dezvoltarea construcției de locuințe, asigurarea asistenței medicale, ridicarea nivelului cultural și de instrucție, creșterea gradului de urbanizare și apropierea condițiilor de viață de la sate de cele de la orașe.

Ne-am referit pînă acum la o parte din problemele care definesc calitatea vieții. O altă grupă de probleme se referă la resursele naturale și mediul înconjurător. Odată cu realizarea vastului program de dezvoltare economico-socială, în țara noastră se acordă atenție **măsurilor de utilizare rațională a resurselor naturale, de împiedicare a poluării, de conservare nealterată a mediului înconjurător**, asigurînd astfel condiții de viață cît mai corespunzătoare poporului, atît în prezent cît și în viitor.

Asistăm, așadar, la o acțiune cuprinzătoare, asupra tuturor factorilor care determină calitatea vieții, care privesc omul, fericirea sa aflîndu-se în centrul politicii partidului și statului nostru. Personalitatea omului, bunăstarea sa materială și spirituală sînt ridicate pe planuri superioare în societatea noastră socialistă, partidul și statul concentrîndu-și toate eforturile în împlinirea cît mai amplă a acestor supreme și generoase țeluri. Tocmai această preocupare pentru problemele multiple ale omului exprimă înaltul umanism al societății noastre socialiste.

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. din 20—23 septembrie 1977.

SPORIREA VOLUMULUI DESFACERILOR DE MĂRFURI, EFECT AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE, COMPONENTĂ A RIDICĂRII NIVELULUI DE TRAI

Janos FAZEKAS

membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.,
viceprim-ministru al guvernului, ministrul comerțului interior

ÎNAINȚAREA PATRIEI pe noi trepte de civilizație este strâns legată de politica economică a partidului, de dezvoltarea în ritm accelerat a economiei naționale. Așa cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae

Ceașescu, „economia noastră socialistă a permis înfăptuirea obiectivelor fundamentale ale politicii partidului, ale societății socialiste, de a asigura într-o perioadă relativ scurtă ridicarea gradului general de civilizație materială și spirituală a întregului popor“.

Capacitatea industriei și a agriculturii de a produce cantități din ce în ce mai mari de bunuri de consum necesare oamenilor muncii, creșterea la cote înalte a potențialului economic al țării și sporirea veniturilor populației au efecte directe asupra dezvoltării ofertei de bunuri de consum, în condițiile amplificării și diversificării cererii populației. Pe de altă parte, creșterea mai accentuată a veniturilor oamenilor muncii a determinat mărirea puterii de cumpărare a acestora. Armonizarea cantitativă tot mai bună a ofertei cu cererea constituie un element caracteristic al evoluției desfacerilor de mărfuri către populație.

Industria, agricultura, celelalte ramuri ale economiei naționale pun în prezent la dispoziția populației un fond de mărfuri mai diversificat, superior din punct de vedere calitativ. Pe această bază, vânzările de mărfuri pe locuitor au crescut în țara noastră de la 4 625 lei în 1970 la 6 632 lei în 1975, prevăzându-se să ajungă la 8 520 lei în anul 1980. **Astăzi, populația țării noastre este incomparabil mai bine hrănită, mai bine îmbrăcată, dispune de condiții de confort mult sporite față de trecut.**

Activitatea comerțului socialist —
pe coordonate superioare

ÎN ULTIMII ANI, comerțul socialist, ca și serviciile turistice au cunoscut o permanentă modernizare și dezvoltare. Odată cu extinderea și perfecționarea bazei materiale a comerțului a fost creat un cadru legislativ adecvat, vizând organizarea și funcționarea comerțului interior. Astfel, Legea comerțului, Decretul cu privire la organizarea Consiliului pentru coordonarea și îndrumarea activității de aprovizionare și prestare de servicii către populație, Decretul privind normele generale de organizare și dezvoltare a rețelei comerciale și de alimentație publică au stabilit cu claritate sarcinile și atribuțiile ce revin organelor centrale din acest domeniu, ca și consiliilor populare, întreprinderilor și unităților

comerciale pentru mai buna aprovizionare a populației cu produse alimentare și nealimentare. În concordanță cu creșterea continuă a puterii de cumpărare a cetățenilor, cu perfecționările impuse de aceste acte normative, dimensiunile activității comerciale au sporit simțitor, mai ales în anii actualului cincinal. Astfel, în ultimii doi ani vânzările de mărfuri, în sumă totală de 320 miliarde lei, au echivalat cu cele din primii 10 ani de existență a comerțului socialist. **În 1978, desfacerile de mărfuri sînt de aproape 15 ori mai mari decît în 1950.**

Noi obiective și modalități de perfecționare pe mai departe a acestei activități au fost definite la **Consfătuirea pe țară a oamenilor muncii din comerțul socialist**, din 27—28 iunie a.c., care s-a înscris ca un moment remarcabil al vieții economico-sociale și politice a țării. În ampla cuvîntare rostită în încheierea lucrărilor consfătuirii de tovarășul Nicolae Ceaușescu s-au trasat direcțiile fundamentale de acțiune pentru înfăptuirea cu succes a marilor sarcini care revin comerțului, în îmbunătățirea aprovizionării populației, modernizarea activității sale, creșterea eficienței economice — obiective de importanță majoră în îndeplinirea funcțiilor social-economice specifice acestei ramuri a economiei naționale. Consfătuirea a dat un nou și puternic impuls lucrătorilor din comerț, în eforturile pentru desfășurarea unui comerț modern și civilizată, care să satisfacă mai deplin exigențele crescînde ale maselor de consumatori.

Condițiile unei alimentații
raționale, echilibrate

ÎN DEZVOLTAREA activității de comerț interior, o atenție deosebită se acordă desfacerilor de mărfuri alimentare.

Tabelul nr. 1
Dinamica volumului fizic al vânzărilor de mărfuri prin comerțul socialist
(1950 = 100)

	1965	1975	1977
Comerț socialist — total	479	10,7 ori	12,5 ori
— mărfuri alimentare	458	9,2 ori	10,5 ori
— alimentația publică	705	17,0 ori	18,7 ori
— mărfuri nealimentare	463	10,8 ori	12,9 ori
Vânzările de mărfuri pe un locuitor	411	9,1 ori	10,4 ori

Cu deosebire în ultimii ani, accentul este pus pe realizarea unei alimentații raționale, echilibrate și științific stabilite, pentru întreaga populație a țării. La nivelul anului 1977 valoarea nutritivă a alimentelor consumate de un locuitor a fost în medie de 3 325 calorii, cifră ce depășește necesarul fiziologic, stabilit corespunzător condițiilor climatice ale țării noastre și în raport cu structura de vîrstă și socio-profesională a populației.

(În cadrul acestei medii a necesarului, valorile variază între 2 600 calorii pentru lucrătorii din activitățile administrative și pînă la 3 700 calorii pentru muncitorii din metalurgie, 4 000 calorii pentru muncitorii petroliști, 4 500 calorii pentru muncitorii din industria carboniferă). În structură, s-au mărit producția și desfacerile la unele grupe de mărfuri la care în trecut au existat deficite. Cantitatea de alimente care furnizează proteine de origine animală a crescut, în perioada 1970 — 1977, cu 48%, cea de grăsimi cu 39%, cea de alimente din grupa glucidelor cu 7,2%, ceea ce arată mutațiile intervenite în alimentația populației.

Față de aceste creșteri, în profil teritorial există diferențieri în funcție de unele situații locale, de necesitatea aprovizionării specifice a unor centre miniere, petrolifere, metalurgice, forestiere și altele. Astfel, în Valea Jiului — unde principalii consumatori sînt minierii, care lucrează în subteran, depunînd eforturi fizice grele — desfacerile pe o persoană sînt mai mari decît media pe țară cu 36% la carne și preparate din carne, 27% la grăsimi, 20% la lapte și produse lactate, 25% la zahăr și altele.

Deși în consumul alimentar mai sînt încă unele probleme de structură, mai ales în ce privește necesitatea echilibrării la grupa lapte și produse lactate, totuși normele de consum fiziologic sînt acoperite; populația țării noastre se hrănește bine, ceea ce asigură toate condițiile pentru realizarea unei vigori fizice și intelectuale corespunzătoare. Este chiar justificat să acționăm în direcția unor măsuri de educație în domeniul nutriției, pentru ca fiecare cetățean să se orienteze spre o alimentație rațională, echilibrată, în raport cu activitatea ce o depune și cu cheltuiala de energie pe care o face (dispunem de date care arată că 22% din populația țării depășește greutatea corporală normală).

În justa orientare a consumului alimentar al populației, un rol de cea mai mare importanță revine **alimentației publice**. Acest sector al comerțului, în care funcționează un număr important de unități de vîrf aparținînd Ministerului Turismului, își îndeplinește într-o măsură mereu mai cuprinzătoare funcțiile sale bine determinate, atît pe linia satisfacerii cerințelor consumatorilor din țară, cît și în servirea celor aproape 4 milioane de turiști străini și a altor oaspeți de peste hotare.

În îndeplinirea programului privind dezvoltarea alimentației publice în actualul cincinal, pe lîngă aspectul cantitativ — creșterea volumului desfacerilor prin unitățile de profil — au intervenit și se accentuează importante îmbunătățiri de ordin calitativ: mărirea ponderii unităților cu profil culinar (de la 43% în 1975, la 59% în 1977), diversificarea acestora, extinderea comerțului stradal, organizarea de puncte de desfacere la locurile de agrement de pe traseele turistice și din zonele preorășenești, în întreprinderi, școli, case de cultură — variate forme ce satisfac mai bine cerințele populației.

Ca urmare a măsurilor luate, **în cadrul creșterii, în perioada 1975—1977, a vânzării prin alimentația publică cu 14%, desfacerile de mîncăruri au sporit cu 28,5%**.

Sub aspectul diversificării, se mențin încă preponderente preparatele și mîncărurile din carne; mîncărurile pe bază de legume, pește, orez, carne de pasăre, produse lactate, precum și garniturile de orez, paste făinoase, ouă, brînzeturi și legume înregistrează creșteri care nu sînt satisfăcătoare. Ministerul Comerțului Interior, în colaborare cu Institutul de igienă și sănătate publică al Ministerului Sănătății, au elaborat indicații privind aplicarea tehnicii gastronomice în producția culinară, precum și un ghid orientativ culinar pentru can-

tințele-restaurant, în vederea asigurării unei alimentații raționale.

Recent, în urma măsurilor stabilite de conducerea de partid pentru generalizarea rezultatelor pozitive și eliminarea unor lipsuri care mai dăinuie în alimentația publică, ministerul a analizat cu fiecare întreprindere din sector căile care să ducă la dezvoltarea capacității de conducere și de organizare și care să permită aprecierea activității în raport cu servirea exemplară a consumatorilor și cu eficiența economică.

Creșterea rapidă a desfacerilor de mărfuri nealimentare

LA MĂRFURILE NEALIMENTARE se accentuează tendința sporirii mai rapide a desfacerilor, rezultat firesc al creșterii veniturilor bănești ale populației. Astfel, **în primul semestru din acest an sporul a fost de 13,9% la produsele nealimentare și de 9,7% la produsele alimentare, față de perioada corespunzătoare din 1977.**

Crearea unei industrii moderne a bunurilor de consum, cu o puternică bază de producție — capabilă să satisfacă cerințe ale consumului din cele mai felurite și diversificate — asigură îndeplinirea sistematică a programelor aprobate de partid pentru acest cincinal privind dezvoltarea producției și a desfacerilor la toată gama de produse.

Tablel nr. 2
Dinamica vânzării cu amănuntul (cantități fizice) la cîteva produse principale

	1965 = 100	
	1970	1976
Pîine	112	133
Carne și preparate din carne	133	237
Ulei comestibil	118	142
Lapte	166	244
Zahăr	123	183
Cartofi și legume proaspete	161	202
Țesături și confecții	117	130
Încălțăminte	142	183
Aparate de radio	105	149
Televizoare	153	241
Frigidere	123	252
Mobilă *)	170	280

*) Valoric.

Față de anul 1975, creșterile din anul trecut ale desfacerilor la confecții, textile, tricotate, încălțăminte au evoluat între 21 și 33%. Îndeosebi la confecții, desfacerile au fost deosebit de dinamice (volumul din 1977 este echivalent cu vânzările realizate pe întregul cincinal 1961—1965), determinînd o mare economie de muncă socială și reflectînd schimbarea completă a opticii maselor de cumpărători, care își îndreaptă tot mai mult preferințele spre confecții.

La grupa de mărfuri textile-încălțăminte, o serie de articole care nu satisfăceau în întregime cerințele în ce privește sortimentația și cantitățile (țesături extralate, finet, tricotate din bumbac și mătase pentru copii, încălțăminte cu fețe de lac pentru copii, bascheți, teniși, stofă de mobilă, ață de cusut, fermoare ș.a.) au fost asigurate treptat, cu deosebire în ultimii doi ani, la nivelul cererilor de consum.

Desfacerile de produse metalo-chimice, mai ales bunuri de folosință îndelungată, autoturisme, mobilă, mărfuri de uz social-cultural și gospodăresc, cunosc și ele un ritm dinamic. Se prevede că în acest an vor fi vîndute prin rețeaua comerțului socialist: 460 mii aparate de radio (cu 61 mii buc. mai mult decît în 1975), 450 mii televizoare (cu 54 mii buc. mai mult).

(Continuare în pag. 23)

CREȘTEREA DURATEI MEDII DE VIAȚĂ, mărturie pregnantă a bunăstării, a progresului economico-social al României socialiste

NECESITATEA de a caracteriza mai cuprinzător starea unei națiuni, performanțele sale, obiectivele urmărite, în condițiile creșterii complexității proceselor sociale și economice, a dus la noțiunea de indicatori sociali.

Fără să însemne ignorarea indicatorilor clasici — de tipul produsului național brut sau venitului național pe locuitor — indicatorii sociali (mai exact „societali”) și-au dovedit pe deplin puterea de caracterizare sintetică a societății. Definiții drept „construcții bazate pe observații, indicatorii sociali se prezintă obișnuit sub formă cantitativă și evidențiază un aspect sau altul al vieții sociale în care sintem interesați sau despre schimbările care au loc în viața socială⁽¹⁾). Rolul indicatorilor sociali a crescut considerabil, datorită în special faptului că nu în toate cazurile creșterea economică este însoțită de îmbunătățirea calității vieții. Exemplul unor țări dezvoltate, în care produsul național brut pe locuitor depășește 7 000 dolari anual, dar care sînt confruntate cu o serie de probleme sociale grave — șomaj, inegalitate în repartizarea veniturilor, criminalitate accentuată, poluare — este concludent.

De la un număr de zeci și chiar sute de indicatori sociali, preocupările s-au îndreptat către un număr redus de indicatori sau chiar un indicator unic care să caracterizeze **într-o formă concentrată** nivelul unei societăți, gradul de civilizație al acesteia, măsura în care sînt satisfăcute nevoile și aspirațiile populației. Dacă lăsăm la o parte propuneri ca aceea a lui Johan Galtung, potrivit căreia cea mai potrivită măsură a calității vieții ar fi „nivelul bucuriei⁽²⁾), concept greu cuantificabil, cei mai mulți autori s-au oprit asupra **duratei medii de viață**, considerată a putea îndeplini funcția unui asemenea indicator sintetic. În materialul O.N.U. citat, se propune folosirea speranței de viață la naștere, la vîrsta de 30 și 60 de ani, în acest scop. O propunere și mai categorică este aceea de a folosi un indicator sintetic, numit „indice fizic al calității vieții“ („Physical Quality of Life Index“), o sinteză statistică a unui număr de trei variabile sau indicatori⁽³⁾: speranța de viață la naștere, rata de mortalitate infantilă și nivelul științei de carte. Cu ajutorul unui asemenea indice s-ar putea caracteriza — menționează materialul citat — „nevoile umane fundamentale“.

Remarcăm că un asemenea indice asigură țării noastre un loc mai avantajos în clasificarea țărilor lumii, deoarece valorile pentru ultimii ani sînt următoarele: aproape 70 de ani durata medie de viață (1975—1977), 31,2 decese sub un an la 1 000 născuți vii (1977), absența analfabetismului. Să amintim că într-o lucrare elaborată de economiști români⁽⁴⁾, în clasificarea țărilor după nivelul de dezvoltare economico-socială, pe bază de nouă variabile, România ocupă locul 29 în rîndul unui număr de 124 țări (situația din 1971), fiind inclusă în grupa a III-a din cele cinci grupe adoptate în clasificare.

Indiferent de sistemul folosit de variabile, de metodologia aplicată, **durata medie de viață rămîne unul din cei mai importanți indicatori — dacă nu chiar cel mai important — pentru caracterizarea sintetică a nivelului de viață și civilizație al unei națiuni.**

Sinteză a transformărilor și mutațiilor economico-sociale

DURATA MEDIE DE VIAȚĂ sau, mai exact, speranța de viață la naștere (numită și viața medie) se calculează într-o tabelă de mortalitate și reprezintă numărul mediu de ani pe care îi are de trăit o persoană născută în prezent și care, în decursul întregii sale vieți, ar avea să cunoască la fiecare vîrstă mortalitatea care s-a consemnat pentru cele o sută de generații în anul în care s-a întocmit tabela de mortalitate. În mod corespunzător, speranța de viață se determină și pentru celelalte vîrste⁽⁵⁾).

S-ar putea crede că durata medie a vieții este doar un indicator al sănătății populației, al eficacității strategiei sanitare și a sistemului medico-sanitar. Cum însă nivelul mortalității depinde de un număr mare de factori, în rîndul cărora un loc important îl au cei economici, culturali și educaționali, durata medie a vieții devine un indicator al progresului social-economic, al bunăstării unei populații, al nivelului de civilizație a acesteia. Teoriile „tranzicției demografice”, modelele demo-economice pun în evidență cu suficientă exactitate momentul în care mortalitatea începe să scadă, respectiv, în care durata medie de viață începe să crească, „pragul” la care se înregistrează tendința respectivă, factorii care determină acest proces. Un anumit nivel de dezvoltare economică este indispensabil în acest sens: îmbunătățirea alimentației populației, ridicarea nivelului de cultură și a educației sanitare, aplicarea măsurilor de igienă publică, progresele medicinei și îmbunătățirea asistenței sanitare contribuie nemijlocit la scăderea mortalității.

Evoluția duratei medii de viață în România este caracteristică pentru **progresele realizate pe tărîm economic, cultural și sanitar**. Cîștigurile cele mai importante revin ultimelor decenii, cînd România a intrat într-o nouă perioadă a istoriei sale. Într-un valoros studiu⁽⁶⁾ sînt prezentate valorile duratei medii a vieții în perioada 1900—1975 pentru care există tabele de mortalitate (tabelul nr. 1).

Tabelul nr. 1

Evoluția speranței de viață la naștere: 1900—1975

Anii	Speranța de viață la naștere (ani)	Anii	Speranța de viață la naștere (ani)
1899—1901	36,4	1961	66,0
1909—1912	39,6	1964—1967	68,5
1930—1932	42,0	1970—1972	68,6
1956	63,2	1974—1975	69,3

Datele prezentate în tabelul nr. 1 ne indică că în trei sferturi de secol durata medie a vieții a crescut în România cu aproape 33 de ani. În realitate însă, ținînd seama de faptul că în anii 1946—1947 mortalitatea era tot atît de ridicată ca și în perioada antebelică, și deci durata medie de viață nu putea fi decît la nivelul anilor 1930—1932, de circa 42 ani, rezultă că **creșterea acestui important indicator a avut loc după cel de-al doilea război mondial.**

În noile condiții politice, sociale și economice, statul a preluat sub control problema sănătății populației. În numai cîțiva ani (1946—1955) mortalitatea a scăzut de la circa 19 decese la 1 000 locuitori la mai puțin de 10 decese la 1 000 locuitori. Este o scădere spectaculoasă a mortalității într-un termen atît de scurt și care marchează o fază importantă a tranziției demografice din România.

Chiar dacă facem comparația cu anul 1932, cînd durata medie a vieții era de 42 ani, nivelul ei din 1956, de 63,2 ani, arată o creștere cu 21 ani într-un interval de 25 de ani. Cum remarcă V. Ghețu, țărilor occidentale din Europa le-au fost necesari circa 75 ani pentru a realiza o asemenea creștere. Decalajul care separa România de țările dezvoltate din Europa la acest indicator s-a redus considerabil: de la circa 15—20 ani, la începutul secolului, la aproximativ 4—6 ani în prezent.⁽⁷⁾

¹⁾ O.N.U. Towards a system of social and demographic statistics. (Studies in Methods, Series F, Nr. 18). New York, 1975, p. 27.

²⁾ A se vedea în Vl. Trebici, Calitatea vieții — finalitatea economiei socialiste, Revista economică, nr. 38, 1976.

³⁾ A „Quality of Life“ Index, Economic Impact (S.U.A.), nr. 4, 1977, p. 5—6.

⁴⁾ Tipologia economiilor naționale, Editura politică, 1977, p. 40—41.

⁵⁾ De pildă, în tabela de mortalitate a populației României 1970—1972 speranța de viață la femeie este de 70,85 ani; înscamnă că o persoană de sex feminin care se naște în anul 1970—1972 are șansa să trăiască, în medie această vîrstă, cu condiția ca în anii ce urmează mortalitatea la fiecare vîrstă să fie cea din anii 1970—1972. La vîrsta de 30 ani speranța de viață fiind de 45,32 ani, înscamnă că o persoană în vîrstă de 30 ani, în anii 1970—1972 are șansa de a mai trăi 45,32 ani dacă mortalitatea la vîrstele după 30 ani va rămîne cea din anii 1970—1972.

Creșterea duratei medii de viață în șase țări europene (Danemarca, Anglia și Țara Galilor, Franța, Olanda, Norvegia și Suedia, S.U.A. (statul Massachusetts⁴⁾) (vezi tabelul nr. 2) s-a produs într-un ritm mai scăzut. Pentru a ajunge de la 42,2 ani la 69,8 ani au fost necesari deci 90 ani (1860—1950). România însă a parcurs acest drum în 43 ani, dacă considerăm durata medie de viață de 42 ani, în 1932, iar cea de 69,7 ani, în anii 1974—1976.

Tabelul nr. 2

Speranța de viață la naștere în șase țări europene și în S.U.A. (ambele sexe), în anii 1840—1965

Anii	Durata medie de viață (ani)	Creșterea decenală (ani)	Creșterea anuală (ani)
1840	41,0	—	—
1850	41,5	0,5	0,05
1860	42,2	0,7	0,07
1870	42,5	1,3	3,13
1880	43,2	1,7	0,17
1890	47,1	2,0	0,20
1900	50,5	3,4	0,34
1910	54,3	3,8	0,38
1920	58,3	4,0	0,40
1930	61,7	3,4	0,34
1940	64,6	2,9	0,29
1950	69,8	5,2	0,52
1960	72,0	2,2	0,22
1965	72,3	0,3*	0,02

* Pe cinci ani.

Dacă însă considerăm că în anii 1946—1947 durata medie de viață era de circa 42 ani, atunci creșterea respectivă s-a realizat în numai circa 30 de ani. Creșterea duratei medii de viață într-un interval de timp atât de scurt este, pe alt plan, expresia scăderii spectaculoase a mortalității generale a populației în perioada după 1948. Să mai reținem că după 70 ani, creșterile, deși mici, de circa 0,22 ani în fiecare an indică **continuarea și accentuarea progresului economico-social al țării. Până în 1990 România poate ajunge la o durată medie de viață de 72,3 ani.**

Durata medie a vieții — la nivelul țărilor dezvoltate

DEȘI ȚARĂ ÎN CURS DE DEZVOLTARE, România se situează în familia țărilor dezvoltate în ce privește durata medie a vieții. Afirmatia este valabilă și pentru alți indicatori cum ar fi nivelul de instruire al populației, nivelul cultural, aspectele sanitare și, evident, unii indici economici. O comparație internațională ne convinge imediat de acest lucru. Datele cu privire la repartitia unui număr de 138 țări (pentru care sînt disponibile informații atât pentru durata medie a vieții cît și pentru produsul național brut pe un locuitor⁵⁾ ne arată următoarele (tabelul nr. 3) :

Tabelul nr. 3

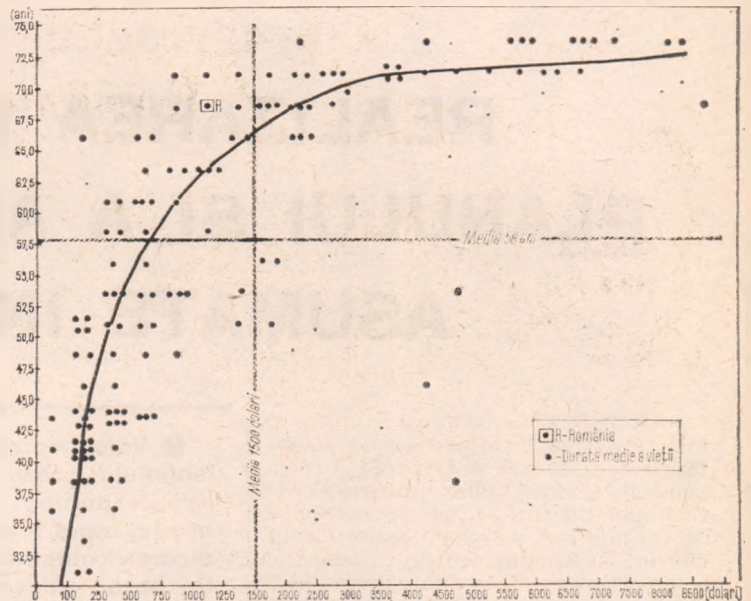
Repartitia unui număr de 138 țări după durata medie a vieții (ani) și produsul național brut pe locuitor (dolari)

Durata medie a vieții (ani)	TOTAL	P.N.B. pe locuitor (dolari)										
		Sub 35 ani	35,0—39,9 ani	40,0—44,9 ani	45,0—49,9 ani	50,0—54,9 ani	55,0—59,9 ani	60,0—64,9 ani	65,0—69,9 ani	70 ani și peste		
TOTAL	138	3	10	27	8	20	8	12	19	31		
Sub 100 dolari	4	3	2	2	—	—	—	—	—	—		
100—250 "	30	3	4	15	3	4	—	—	1	—		
250—500 "	22	—	3	7	2	5	3	2	—	—		
500—750 "	16	—	—	3	1	4	2	4	2	—		
750—1000 "	9	—	—	—	1	3	—	3	1	1		
1000—1250 "	6	—	—	—	—	—	1	3	1	1		
1250—1500 "	6	—	—	—	—	—	2	—	3	1		
1500—2000 "	7	—	—	—	—	—	2	—	3	1		
2000—2500 "	9	—	—	—	—	—	—	—	6	3		
2500—3000 "	5	—	1	—	—	—	—	—	1	3		
3000—4000 "	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4		
4000—5000 "	5	—	—	—	1	1	—	—	—	3		
5000—6000 "	5	—	—	—	—	—	—	—	—	5		
6000—7000 "	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6		
7000 dolari și peste	4	—	—	—	—	—	—	—	1	3		

La scara mondială, în perioada 1970—1975, durata medie de viață în țările dezvoltate a fost de 71,1 ani; în țările în curs de dezvoltare, de 52,2 ani, media pe glob fiind estimată la 58 ani. **Cu o durată medie a vieții de aproape 70 de ani, România se situează în grupa țărilor dezvoltate, cu 12 ani deasupra mediei mondiale.**

Între nivelul dezvoltării economice, măsurat prin produsul național brut pe locuitor, și durata medie a vieții există o co-

relație pozitivă : pe măsura creșterii primului indicator are loc o mărire a duratei medii de viață (fig.). Legătura nu este de tip liniar, pentru simplu motiv că de la un nivel în sus durata medie a vieții crește după o curbă logistică, fiind plafonată de o asimptotă superioară de circa 75 ani (ambele sexe).

Relația nu trebuie însă absolutizată : după cum arată datele referitoare la România, la un nivel relativ mai scăzut al produsului național brut pe locuitor, durata medie a vieții este mult mai ridicată, exprimând contribuția foarte importantă a unor factori cum ar fi : creșterea gradului de instruire a populației, perfecționarea sistemului sanitar, accesibilitatea întregii populații la progresele medicinei într-un context politic și social în care omul este valoarea supremă, țelul ultim al întregii strategii a dezvoltării economico-sociale.

Important este faptul că între cei doi indicatori este o corelație **relativ strinsă**. Această constatare are o deosebită valoare practică și teoretică. S-a afirmat că scăderea accentuată a mortalității în țările în curs de dezvoltare, survenită după 1950, și care explică „explozia demografică” — natalitatea a rămas la un nivel înalt, ceea ce, în condițiile scăderii mortalității, duce la creșterea sporului natural și deci a ratei de creștere a populației — se poate realiza în mod autonom, numai prin aplicarea progreselor medicinei și a sistemului sanitar, fiind deci provocată exogen, pe baza ajutorului venit din afară. Afirmatia este valabilă doar parțial : în lipsa unor profunde schimbări structurale în contextul social-economic al țării respective, **scăderea mortalității devine tot mai înecată și, respectiv, durata medie a vieții crește mai încet, iar în unele țări în curs de dezvoltare se înregistrează chiar o creștere a mortalității.** Așadar, fără a subestima rolul medicinei și sistemului sanitar în reducerea morbidității, trebuie subliniat că **un efect de durată și de amploare se asigură numai pe baza dezvoltării social-economice.** Interpretarea sistemică ne obligă să recunoaștem acest lucru : sistemul sanitar este doar unul din cele existente în societate, iar eficacitatea sa este condiționată de toate celelalte sisteme și, în primul rînd, de cel **economic-social**. Experiența României este concludentă din acest punct de vedere.

prof. dr. Vladimir TREBICI

⁴⁾ Vasile Ghețău, *Speranța de viață a populației României, Viitorul social*, nr. 1, 1978, p. 142—152.

⁵⁾ În 1975—1977 durata medie a vieții în România a fost de 67,45 ani (bărbați) și 72,06 ani (femei). Cea mai ridicată valoare se înregistrează în ultimii ani, la sexul masculin, în Suedia (72,07 ani), iar la sexul feminin, în Norvegia (77,83 ani); decalajul este deci de 4,62 ani (masculin) și 5,77 ani (feminin) între indicatorii din România și cei mai buni indicatori din Europa.

⁶⁾ O.N.U. *The Determinants and Consequences of Population Trends. New Summary of Findings on Interaction of Demographic, Economics and Social Factors.* (Population Studies, nr. 50), Vol. I, New York, 1973, p. 111.

⁷⁾ Pentru durata medie a vieții : O.N.U. *Demographic Yearbook 1976*, New York, 1977; pentru produsul național brut pe locuitor : *World Bank Atlas. Population, per capita product, and growth rates*, Published by the World Bank, 1977.

REALIZAREA INTEGRALĂ A PLANULUI ȘI A ANGAJAMENTELOR ASUMATE ÎN ÎNTRECERE

PARTICIPANȚI activi la ampla și mobilizatoarea întrecere socialistă desfășurată în cinstea zilei de 23 August, oamenii muncii din întreprinderile Centralei industriale de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice depun eforturi susținute pentru a aduce o contribuție sporită la îndeplinirea obiectivului major de îndeplinire exemplară și depășire a prevederilor planului pe acest an, atât la producția fizică cât și la producția netă.

Principala resursă a sporirii producției o constituie utilizarea mai intensă a capacităților de producție. Pe baza unor analize aprofundate efectuate de către colective de specialiști, cadre de conducere, muncitori din întreprinderi și centrală, privind modul cum sînt folosite mașinile, utilajele, instalațiile și spațiile de producție, au fost identificate numeroase rezerve pentru a căror atragere în circuitul productiv au fost elaborate ample programe de măsuri tehnice și organizatorice. Înfăptuirea acțiunilor preconizate va permite obținerea în acest cincinal, la nivelul centralei, a unei producții marfă suplimentare, față de prevederile inițiale, în valoare de peste 565 milioane lei.

DIN ANALIZA nivelului producției fizice realizate la cele trei mari familii de produse care prezintă profilul de bază al centralei (tabelul nr. 1) se poate desprinde dina-

Tabelul nr. 1
Dinamica producției fizice (1975=100)

Perioada	Anvelope	Articole tehnice din cauciuc	Prelucrate din mase plastice
1976	111,1	101,5	111,4
1977	116,0	101,6	133,0
1978	131,0	115,5	162,3
1979	150,0	146,1	204,0
1980	201,1	181,1	300,1

mica tot mai înaltă a creșterii producției. Această dezvoltare a avut și are la bază numeroase studii de prognoze și marketing, care au permis direcționarea dezvoltărilor de capacități și a însușirii de noi produse spre sortimentele cu desfacere asigurată, care să satisfacă cerințele economiei naționale și exigențele beneficiarilor externi. Dintre caracteristicile evoluției pe care o înregistrează producția unităților centralei prezintă interes mai larg, în special, următoarele:

● **Valorificarea maximă a potențialului tehnic și organizatoric = sporirea și diversificarea în ritm rapid a producției** ● **Ridicarea calitativă a producției — la baza reducerii cheltuielilor materiale pe unitatea de produs** ● **Diminuarea importurilor și creșterea accentuată a exportului.**

● **asigurarea, de pe acum, a condițiilor necesare realizării producției fizice de anvelope prevăzută în anul 1980** prin crearea de capacități de producție suplimentare în actualele spații construite la întreprinderile „Danubiana” și „Victoria”-Florești, utilizarea completă a suprafețelor existente, eliminarea locurilor înguste și armonizarea activității între secții. Tot în acest scop au fost construite noi capacități de producție în orașele Zalău, Caracal, Drobeta-Turnu Severin, a fost diversificat sortimentul de anvelope etc. Producția fizică de anvelope prevăzută pentru anul 1980 va ridica țara noastră la un indicator de circa 400 anvelope la 1000 locuitori, care este egal sau apropiat cu producția realizată în prezent sau prevăzută pentru acel an într-o serie de țări ca R. D. Germană, Cehoslovacia, Italia și va fi superioară celei prevăzute a se realiza în același an în Bulgaria, Ungaria, Polonia.

● **Impulsul puternic dat industriei constructoare de mașini, industriei energetice, activității miniere, construcțiilor, agriculturii etc. a determinat dezvoltarea producției de articole tehnice din cauciuc, care la finele anului 1980 va cuprinde o gamă de aproape 50 000 sortimente și repere. Introducerea unor tehnologii moderne a dus la mărirea duratei de exploatare a articolelor tehnice din cauciuc, la îmbunătățirea calității și, odată cu aceasta, la sporirea, an de an, a exportului.**

● **Producția de articole din mase plastice cunoaște la rîndul ei o înaltă dezvoltare, de peste 3 ori numai în cincinalul 1976—1980. La finele lui 1980 se va realiza o producție fizică de prelucrate din mase plastice de aproape 510 000 tone/an. Pentru satisfacerea în măsură tot mai mare a nevoilor eco-**

nomiei naționale cu produse din mase plastice, s-a îmbunătățit structura producției, fabricîndu-se o gamă variată de plăci expandate cașerate, înlocuitor al cartonului pentru ambalaje, țevi pentru irigații destinate agriculturii, conducte și fittinguri pentru construcții, saci paralelipedici cu valvă care permit stivuirea în bune condițiuni, ușurînd transportul și depozitarea produselor ambalate, produse din polipropilenă, înlocuitor de celofan și altele. Peste 50% din produsele realizate prezintă tehnologii noi, rezultat al cercetării proprii în întreprinderile de mase plastice din Iași și Buzău și în institutul de cercetări al centralei industriale.

Concentrarea eforturilor colectivelor de oameni ai muncii spre realizarea planului fizic sortimental a făcut posibil să se obțină importante sporuri de produse în fiecare întreprindere (tabelul nr. 2). Pentru a putea face față

Tabelul nr. 2
Creșterea producției fizice în unele întreprinderi — în procente față de 1975 —

Întreprinderea	1976	1977	1978 (Plan)
Întrep. de anvelope „Victoria”-Florești	117,0	130,0	153,3
I.P.M.P. București	113,0	130,0	132,0
I.P.M.P. Buzău	109,0	126,0	140,5
I.P.M.P. Iași	114,1	126,1	141,5
I. Ch. Orăștie	108,5	113,0	140,0
C.A.T.C. Jilava	100,1	100,2	101,3
C.A.T.C. Pitești	103,0	103,5	103,7

sporirii volumului și complexității produselor a fost pusă în valoare o gamă largă de mijloace tehnice, materiale și umane disponibile. Cu toate acestea, calitatea activității întreprinderilor de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice este adesea grevată de o serie de dificultăți produse de colaboratori. În aprovizionarea tehnico-materială, de pildă, apar unele probleme în asigurarea cantitativă ritmică și calitativă a granulelor de polietilenă de mică și mare densitate (furnizor Combinatul petrochimic Pitești), a cauciucului polizoprenic (furnizor Combinatul petrochimic Borzești), a plastifiantilor (furnizor întreprinderea „Solventul” Timișoara) etc.

Pe lângă înlăturarea deficiențelor semnalate, pentru dezvoltarea în viitorul apropiat a producției la noi familii de articole prelucrate din mase plastice, este necesară o mai mare recep-

tivitate față de cererile unităților noastre de asimilare și livrare a unor noi sortimente de granule polietilene de mare densitate (sort 7000 F) și pvc (sită, discuri etc.) din partea furnizorilor amintiți. O colaborare mai atentă furnizor-beneficiar pentru asigurarea mai operativă a bazei materiale a planului ar crea condiții ca volumul producției fizice, îndeosebi la întreprinderile de prelucrare a maselor plastice, să cunoască o creștere mult mai mare.

Creșterile cantitative ale producției fizice au fost însoțite de **îmbunătățirea structurii pe sortimente**, acordându-se o atenție deosebită producției bunurilor de consum în concordanță cu tendințele cererii populației. Anual, întreprinderile centralei livrează direct consumului populației produse în valoare de peste un miliard lei. Aceste realizări sînt rezultatul diversificării producției, al perfecționării tehnologiilor de fabricație, al modernizării produselor. Pentru anul 1980 sînt prevăzute a se produce și desface către populație bunuri de consum într-un volum de peste

3 ori mai mare decît în 1975, într-o gamă sortimentală care să satisfacă nevoile și cerințele tuturor categoriilor de consumatori.

ÎN CEI PESTE doi ani și jumătate ai cincinalului, ca de altfel în întreaga perioadă la care ne referim, exportul a cunoscut și va cunoaște o creștere continuă, valorică și sortimentală. În anul 1980 volumul exportului, la nivelul centralei, va fi de 7,3 ori mai mare decît în 1975. Creșterea producției de anvelope și articole prelucrate din mase plastice destinate exportului situează centrala printre unitățile economice cu cea mai mare dinamică din industria chimică. Exportul de anvelope crește în 1978 de 2,4 ori, iar în 1980 de 5,6 ori față de realizările anului 1975 (reprezentînd 42,5% din volumul producției de anvelope). Creșterea exportului de anvelope se realizează și prin echiparea autoturismelor, autocamioanelor și tractoarelor livrate în diferite țări de întreprinderile constructoare de mașini.

În anii care vin, producția de articole prelucrate din mase plastice destinată exportului cunoaște și ea cel mai ridicat ritm de creștere pe industria chimică, respectiv de 8,6 ori mai mare în 1980 față de 1975. Îmbunătățirea structurii producției, avînd în vedere mai ales cerințele pieței externe, creează posibilități pentru un export de circa 300 000 tone produse din mase plastice, reprezentînd peste 60% din producția fizică.

Dezvoltarea puternică a industriei prelucrării cauciucului și a maselor plastice, modernizarea producției și diversificarea largă a sortimentelor, luarea în considerare a tendințelor care se manifestă pe plan mondial sînt în măsură să asigure o mai bună satisfacere cantitativă și calitativă a necesităților economiei naționale, a exigențelor exportului.

Ion VELICAN

director comercial

Centrala de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice București

Sporirea volumului desfacerilor de mărfuri

(Urmare din pag. 19)

390 mii frigider (cu 130 mii buc. mai mult), 220 mii mașini de spălat rufe (cu 71 mii buc. mai mult), 66 mii autoturisme (cu 21,5 mii buc. mai mult), mobilă în valoare de 5,9 miliarde lei (cu 24% mai mult) și altele. La finele acestui an, peste trei pătrimi din numărul total al familiilor vor avea aparate de radio, mai mult de jumătate — televizoare, iar peste o treime — frigider.

O rețea complexă, adaptată specificului cererii populației

PRINCIPALII indicatori ai dezvoltării comerțului socialist, ai satisfacerii cererii de consum a populației reflectă un amplu efort de adaptare la dinamica evoluției sociale. Se poate afirma, de pildă, că dezvoltarea rețelei comerciale și amplasarea ei în teritoriu țin îndeaproape pasul cu procesul de urbanizare. Din 1965 pînă în 1976, numărul unităților comerciale cu amănuntul și de alimentație publică din sectorul de stat, specifice orașului, a crescut cu 47,5%, devansînd sporul populației urbane și ajungînd la aproape jumătate din totalul unităților comerțului socialist; în ce privește unitățile comerciale cooperatiste, predominante rurale, creșterea a fost de 29,4%, ilustrînd o mai bună servire a populației de la sate, care numeric și ca pondere a scăzut sensibil. Dotarea cu infrastructură comercială a noilor ansambluri și cartiere constituie unul din elementele definitorii ale sistematizării urbane.

O tendință semnificativă a dezvoltării comerțului din țara noastră o constituie **apropierea nivelului de**

satisfacere a cerințelor populației din mediul rural de cel urban, ca rezultat al creșterii veniturilor țărănimii și a modernizării consumului acesteia. În magazinele sătești se găsesc curent produse care în trecut nu erau desfăcute prin comerțul rural, produse alimentare prelucrate, confecții moderne, mobilă, televizoare, aparate de radio, mașini de spălat rufe, frigider, detergenți, articole cosmetice și altele. În primii doi ani ai actualului cincinal, cooperăția de consum a desfăcut mărfuri în valoare de circa 76 miliarde lei, iar în acest an va realiza o desfacere totală de 43,5 miliarde lei — reprezentînd un spor de 76% față de anul 1970.

La aprovizionarea cu diferite bunuri de consum, o contribuție însemnată aduc unitățile de desfacere ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, rețeaua de magazine de prezentare aparținînd ministerelor producătoare (al industriei ușoare, al economiei forestiere și materialelor de construcții, al industriei chimice ș.a.), care îndeplinesc și un important rol de testare a produselor noi.

Există toate condițiile ca aprovizionarea populației să fie mult îmbunătățită. **Resursele asigură satisfacerea cerințelor de mărfuri alimentare și nealimentare.** Comerțul și industria trebuie să acționeze însă ferm pentru a corela mai bine structura fondului de marfă cu cerințele de consum, acordînd o atenție prioritară îndeplinirii programelor de măsuri aprobate de partid, care prevăd diversificarea sortimentală, asimilarea de produse noi, realizarea de bunuri de consum de folosință îndelungată cu caracteristici funcționale superioare și ridicarea accentuată a calității mărfurilor. Din acest punct de vedere, actuala ediție a Tîrgului de mostre de bunuri de consum, realizînd o largă consultare a consumatorilor asupra necesităților și preferințelor lor, așază contractările industrie-comerț pe o bază realistă, creînd premise alăt pentru mai buna aprovizionare a populației, cît și pentru aplicarea mecanismului economic îmbunătățit.

PRODUSE DE ÎNALT NIVEL TEHNIC

realizate în cincinalul revoluției tehnico-științifice

ÎN cadrul obiectivelor complexe ale marii întreceri socialiste desfășurate în cinstea zilei de 23 August, înnoirea produselor și a tehnologiilor deține o importanță deosebită în calitate de accelerator al întregii dezvoltări economico-sociale a țării. Așa cum arăta secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, „ridicarea nivelului tehnic, calitatii al tuturor produselor a devenit o condiție hotărâtoare a progresului economiei noastre și, de aceea, în această direcție trebuie realizate schimbări fundamentale“.

În întreg cincinalul actual — al revoluției științifice și tehnice — promovarea pe scară largă a noului în producție reprezintă un obiectiv central, ca factor activ, esențial, în procesul de situare cât mai rapidă a României în rîndul țărilor cu o economie dezvoltată. Asimilarea, în această perioadă, a unui număr de aproape 1 000 de mașini, utilaje, aparate și instalații noi sau modernizate va avea un aport hotărâtor în creșterea performanțelor tehnice, a funcționalității și competitivității produselor românești. În acest context, din multitudinea preocupărilor de înnoiri tehnologice și organizatorice, prioritatea o dețin cele privind realizarea

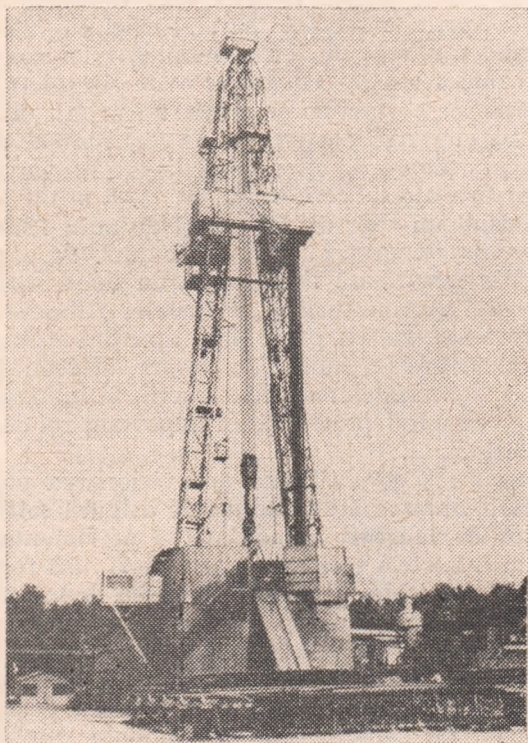
programelor speciale care urmăresc creșterea și diversificarea mai accelerată a producției în domenii hotărâtoare pentru dezvoltarea în ritm înalt a economiei naționale.

Răspunzînd cu un aport de creativitate sporit acestor sarcini de importanță deosebită, efortului impresionant al statului nostru socialist de dotare a economiei cu o bază tehnico-materială modernă, de înaltă tehnicitate, oamenii muncii au obținut succese deosebite în înnoirea în ritm înalt a produselor. Pe lângă realizarea unor performanțe superioare la noile produse și tehnologii, comparabile cu cele mai bune realizări obținute pe plan mondial, în întreprinderile producătoare a fost scurțată substanțial durata ciclului de înnoire, au fost considerabil diminuate cheltuielile aferente acestui proces. Idei noi, valoroase, au fost elaborate nu numai în cadrul cercetării organizate în institute de cercetări și inginerie tehnologică de specialitate sau în cadrul compartimentelor tehnice specializate din diferite întreprinderi. Un aport deosebit la originalitate și eficiență l-a reprezentat mișcarea inventatorilor și a inovatorilor.

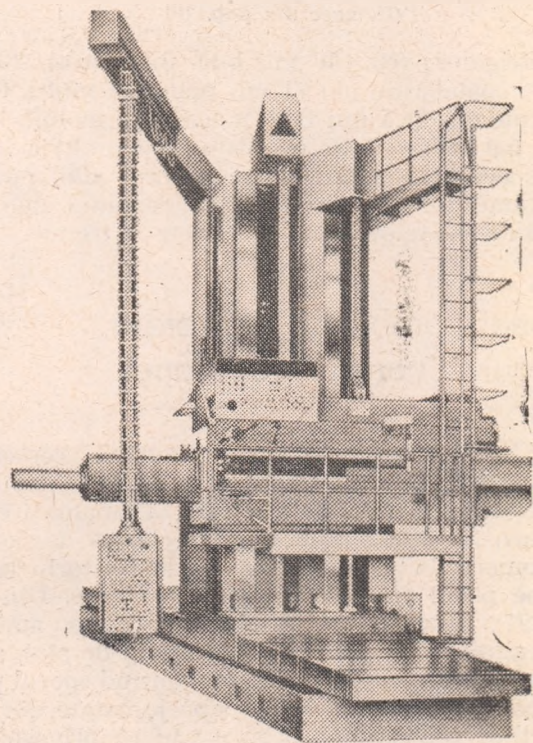
Transformată într-o largă acțiune de

masă în cadrul Festivalului național „Cîntarea României“, creativitatea tehnică a tuturor oamenilor muncii a găsit în acești ani un teren fertil de afirmare și continuă dezvoltare. Participarea largă la creația tehnică, desfășurată la îndemnul secretarului general al partidului, s-a concretizat în prima jumătate a acestui cincinal în produse noi și modernizate de înaltă tehnicitate și competitivitate ridicată. Pe această cale în toate întreprinderile s-a adus o contribuție deosebit de importantă la diversificarea producției și sporirea desfacerilor de mărfuri, la reducerea accentuată a cheltuielilor materiale de producție, la creșterea productivității muncii și a beneficiilor.

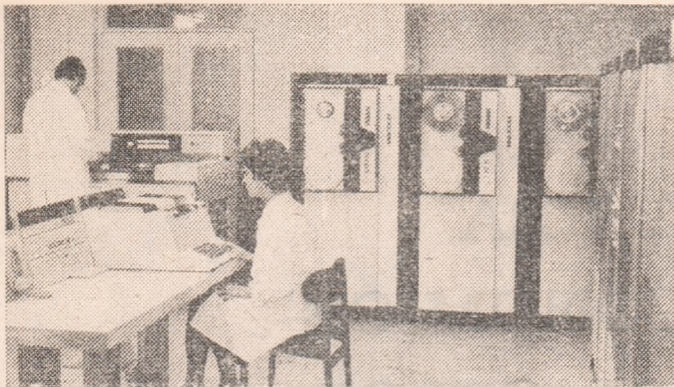
Prezentăm în acest număr, dintre numeroasele realizări de prestigiu ale industriei noastre în acest cincinal, câteva produse noi realizate pentru consumul productiv, în cadrul unuia dintre domeniile cele mai active în promovarea progresului tehnic: construcția de mașini. Ele se disting prin creativitatea înaltă pe care o încorporează, prin funcționalitate și economicitate ridicate și s-au bucurat de aprecieri deosebite ale beneficiarilor interni și externi.

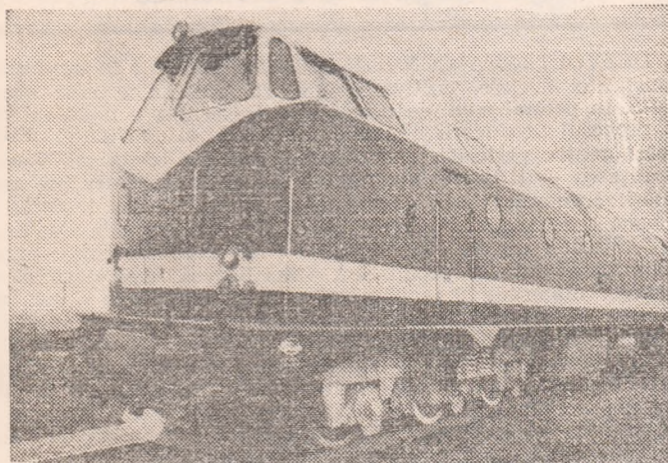
Seria instalațiilor de foraj, în a căror execuție întreprinderea ploieșteană „1 Mai“ ocupă în ultimele două decenii un loc de primă mărime pe plan internațional, a fost completată în anii acestui cincinal cu un prestigios produs: instalația de foraj F-500 DEWL capabilă să forceze sonde pînă la adîncimi de 10 000 metri. Dintre performanțele acestei instalații, una dintre cele mai puternice și mai moderne realizată pînă acum pe plan mondial, semnificative sînt: sarcina maximă de lucru la cîrlig — 500 tf; puterea totală instalată — 7 500 C.P.; puterea maximă de antrenare a trolului — 3 000 C.P.; numărul vitezelor la masa rotativă: 2+2R. Concepția acestei noi instalații se remarcă prin simplificarea la maximum a lucrărilor de montaj, cit și a celor impuse de pregătirea terenului în care lucrează.

Printre cele mai noi tipuri de mașini-unelte de mare productivitate și precizie figurează și mașina orizontală de alezat și frezat cu pinolă AFP 130A. Recenta realizare a întreprinderii de mașini-unelte și agregate din București este cea mai mare și cea mai grea mașină-unelte fabricată vreodată în România: măsoara 16 000 mm lungime, 4 000 mm lățime, 8 000 mm înălțime și cîntărește nu mai puțin de 130 000 kg! Comanda ușoară a mașinii-gigant este asigurată prin concentrarea comenzilor principale pe un tablou mobil suspendat și pe un panou de comandă fix. Această mașină realizată în concordanță cu cele mai severe exigențe ale tehnicii actuale are termen de garanție 15 ani de zile.

Calculatoarea electronică FELIX C-512, realizare majoră a tehnicii noastre de calcul în anul acestui cincinal, execută pentru unitățile de cercetare, proiectare și de producție prelucrări automate de date cu caracter tehnico-științific și economic dintre cele mai diferite. Viteza medie cu care execută cele 117 instrucțiuni este de 300 000 operații/sec. Calculatoarea, realizare a întreprinderii de calculatoare electronice București, are circuite integrate și plăchete cu circuite imprimare multistrat, ceea ce îi conferă o fiabilitate ridicată și o construcție compactă.

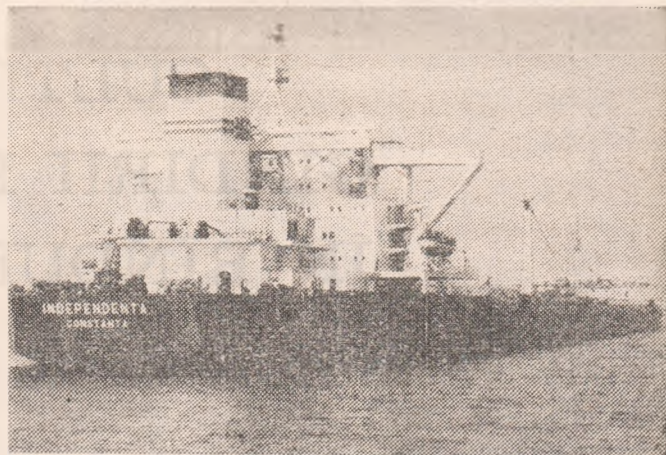

Cea mai puternică locomotivă Diesel-hidraulică de concepție și execuție românească, L.D.H.-2 400, dispune de două echipamente de tracțiune și este dotată cu un generator de încălzire electrică a trenului de 500 kW (680 CP). Cele două motoare Diesel montate pe această locomotivă, a cărei fabricație de serie a debutat la întreprinderea „23 August” București odată cu începutul acestui an, au o putere de 1 200 CP fiecare și un consum de combustibil de numai 62 g/CP. Cabina de comandă, una dintre cele mai moderne prin originalitatea amplasării aparatului de comandă și de semnalizare, creează condiții excelente de lucru.

Tractorul articulat, cu comandă hidraulică A-1300 A, unul din cele 39 de tipuri de tractoare pe care le fabrică industria noastră constructoare de mașini la ora actuală, în peste 400 de variante, este folosit la întregul complex de lucrări pe care le solicită agricultura modernă. El este echipat cu un motor Diesel de 180 CP, durabil

și ușor de întreținut, consumând pentru un CP/h doar 180 g. combustibil, consum care-l plasează pe un loc fruntaș între tractoarele similare din lume. Pentru mărirea considerabilă a aderenței la sol, ca și pentru creșterea forței de tracțiune, tractorul este echipat cu dublă tracțiune care permite să execute cu succes o mare gamă de lucrări pe terenuri foarte grele, nisipoase sau mlăștinoase.

„INDEPENDENȚA”, petrolierul cu cel mai mare tonaj realizat în șantierele noastre (150 000 tdw), vine să demonstreze, odată în plus, capacitatea industriei noastre de a realiza produse de neconceput în România de acum patru decenii. Notabil este nu numai tonajul lui, care-l înscrie în rândul marilor construcții navale realizate în lume — dar și performanțele de care dispune: transportă, în același timp, trei categorii de petrol brut, cu punctul de inflamabilitate de 60° C, este echipat cu aparatul ultramodern de navigație, are o autonomie de 18 000 mile marine, viteză de 16 noduri și posibilitatea de a încărcă sau descărca produsele în maximum 18 ore.

● Prezența cotidiană în peisajul marilor construcții din țara noastră, autobasculanta ROMAN 19215 DFK se numără printre cele mai apreciate vehicule fabricate în acești ani la întreprinderea de autocamioane din Brașov. În afara faptului că dezvoltă o viteză maximă de 70 km/oră, ea se remarcă printr-un diametru minim de întoarcere de 17,2 m, autobasculanta are și capacitatea de a bascula încărcătura (16 000 kg) în numai 25 secunde.

Mașina de încărcat MIS-IP este folosită în abatajele de minereuri în care încărcarea trebuie făcută în locuri strâmte sau cu o stabilitate mai mică a straturilor. Fiind capabilă să execute trei operații distincte prin comandă de la distanță — încărcarea prin lopătare a substanței minerale, transportul materialului încărcat și deversarea a în rostogol sau pe un transportor — noua mașină se înscrie cu succes în categoria acelor utilaje care aduc o contribuție importantă la mecanizarea operațiilor în mine, ușurarea muncii și creșterea substanțială a productivității.

Eugen KEDVEȘ

CULTIVAREA GÎNDIRII ECONOMICE ÎN RÎNDUL MASELOR

TRECEREA LA O NOUĂ CALITATE în toate domeniile producției materiale, aplicarea măsurilor de perfecționare a mecanismului economico-financiar în spiritul documentelor plenary C.C. al P.C.R. din martie 1978, promovarea autoconducerii muncitorești, a autogestunii și autofinanțării unităților economice presupune un înalt grad de conștiință și, în acest cadru, o temeinică cultură economică a tuturor oamenilor muncii, pentru a se manifesta plenar în tripla lor calitate de proprietari ai mijloacelor de producție, producători și beneficiari ai bunurilor produse, pentru a participa efectiv și în cunoștință de cauză la actul de decizie.

Conștiința economică, parte a conștiinței sociale

OMUL ZILELOR NOSTRE, spre a se ridica la nivelul valorilor socialismului trebuie să fie deopotrivă cult, temeinic pregătit profesional și cu o concepție înaintată despre lume și viață. În acest cadru, în procesul de formare și dezvoltare a personalității și în edificarea noii orînduiri un rol tot mai important îl au cunoștințele economice, capacitatea de a gândi economic, conștiința economică. Parte integrantă a conștiinței sociale, **conștiința economică pune în valoare măsura în care oamenii cunosc tendințele de manifestare ale legilor economice, înțeleg și stăpinesc atât procesele tehnologice, angrenajul tehnic, cit și cele organizaționale, angrenajul economic și acționează în mod conștient pentru îndeplinirea acestora în funcție de manifestarea lor concretă la nivelul fiecărui loc de muncă, în deplină concordanță cu statutul funcției îndeplinite.**

Anii socialismului se identifică în România cu ample acțiuni consacrate creșterii gradului de instrucție și de cunoaștere al oamenilor muncii. Avem în vedere generalizarea școlii obligatorii de 10 ani și amplificarea stocului de învățămînt, respectiv a numărului de ani de școlarizare pe un locuitor, de circa 4 ori în ultimele trei decenii, bogata activitate publicistică și editorială, dezvoltarea rețelei instituțiilor de cultură, a mijloacelor mass-media, sistemul pregătirii profesionale și al învățămîntului politic organizate direct la locul de muncă, practica publicării și dezbaterii publice a principalelor documente de partid și legi ale țării. Desprindem de aici una din laturile politicii partidului nostru care apreciază că: „**socialismul este rodul creației conștiente a maselor, chintesenta cuceririlor geniului uman, că la baza întregii opere de făurire a noii orînduiri trebuie să stea cele mai noi realizări ale cunoașterii**”¹).

Analizînd amplul proces de înălțare spre cultură și civilizație care se desfășoară în țara noastră ne dăm mai ușor seama de factorii umani care au făcut ca în ultimelile decenii să înregistrăm unul din cele mai înalte și constante ritmuri ale creșterii economice din lume. Avem însă de escaladat noi cote pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și trecerea la construcția comunismului. În prezent, cînd se pune problema amplificării contribuției fiecărui membru al societății la mersul nostru înainte și creșterii vitezei de parcurgere a drumului stabilit, cînd prioritar trebuie avut în vedere nu atât efortul fizic cît mai ales efortul de gîndire, de creativitate, cînd se impune gospodărirea cu grijă a întregului volum de resurse, un factor esențial îl constituie promovarea largă, în rîndul maselor, a cunoștințelor economice.

Principalii factori care determină înarmarea maselor cu o largă cultură economică

DEZVOLTAREA CONȘTIINȚEI ECONOMICE în ansamblul conștiinței sociale, cultivarea gîndirii economice este reclamată, în primul rînd, de necesitatea trecerii la o nouă calitate în procesul producerii bunurilor materiale și spirituale. „**Esențialul pentru perioada următoare — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — îl reprezintă laturile de ordin calitativ ale activității economice**”². În concepția partidului nostru trecerea la o nouă calitate presupune — așa cum se evidențiază la Conferința Națională din decembrie 1977 — ridicarea nivelului tehnic, calitativ al tuturor produselor, valorificarea superioară a resurselor materiale și umane, gospodărirea rațională a combustibililor și energiei, creșterea mai accentuată a productivității muncii, utilizarea deplină a fondurilor fixe, reducerea cheltuielilor de producție și, în mod prioritar, a celor materiale, sporirea eficienței în toate domeniile. Este evident faptul că înțelegerea acestor procese și activizarea participării maselor la îndeplinirea lor presupun o largă cultură economică, înțelegerea fenomenelor și mecanismelor economice.

În al doilea rînd, începînd de la 1 iulie a.c. se aplică măsurile de perfecționare a mecanismului economic. Așa cum este cunoscut, adoptarea acestor măsuri a fost determinată de necesitatea eliminării contradicției dintre cadrul larg democratic și existența unor fenomene de centralism excesiv, în vederea creșterii eficienței economice, a valorificării superioare a resurselor materiale și umane pentru sporirea aportului fiecărei întreprinderi la creșterea venitului național și a avuției naționale, ridicării gradului de adaptabilitate a întreprinderilor la cerințele concrete ale consumatorilor interni și ale pieței externe.

Ne găsim, așadar, în fața unor factori obiectivi care au determinat aceste măsuri menite să accelereze trecerea de la tipul de economie extensivă la cel intensiv, acordînd întreprinderii instrumente și pîrghii nefolosite pînă acum, între care: determinarea fondului de retribuție în funcție de valoarea producției nete, introducerea participării personalului la beneficii, constituirea unui sistem de fonduri la nivelul unității economice, statuarea bugetului de venituri și cheltuieli ca instrument de autoconducere și autocontrol. Toate acestea vizează prioritar creșterea cointeresării și a răspunderii întregului personal muncitor, ceea ce impune însă, deopotrivă, înțelegerea mecanismului, a resorturilor, cit și a implicațiilor sale. Or, este evident că fără o cultură economică de masă nu este posibilă înțelegerea și aplicarea eficientă a acestei orientări originale și mai ales participarea efectivă a tuturor oamenilor muncii la îndeplinirea ei.

În al treilea rînd, partidul nostru promovează cu fermitate un proces complex de lărgire și adîncire a democrației socialiste, de perfecționare a democrației economice și, în acest cadru, de statuare a autoconducerii muncitorești. Măsurile adoptate, îndeosebi după Congresul al XI-lea al P.C.R., atribuțiile acordate adunărilor generale ale personalului muncitor, consiliilor oamenilor muncii, proporția ridicată a muncitorilor în toate organele colective de conducere realizează un cadru larg de autoconducere muncitorească. Mai mult, cadrului democratic i s-a alăturat prin hotărîrile plenary din martie 1978

un sistem adecvat economico-financiar, asigurându-se astfel pirghiile necesare desfășurării mai eficiente a proceselor economice. „Principiul autoconducerii și autogestiei economico-financiare trebuie să conducă la mai buna gospodărire a mijloacelor de producție, a părții din proprietatea comună dată în administrarea fiecărei unități, fiecărui colectiv de oameni a muncii. Consiliile oamenilor muncii, adunările generale, toți oamenii muncii poartă răspunderea directă pentru păstrarea și punerea în valoare, cu rezultate maxime, a acestor bunuri asigurând creșterea continuă a producției, ridicarea nivelului ei tehnic și calitativ, sporirea productivității muncii, reducerea cheltuielilor materiale și creșterea eficienței economice, toate acestea trebuind să se reflecte în valoarea nou creată în fiecare unitate, de către fiecare om al muncii“¹⁾.

În al patrulea rând, România și-a propus să reducă, într-un termen relativ scurt, decalajul care o desparte de țările dezvoltate economic. Parcurgerea, în mai puțin de trei decenii, a drumului de la o țară slab dezvoltată, cu o structură predominant agrară, la cea de țară în curs de dezvoltare și apoi, până la mijlocul deceniului următor, de țară mediu dezvoltată cu structuri calitativ noi în toate domeniile, presupune înarmarea întregului popor cu temeinice cunoștințe politice, profesionale și economice. Înfăptuirea obiectivelor stabilite pentru următorul cincinal și în ansamblu a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism cere un înalt grad de instrucție, o largă și profundă cultură economică.

În al cincilea rând, edificarea socialismului este prin natura sa un proces conștient și creator. Elementul fundamental în această direcție îl constituie afirmarea creativității ca proces psihic, care constă din combinarea sub o formă originală a unor cunoștințe dobândite prin studiu sau experiență destinate realizării unui bun material sau spiritual util societății.

În fine, intensificarea procesului de cultivare în rîndul masei a cunoștințelor economice este determinată de necesitatea sporirii eficienței în toate domeniile, obținerea, la nivelul unui efort dat, a unor efecte tot mai mari spre a asigura acțiunea deplină a legii economice fundamentale a socialismului, lege care vizează maximizarea bunurilor materiale și spirituale pe seama utilizării raționale a resurselor.

Rezultă, așadar, că în perioada pe care o parcurgem, caracterizată prin transformări profunde în toate domeniile, se remarcă ca o cerință obiectivă necesitatea creșterii gradului de participare a maselor la procesul creației conștiente a socialismului. În acest cadru, un rol esențial îl are cultivarea gândirii economice, asigurarea cunoașterii de către întregul personal muncitor a mecanismului și resorturilor macro și micro-economice, identificarea căilor și mijloacelor sporirii eficienței în toate domeniile.

Căi pentru extinderea gradului de cultură economică

CREȘTEREA GRADULUI DE CUNOAȘTERE a acțiunii legilor economice, înțelegerea mecanismului mișcării proceselor și fenomenelor economico-sociale și a implicațiilor sale practice sînt stimulate de documentele partidului nostru, de operele secretarului general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care, pe baza unui profund demers științific, exprimă cu claritate modul practic de aplicare creatoare a tezelor fundamentale

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, „Expunere cu privire la activitatea politico-ideologică și cultural-educativă, de formare a omului nou, constructor conștient și dezvoltat al societății socialiste multilateral dezvoltate și al comunismului în România“. În lucrarea „Congresul educației politice și culturii socialiste“, Ed. politică, 1976, pag. 20.

²⁾ Nicolae Ceaușescu, „Raport cu privire la realizarea hotărîrilor Congresului al XI-lea, a Programului P.C.R. și la sarcinile de viitor“. În lucrarea „Conferința Națională a P.C.R.“, Ed. politică 1978, pag. 22—23.

³⁾ Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la plenara C.C. al P.C.R. din 23 martie 1978, Ed. politică 1978, p. 11.

ale marxismului la condițiile concrete ale României. Pe linia cultivării gândirii economice, a dezvoltării conștiinței în general, partidul nostru acționează cu un sistem instituționalizat în care se distinge prioritar învățămîntul politico-ideologic, care cuprinde practic întreaga populație adultă a României. Pe aceeași linie un aport substanțial îl aduce întreg sistemul de învățămînt de stat, cursurile de pregătire profesională și de perfecționare a pregătirii cadrelor. De asemenea, o adevărată cultură economică de masă poate și, în bună parte, o realizează mijloacele mass-media: radioteleviziunea, presa cotidiană și de specialitate, literatura economică. Dincolo de rolul informativ mijloacele mass-media au un profund rol formativ, fiind chemate să exprime cu claritate faptul că veniturile oamenilor muncii țin în mod prioritar de cantitatea și calitatea muncii lor.

Totodată, sîntem martorii unei adevărate explozii informaționale, cînd nimeni nu mai poate citi totul, fie și numai în domeniul său de activitate. Parcurgem perioada unei ample revoluții științifice și tehnice care, spre deosebire de revoluția industrială, care a generat divizarea masivă a profesiilor și reducerea pretențiilor pentru instrucție, determină o concentrare a profesiilor, scurtarea longevității cunoștințelor și o mare mobilitate a forței de muncă și deci policalificarea și creșterea exigențelor pentru instrucție, pentru cultura tehnică și economică interdisciplinară.

În fața exploziei informaționale sîntem tentați să ne amintim aprecierea lui G. Călinescu potrivit căreia important este să știm nu numai ce să citim, ci și ce anume să nu citim. Cresc evident răspunerile pentru propria noastră cultură multilaterală. Așa stînd lucrurile este lesne de înțeles faptul că în creșterea gradului de cultură economică este necesară atît amplificarea răspunderii fiecărui cetățean al țării pentru însușirea cunoștințelor în acest domeniu, cît și o mai bună coordonare mai ales a mijloacelor de informare de masă.

Răspunderi majore pe linia cultivării gândirii economice în rîndul maselor îl au cadrele economice și cele tehnice din întreprinderi. Acestora le revine misiunea cunoașterii a tot ce s-a asimilat în acest domeniu, precum și a explicării lor pe înțelesul oamenilor muncii. În acest spirit cadrele din economie trebuie să fie primele care să înțeleagă și apoi să explice argumentat astfel de probleme ca necesitatea reducerii consumurilor materiale, încadrării în normele planificate de consum, creșterii sistematice a producției fizice și nete, promovării progresului tehnic, creșterii rapide a productivității muncii. La o asemenea acțiune trebuie să participe deopotrivă cadrele economice și cele tehnice, cu atît mai mult cu cît viața confirmă întru totul necesitatea imbinării organice dintre gîndirea tehnică și cea economică, dintre pregătirea profesională și cea politică.

Utilizînd cu competență multiplele canale de informare a maselor, se va asigura dezvoltarea capacității fiecărui om al muncii de a gîndi și a acționa în spirit economic, mod de gîndire care înalță omul, îl face ordonat, disciplinat, conștient de răspunerile ce le are față de societate și față de sine.

Conștientizarea și operaționalizarea acestui concept trebuie să evidențieze faptul că a gîndi și acționa economic înseamnă, pentru actuala etapă de dezvoltare a țării, că prioritar este pentru fiecare cetățean participarea directă la crearea bunurilor materiale și spirituale, că societatea nu este interesată în general de creația bunurilor, ci de produse utile și competitive, că valoarea produselor și serviciilor create trebuie să asigure acoperirea integrală a cheltuielilor cît și un venit suplimentar pe seama căruia să aibă loc atît creșterea nivelului de trai cît și accelerarea reproducției largite.

În fond gîndirea economică este chemată să stimuleze spiritul și capacitatea de creativitate, de inventivitate, de dăruire, de răspundere, mîndria de a fi contemporanii acestei generații și satisfacția datoriei împlinite față de progresul neîntreput al țării noastre pe drumul civilizației socialiste.

dr. Alecu Al. FLOAREȘ
(Iași)

DESĂVIRȘIREA UNITĂȚII STATALE ROMÂNEȘTI a constituit, de vreme îndelungată una din aspirațiile supreme ale maselor populare, rezultatul fericit al unor lupte multisekulare îndârjite, al sacrificiilor materiale și umane imense a zeci de generații. Ea a reprezentat, totodată, cea mai mare cucerire realizată de poporul nostru pe calea revoluției politico-statale de tip modern. Acest eveniment privilegiate rememorarea unor crimpeie de istorie națională eroică și, în același timp, reafirmarea perenității unui ideal atins, reafirmare absolut necesară în epoca noastră, care — așa cum se arată în documentele Partidului Comunist Român, în opera de o valoare teoretică și practică inestimabilă a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu — este chemată, în mod obiectiv, să transforme înflorirea multilaterală a națiunilor și a statelor naționale, între care și cele mici și mijlocii, într-o forță de mare propensiune a progresului național și internațional.

Mihail Kogălniceanu, una dintre personalitățile istorice inezstrate cu cel mai înalt spirit realist-constructivist pe care le-a dat poporul român în secolul al XIX-lea, căruia i se potrivește în mod îndreptățit și cu prioritate calitatea de ctitor al temeliei României moderne, a fost, în chip firesc, ca promotor fervent și eficient al aspirațiilor maselor populare, ca patriot ardent, un militant de seamă pentru făurirea unității statale românești desăvârșite. Acțiunea sa în această direcție a început să dea roade încă din 1837, de la vârsta de 20 de ani — vârsta planurilor mărețe și a angajării cu abnegație în eforturi grele, dar generoase. Atunci și-a propus el să scrie „Istoria veche și modernă a Moldovei, a Țării Românești și a statelor independente ale transilvănenilor și românilor transdunăreni”, din care a reușit să elaboreze primul volum (redactat în limba franceză și tipărit la Berlin), referitor la „Istoria Daciei, a românilor transdunăreni și a Țării Românești”¹⁾.

Mergând pe urmele umaniștilor și iluminiștilor noștri, îndeosebi pe urmele lui Dimitrie Cantemir și ale lui Petru Maior, Kogălniceanu intenționa să forjeze în conștiința europeană personalitatea unei națiuni constituite pe teritoriul Daciei

„UNIREA MARE” — ȚINTĂ DINTOTDEAUNA A ASPIRAȚIILOR NAȚIONALE ROMÂNEȘTI: MIHAIL KOGĂLNICEANU

străvechi, captind astfel adeziunea opiniei publice din bătrînul continent la lupta dreaptă a poporului român pentru eliberare și unitate națională. Autorul hărăzea prima sa operă istoriografică de amploare, firește, nemijlocit și a lor săi, cărora voia să le întărească și mai mult conștiința națională, ca temelie a luptei pentru independența națională. „Căci spunea el în 1837 — nu există deloc independență fără naționalitate”. Iar Nicolae Bălcescu, adnotându-și mai tirziu: „și naționalitate fără independență”²⁾.

Folosirea științei istorice ca instrument în lupta de eliberare națională, inclusiv pentru făurirea unității statale românești, și-a apropiat noi trăsături în activitatea istoriografică ulterioară a lui Kogălniceanu. În „Cuvînt pentru deschiderea cursului de istorie națională în Academia Mihăileană, rostit în 24 noiembrie 1843”, el a reafirmat crezul înaintașilor potrivit căruia patria neamului românesc se conturează pe folosirea limbii române ca mijloc de comunicare comunitară, iar istoria națională scrisă trebuie să cuprindă istoria întrunită a Moldovei, Valahiei și Transilvaniei.

Elaborarea unei asemenea istorii naționale scrise îi apărea deosebit de stringentă lui Kogălniceanu. Fiindcă, după părerea sa, aceasta urma să răspundă trebuinței arzătoare de a afla care este „solia” sau menirea poporului nostru. Poporul român, amenințat atîta timp în existența sa ca să poată viețui și să se poată dezvolta, releva marea noastră istoric patriot, trebuie, să-și cunoască „solia”

sau menirea, pe care n-o află decît în propria sa istorie, în propriul său trecut. Cunoșcîndu-și trecutul, ajunge să înțeleagă prezentul și să scruteze treptele avansate ale viitorului. Pe baza acestei cunoașteri se constituie, în fața istoriei, o anumită responsabilitate individuală și colectivă. „Omul este răspunzător pentru faptele sale; nația pentru slava ce a cîștigat, pentru pămîntul ce i s-a dat spre moștenire” scria fondatorul revistei „Arhive românească”. Departe de a aluneca în naționalism, Kogălniceanu nu vroia ridicarea poporului român în detrimentul altor popoare, ci arăta că „solia” sau menirea românilor, ca și responsabilitatea lor, rezidă în a activa pentru propria lor propășire și pentru progresul întregii omeniri.

Totodată, elaborarea unei istorii naționale scrise, ca istorie a întregului popor român, se impunea în virtutea rolului atribuit în formarea și întărirea conștiinței naționale, în apărarea drepturilor sacre și imprescriptibile ale națiunii. „Trebuie să istoriei patriei — releva profesorul Kogălniceanu — ne este neapărată chiar pentru ocrotirea driturilor noastre împotriva națiilor străine. Neavînd istorie, fieștecare popor dușman ne-ar putea zice cuvintele d-lui Aaron: „Începutul ce ai este necunoscut, numele ce porți nu este al tău, nici pămîntul pe care lăcuiești; soarta ta așa a fost ca să fii tot cum ești; leapădă-te de începutul tău, schimbă-ți numele sau primește pre acesta ce ți-l dau eu, ridică-te și du-te din pămîntul pe care lăcuiești; căci nu este al tău, și nu te mai munci în zadar, căci tu nu poți fi mai bine de cum ești”. Și, în adevăr „toate aceste cuvinte ni s-au zis de către străini; începutul nostru ni s-a tăgăduit, numele ni s-a prefăcut, pămîntul ni s-a sfîșiat, driturile ni s-au călcat în picioare, numai pentru că n-am avut conștiința naționalității noastre, numai pentru că n-am avut pe ce să ne întemeiem și să ne apărăm dreptățile” observa Kogălniceanu, consemnînd anumite realități istorice și evident, exagerînd voit, dar necesar, importanța istoriei naționale scrise, ca și a conștiinței naționale în procesul istoric.

Nu numai istoria națională scrisă, ci și literatura, în ultimă instanță toate laturile culturii spirituale trebuiau să servească edificării personalității națiunii noastre, inclusiv sub raport statal. Așa cum re-

FIȘE

Mutații contemporane în știință și tehnică

● În Editura „Progress” din Moscova, a apărut, de curînd, sub titlul *Sovremennie izmeneniia v nauke i tehnike i ih soțialnie posledstviia* (280 p), traducerea în limba rusă a culegerii de studii „Mutații contemporane în știință și tehnică și implicațiile lor”, publicată de Editura politică din București. Volumul este preluat

de dr. A. N. Bikov, care prezintă cititorilor sovietici studiile și pe autorii lor, elogiînd valoarea științifică a cărții. Lucrarea are un caracter multidisciplinar. Ea cuprinde o serie de studii ale unor oameni de știință români cu privire la procesul revoluționar contemporan în știință și tehnică. Sint supuse analizei: direcțiile principale ale dezvoltării revoluției științifico-tehnice; mecanismul transformărilor revoluționare ale forțelor de producție; implicațiile revoluției în știință și tehnică asupra construcției socialiste, modelării macroeconomice etc.

Nevinovatele costuri salariale

● **PROBLEMES ÉCONOMIQUES** (7 iunie a.c.) reproduce un articol al lui Hans-Georg Kiera, apărut sub titlul *Die unschulldigen Lohnkosten* (Nevinovatele costuri salariale) în revista „Wirtschaftswoche”. Autorul demonstrează cu date statistice că, pînă în prezent „cu cît costurile salariale pe unitatea de produs au fost mai ridicate într-o ramură, cu atît a fost mai important în valoare relativă excedentul ei la export”. După autor, aptitudinea de a suporta concurența internațională de-

pinde de o multitudine de factori, pe care nivelul prețurilor nu le reflectă complet. Această aptitudine ar depinde în mai mare măsură de capacitatea de a propune produse de tip nou, de a livra produsele solicitate în termenele prevăzute, de nivelul perfecțiunii lor tehnice, de garanția furnizării de piese de schimb, de un serviciu după vânzare satisfăcător și de condiții de finanțare convenabile. Cu alte cuvinte, de capacitatea de a propune produse care își pierd prea puțin atractivitatea la o creștere de prețuri. Dar, de cele mai multe ori, se conchide în articol, toate acestea implică un spor de cercetare, de studii tehnice, de muncă de înaltă calificare.

zultă din conținutul „Daciei literare” precum și din conținutul revistei „Arhiva românească” (1840-1841, 1845), al publicației „Calendar pentru poporul românesc” (1842-1846), al revistei „Propășirea” (1844) și al altor publicații-surori, noul curent cultural avea patru țeluri principale, prestabilite de Kogălniceanu: 1) împlinirea de facto a unei vechi dorințe, larg răspândită în țările românești, aceea de a se ajunge la o limbă literară și o literatură comună pentru toți românii; 2) întărirea caracterului original al literaturii beletristice și științifice naționale, inclusiv al literaturii științifice cu caracter economic, prin reflectarea cu precădere a realităților românești; 3) satisfacerea intereselor de propășire ale românilor în toate privințele, atât sub raport material cât și sub raport spiritual; 4) unirea forțelor intelectuale înaintate și înfocșinarea activității de promovare a culturii naționale unitare în toate țările românești.

Curentul cultural inaugurat de Kogălniceanu prin apariția „Daciei literare” a întâmpinat, este cunoscut, o opoziție înverșunată din partea cercurilor reacționare interne și externe. Acestea n-au putut însă împiedica pregătirea programului de luptă al forțelor sociale și politice care s-au angrenat ulterior în marea noastră revoluție modernă de la 1848. O contribuție calitativ-superioară la această pregătire a adăugat Nicolae Bălcescu, care, în „Magazin istoric pentru Dacia” (II, 1846) a publicat studiul „Despre starea soțială a muncitorilor plugari în Principatele Române în deosebită timpuri”, statuând, în fond chintesenta revoluției economico-sociale în toate țările românești: improprietățile țăranilor aserviți („iobagi”, „rumini”, „vecini”).

Evenimentele anului revoluționar 1848, din toate țările române au evidențiat în mod strălucit și exemplar **acțiunea unitară a întregului popor român pentru eliberare socială și națională iar revoluția politico-statală a prins contururi precise.** Revoluționarii români au fost pe deplin conștienți de problemele fundamentale cărora națiunea română trebuia să le afle soluții atunci. Astfel, în articolul „Țările românești în privința mișcărilor naționale și politice”, atribuit relativ recent lui M. Kogălniceanu, făcându-se o privire generală asupra desfășurării revoluției de atunci în Moldova, Transilvania și

Țara Românească, se scria: „nația română avea de rezolvat **două chestii, una strictă națională și alta politică și socială.** Cultul naționalității pe de o parte, perfectarea și modificarea instituțiilor politice și sociale pe de altă, iată datoria României în veacul al XIX-lea”.).

Observăm că revoluționarii noștri de la 1848 vehiculau, corespunzător cerințelor obiective ale revoluției naționale, numele viitorului stat național unitar: **România.** Dealtfel, acest nume fusese folosit frecvent în anii premergători, însă acum el nu mai însemna doar un ideal ci o realitate iminent edificabilă. Și este simptomele că, în pas cu această posibilă evoluție a lucrurilor, Kogălniceanu proiectase o „Constituție pentru România Unită”, iar la București a apărut în august 1848, gazeta „România” cu stindardul „libertate, egalitate, fraternitate”. În programul acesteia se scria că publicația „se va sili din toate puterile sale pentru creșterea și mărirea României în toate privințele, propagand principiul democratic și ideea de unire a **tuturor românilor.**”

În calea constituirii statului național unitar românesc s-au ivit în 1848 impedimente așa de mari, unele corelative unirii Transilvaniei cu celelalte țări românești, încât a apărut necesară o anumită cesiune strategică și temporară. **Sesizând clar acțiunile nocive ale imperiilor vecine — habsburgic, țarist și otoman, îndreptate în direcția izolării și contrapunerii popoarelor revoluționare, capii revoluției românești de la 1848 au încercat să realizeze, bineînțeles cu ajutorul maselor, măcar unirea Moldovei și Țării Românești iar, în toate țările române statuarea autonomiei naționale interne, ca o premisă și ca o cheazăie a înfăptuirii într-un viitor apropiat a dezideratului politico-statal maximal.**

Constituirea statului național modern, fie și sub forma nedesăvârșită a unirii Moldovei cu Țara Românească, trebuia să fie însoțită, după părerea lui Kogălniceanu, de o transformare democratică, al cărei temei îl considera difuziunea drepturilor și averii în rindurile întregii populații a țărilor românești, înainte de toate, în rindurile țărănimii. În 1848, ca și mai tirziu dealtfel, Kogălniceanu înțelegea necesitatea unei transformări social-economice unitare pe întreg teritoriul națiunii române. „**Boerescul este desființat în Transilvania, Bucovina și**

Țara Românească; cum dar, decit prin silă s-ar mai putea ținea în muncă pre românul din Moldova, cind el vede pre frate-său din vecinatele țări liber și bucurându-se de toate driturile cetățenești?”, releva el în manifestul programatic revoluționar menționat mai sus.⁶⁾

Datorită unor cauze multiple, care au fost analizate în istoriografia noastră, la 1848 a învins contrarevoluția, ceea ce a împiedicat atât victoria revoluției politico-statale cât și victoria revoluției economico-sociale de tip modern pe întinsul patriei neamului românesc. Însă nu pentru multă vreme. Căci înfăptuirea unității statale a tuturor românilor, încercată cu prilejul anului revoluționar 1848, a rămas, în continuare un obiectiv fundamental în toate țările românești. În exil, Nicolae Bălcescu arăta, într-o scrisoare din 4 martie 1850 adresată lui A. C. Golescu, că „România va exista” ca rod al „revoluției democratice și sociale” precum și ca rod al „revoluției de unitate națională” și de „independență națională”. Acestui scop îi servea o nouă publicație-manifest, „România viitoare”, scoasă la Paris în septembrie 1850, care avea ca deviză „Dreptate. Frație. Unitate”. Pînă la împlinirea năzuinței mai erau necesare totuși multe eforturi, multe sacrificii. Kogălniceanu, și-a închinat întreaga viață slujirii cauzei unității statale românești desăvârșite.

conf. dr. Virgil I. IONESCU

- 1) Pentru amănunte, vezi Virgil Ionescu, Mihail Kogălniceanu, Contribuții la cunoașterea vieții, activității și concepțiilor sale, București, Editura științifică, 1963, p. 23-29;
- 2) Mihail Kogălniceanu, Opere, II Scrieri istorice (ediția Alexandru Zub), București, Editura Academiei R.S.R. 1976, p. 231;
- 3) Vezi Virgil Căndea, Histoire de la Valachie de M. Kogălniceanu adnotată de N. Bălcescu în Studii și cercetări de bibliologie, II, 1957, p. 99;
- 4) Țăranii aserviți erau denumiți iobagi, îndeosebi în Transilvania, rumini, îndeosebi în Țara Românească și vecini, îndeosebi în Moldova;
- 5) Vezi „Bucovina”, anul I nr. 2, Cernăuți, 11 octombrie 1848, p. 14;
- 6) Ibidem, p. 109 (De fapt, desființarea respectivă doar se proclamase în țările române invocate — V.I.).

„Noii” economiști

• Merrill Sheils și Rich Thomas încearcă să caracterizeze într-un articol cu titlul The New Economists (Noii economiști), apărut în revista NEWSWEEK (3 VII 1978), un curent de gândire economică descris ca fiind în curs de a ciștiga teren. Orientarea sa „conservatoare” ar fi pe cale de a se substitui influenței discipolilor lui John Maynard Keynes, care mai bine de un sfert de secol a dominat teoria economică din S.U.A. Economiști respectivi ar fi extrem de sceptici asupra capacității statului de a „manipula” în mod substanțial economia. Se propune o reducere imediată și importantă de impozite, pentru

a stimula economia. După cum se vede, „noii” economiști nu sînt prea noi.

IDEI CONTEMPORANE

RESTRUCTURAREA ORDINII INTERNAȚIONALE

Coordonator
JAN TINBERGEN
EDITURA POLITICĂ

• Cunoscută și sub denumirea de „al treilea raport către

Clubul de la Roma”, lucrarea Restructurarea ordinii internaționale, apărută recent în traducere românească în Editura politică (București 1978, 576 p.), este rezultatul activității unui grup de 21 de oameni de știință, din diferite țări și domenii de specialitate, sub conducerea prof. Jan Tinbergen, laureat al Premiului Nobel în științele economice. După cum arată prof. Costin Murgescu în Comentariul său introductiv la ediția în limba română a cărții, un merit incontestabil al acesteia este contribuția ei la trezirea conștiinței opiniei publice din țările capitaliste dezvoltate asupra faptului că actuala ordine

FISE

mondială este desuetă și că se impune ca tematica unei noi ordini internaționale să fie așezată cu hotărîre în centrul dezbaterilor publice și programelor de activitate ale tuturor statelor. Lucrarea suferă totuși, de unele inconveniente, care se manifestă îndeosebi în încercarea de „reinterpreta” a suveranității naționale. Ea reflectă un compromis între diferite puncte de vedere, școli filozofice și interese ale forțelor sociale, interesate totuși în restructurarea actualiei ordini internaționale, inechitabile.

Umanism — participare — democrație

(Urmare din pag. 7)

tele modele ale creșterii economice occidentale își situează cimpul de investigație în cadrul triunghiului **creștere—resurse—mediu**, eludînd contextul dezvoltării sociale, al relațiilor de producție, al raporturilor om-economie, om-societate în diferitele ipostaze ale omului (de producător, proprietar și beneficiar), al rezultatelor dezvoltării, al libertății, egalității, echității, al democrației și participării, concepte-cheie și valori de bază pentru caracterizarea progresului social. O analiză serioasă, pertinentă, nu poate neglija omul cu aspirațiile sale, cu capacitățile sale, relațiile și structurile sociale, politice, cadrul instituțional, natura valorilor etico-morale, ideologice, culturale, educaționale etc.

Nici un fenomen, nici o evoluție economică nu poate fi judecată rupt din contextul social-politic, ideologic al legăturilor și intercondiționărilor sale cu celelalte genuri de infrastructuri, sociale, educaționale, culturale, instituționale. Nici o analiză care ar încerca să descrie factorii ce au permis realizarea unei creșterii economice susținute și de durată în România socialistă nu poate face abstracție de întregul context în care s-a desfășurat.

În cadrul unei dezvoltări sociale centrate pe om, în care creșterea economică este subordonată dezvoltării sociale și progresului, așa cum este cazul României, se urmărește realizarea armonizării diferitelor planuri implicate (economic, social, tehnologic, ecologic, politic, ideologic, cultural etc.), o compatibilizare a obiectivelor creșterii economice cu cele social-umane.

Dacă ne referim la dinamica societății socialiste românești în ultimele trei decenii se poate constata că aceasta a fost ghidată de un **vector de progres** de tipul : **eliberare → egalitate → echitate → participare → responsabilitate → solidaritate**.

În cadrul acestui vector **eliberarea** este înțeleasă în sensul larg al cuvîntului, eliberare de exploatare, de structuri oprimate, de discriminare națională, socială, rasială, economică, culturală, eliberare prin acces la educație, la cultură și decizii, la înflorirea condiției umane. Așa cum reliefa secretarul general al partidului în cadrul magistralei analize făcute recent marilor confruntări ideologice contemporane, „**adevărată democrație și adevăratul umanism sînt incompatibile cu perpetuarea exploatării omului de către om, cu menținerea gravelor inegalități economice, sociale și politice ale capitalismului, cu discriminarea națională, socială și rasială**“.

Nici un om de bună credință nu poate să nu-și dea seama cît este de nedreaptă o societate care se menține împărțită în exploatați și exploatați, care a generat și continuă să genereze in justiție și suferință. Cum ar putea fi oare catalogate demersurile unor ideologi burghezi de a-i împăca pe exploatați cu condițiile lor de viață în cadrul unor teorii ale „relațiilor umane“ ? (vezi K. Herzberg, *The Motivation to Work*, New York, 1963 sau *Work and the Nature of Man*, New York, 1966).

Optimismul lui Herzberg de a încerca să diminueze nemulțumirea muncitorilor prin îmbunătățirea condițiilor de muncă și mărirea salariului, se lovește de cinismul funciar al economiei capitaliste, al capitalistului care răspunde că sînt rentabile numai acele cheltuieli care pot fi recuperate cu prisosință ca urmare a creșterii productivității muncii. Care poate fi în capitalism semnificația unor slogane de tipul „umanizării muncii“, a acordării posibilității muncitorilor de a se „autoexprima în muncă“ sau a dezvoltării „spiritului creator al

procesului de muncă“ ? Replica o dă chiar cunoscutul sociolog francez G. Friedman, care observă că „În esență teoria lui Herzberg încearcă mai degrabă să redea economiei capitaliste un al doilea suflu, decît să rezolve problemele umane, așa cum pretinde“.

Capitalismul nu vrea și nici nu poate să-și schimbe esența. Încercările sale de ameliorare sînt paleative pentru organizarea unei mai „bune“ conviețuiri a muncii cu capitalul, a exploatatului cu exploatatorul, prin căutările de a „armoniza“ relațiile dintre grupurile sociale în beneficiul supraviețuirii sale. Un exemplu poate fi edificator. Pentru Institutul Tavistock din Londra sau Institutul muncii din Oslo, principala problemă a relațiilor din grupurile de producție o constituie acomodarea sarcinilor de muncă la subsistemul social pentru a folosi la maximum potențele sale interne.

Se pune întrebarea dacă poate exista o adevărată libertate și o reală democrație în condițiile de exploatare și de flagrantă inegalitate economică. Oare pentru a vorbi de libertate sau democrație nu este nevoie de egalitate economică, socială, culturală etc. ? În procesul edificării socialismului în România **egalitatea** membrilor societății a fost înțeleasă ca o consecință și o condiție a eliberării omului, ca o expresie a realizării unei poziții principial egalitare în societate, pe planuri multiple, față de mijloacele de producție, egalitate de acces, de șanse etc.

Există o strînsă intercondiționare între toate aceste valori. Egalitatea presupune la rîndul său **echitate**, înțeleasă ca o valoare etico-morală de bază în structurile și mecanismele economico-sociale. Închitatea generează inegalitate, iar inegalitatea într-un domeniu sau altul generează inechitate și antagonism, fragmentînd societatea. M-aș referi la un exemplu semnificativ. Conform datelor unei recente anchete efectuate în Franța, din 36 milioane de persoane în vîrstă de peste 17 ani, numai 4 milioane aveau bacalaureatul sau studii superioare, restul de 32 milioane nu posedau decît certificate de studii elementare, profesionale, alte cursuri scurte sau deloc (Jean Farran, în *L' Express* nr. 1376 din 21—27 nov.-1977, p. 82). Aceeași anchetă relevă că din 1 345 de persoane luate la întîmplare din cele 20 000 cuprinse între personalitățile înregistrate în „Who's who“ în perioada 1969—1970, nici una nu s-a declarat fiu sau fiică de muncitor. După afirmațiile autorului (directorul lui RTL-France) „populația țărilor dezvoltate din Occident este, pe plan cultural, într-o stare de mizerie impresionantă“...

Cred într-adevăr că nu există frontieră mai nedreaptă, după cea a înfometării, decît cea culturală, care separă pe „cei cultivați“ de restul membrilor societății. Este un privilegiu care în afara nedreptății pe care o aduce în societate, îi creează bariere în înțelegerea opțiunilor, în solidaritate, în participare etc., constituind handicapuri serioase acțiunii sociale. Fragmentarea societății și în acest plan, contrapunerea, așa cum arăta președintele țării noastre, a unor „aleși“ care dețin monopolul înțelegerii a ceea ce este bine și rău în lume, al esteticii și gustului rafinat pe care masele largi trebuie să și-l însușească pasiv, este încă o expresie a profundizării corelării antagonismelor pe diferite planuri în societatea capitalistă. „Ghetourile“ culturale împiedică, alături de exploatare, realizarea unei societăți umane, omogene, progresiste, care să urmărească satisfacerea aspirațiilor maselor largi, a tuturor membrilor colectivității.

Eliberarea, egalitatea, echitatea constituie condiții indispensabile ale ameliorării condiției umane, ale realizării unei adevărate **participări** sociale, a unei **democrații** reale. Un pasaj din expunerea tovarășului Nicolae

Ceașescu exprimă cu o imensă forță de sinteză și claritate conținutul democrației și sensurile condiției umane: „**Concepția noastră despre democrație — și, în acest context, despre drepturile omului — pornește de la necesitatea asigurării deplinei egalități între oameni, a realizării unor relații economice și sociale echitabile, care să permită fiecărui cetățean să ducă o viață demnă, de la accesul liber la învățămînt, cultură, știință, de la posibilitatea participării directe a oamenilor, fără deosebire de naționalitate — și în primul rînd a maselor muncitoare — la conducerea întregii societăți. Numai o asemenea abordare practică a problemei democrației poate asigura afirmarea pleneră a personalității umane, corespunde cauzei descătușării omului, care să fie cu adevărat liber, stăpin pe destinele sale**“.

PARTICIPAREA, un concept de bază al dezvoltării sociale

ÎN STRATEGIA edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și a înaintării României spre comunism, **participarea constituie un concept cheie**. Amplificarea continuă a unei participări democratice, conștiente și responsabile este concepută ca o condiție a progresului social și a împlinirii personalității umane. Spre deosebire de „individualismul“ secolului trecut și începutul acestui secol, manifestat pe planuri multiple — în economie (proprietatea privată și întreprinzătorul) în societate (ierarhiile verticale și conducătorul unic), în știință (cercetătorul izolat în turnul său de fildeș etc.), asistăm în acest sfîrșit de secol la o manifestare tot mai pronunțată a colectivismului (în economie — proprietatea colectivă și echipa de conducere, în societate — ierarhiile orizontale participative, conducerea colectivă, în știință — echipa de cercetare multidisciplinară). Însăși creșterea și stăpinirea complexității face necesară o asemenea opțiune. Ea se bazează, deopotrivă, pe raționalitate și moralitate.

Fără participare nu poate exista nici o adevărată și deplină eliberare, nici egalitate și echitate, nici respectarea drepturilor omului, cum nu poate exista o adevărată participare fără libertate, egalitate și echitate. Participarea mărește implicit **responsabilitatea** individuală și socială, gradul de **solidaritate** socială și inclusiv pe cel de securitate.

Pornind de la țelul suprem al societății socialiste, îmbunătățirea permanentă a condițiilor de trai materiale și spirituale, s-a înțeles că în edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate manifestarea și înflorirea personalității umane se pot realiza numai prin lărgirea continuă a participării membrilor colectivității la întreaga viață economico-socială a țării prin adîncirea continuă a democrației socialiste. Drepturile umane presupun ca o condiție de bază, în primul rînd dreptul la un trai decent, civilizată, fiecare membru al societății putînd să participe liber, fără discriminări, la desfășurarea întregii vieți sociale, la conducerea societății, să-și manifeste deplin inițiativa, creativitatea, solidaritatea și responsabilitatea socială. Subliniind aceste idealuri cu adevărat umaniste, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta în expunerea sa recentă: „**Considerăm că datoria forțelor revoluționare în problema drepturilor omului este aceea de a acționa cu toată energia pentru soluționarea în fapt a cerințelor fundamentale ale maselor muncitoare, pentru lichidarea oricărei exploatare a omului de către om, pentru manifestarea liberă în sfera creației materiale și spirituale a tuturor cetățenilor și participarea lor neîngrădită la conducerea efectivă a societății**“.

Ită de ce problemele umanitare trebuie să constituie un obiectiv central al luptei forțelor revoluționare pentru progres și civilizație, împotriva claselor exploatare, a cercurilor reacționare, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte“.

Strategia Partidului Comunist Român de dezvoltare a societății românești, aflată în stadiul de edificare a socialismului multilateral dezvoltat, urmărește sporirea participării în mod deplin coerent, pe multiple planuri, concomitent cu creșterea responsabilității și solidarității membrilor societății. Aceasta se realizează atît prin **valorile promovate** (libertate, egalitate, echitate etc.), prin **concepte originale** (privind cuplarea creșterii economice cu dezvoltarea socială, de conducere colectivă și autoconducere muncitorească etc.), prin **structuri și mecanisme adecvate** (structuri de tip orizontal, instituții participative și colective, creșterea rolului organizațiilor obștești și a opiniei publice în societate, în planificarea dezvoltării, adoptarea legilor, în controlul social etc.) prin **pirghii** (impulsuri) care facilitează și stimulează participarea (învățămînt și cultură de masă, democratizarea informației etc.). În acest domeniu, fundamental pentru esența dezvoltării sociale, experiența României cu succesele și împlinirile ei, cu ceea ce a realizat pînă în prezent, dar și cu ceea ce mai are de realizat și și-a propus să înlătuiasă, prezintă numeroase elemente originale și avansate.

Organizarea ansamblului vieții economico-sociale și politice a țării pe structuri participative, instituirea sistemului conducerii colective în întreaga societate, de la unitatea economică pînă la minister și de la organele administrației locale pînă la organele supreme ale puterii de stat și legislative, asigură cadrul pentru o largă participare a maselor la conducerea societății. Instituirea autoconducerii muncitorești, prin care se asigură participarea efectivă la decizii și la beneficii a oamenilor muncii, aduce noi deschideri în planul democrației socialiste. Amploarea și profunzimea participării sociale, a democrației sînt date de dimensiunile implicării tuturor categoriilor de cetățeni, bărbați și femei, tineri și vîrstnici, români, maghiari, germani și de alte naționalități, în elaborarea și dezbaterile planurilor de perspectivă privind dezvoltarea economică și socială, în îmbunătățirea cadrului de viață, economic, social, edilitar, legislativ etc., prin creșterea rolului opiniei publice în dezbaterile și luarea deciziilor, ca și în controlul vieții sociale. Sensul profund al acestei complexe opere de construcție socială asumată de Partidul Comunist Român, esența adîncirii democrației socialiste, poate fi înțeles numai dacă avem în vedere efortul imens de a crea condiții autentice de participare și responsabilitate socială prin ridicarea gradului de instruire și de cultură a tuturor membrilor societății. Crearea unui autentic învățămînt de masă și a unei culturi de masă, prin amplificarea structurilor educaționale și culturale, prin accesul larg și stimularea participării și creației sînt elemente, efectiv condiții esențiale pentru ca membrii colectivității să înțeleagă sensurile și exigențele dezvoltării sociale, să poată lua parte activă, creatoare la conducerea societății.

Socialismul, prin întărirea continuă a proprietății asupra mijloacelor de producție, prin armonizarea cerințelor individuale cu cele sociale, prin perfecționarea permanentă a cadrului social, creează condițiile fundamentale pentru dezvoltarea socială și umană. Întreaga dinamică socială este concepută în societatea noastră ca un cîmp deschis de posibilități, capabil să includă permanent aspirațiile de desăvîrșire umană și socială, de realizare pleneră, liberă a omului.

Revista ECONOMICA

editată de **Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale**, Institutul Central de Cercetări Economice

SUMARUL NR. 33 DIN 18 AUGUST 1978

- Moment remarcabil în dezvoltarea raporturilor de prietenie și colaborare româno-chineze (Dinu Dragomirescu)	1
- Act istoric, cu înfruntare hotărâtoare asupra destinelor țării (Dan Popescu)	3
ROMÂNIA - PREZENTĂ ACTIVĂ ÎN DEZBATEREA MARILOR PROBLEME ALE LUMII CONTEMPORANE	
- Activitatea teoretică și practică a tovarășului Nicolae Ceaușescu. O contribuție esențială la elaborarea și înlăturarea politicii externe a partidului și statului nostru (Sergiu Celac)	5
- Umanism - participare - democrație, domenii de confruntare ideologică (Ioniță Olteanu)	7
- Cooperarea tehnică între țările în curs de dezvoltare, direcție nouă a cooperării internaționale pentru dezvoltare (Victor Aldea)	8
ROMÂNIA PE TRAIECTORIA PROGRESULUI ȘI CIVILIZAȚIEI	
- Creșterea rolului conducător al partidului în procesul dezvoltării economico-sociale (prof. dr. Mihai Părăluță)	10
- Dezvoltarea accelerată a economiei românești - componentă hotărâtoare a politicii partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate (prof. dr. Marin Popescu)	13
- Repartizarea armonioasă a forțelor de producție, pe teritoriu - opțiune fundamentală a politicii partidului (Marin Ceoponea, Dumitrache Caracota)	15
- Sporirea volumului desfacerilor de mărfuri, efect al dezvoltării economice, componentă a ridicării nivelului de trai (Janos Fazekas)	18
- Creșterea duratei medii de viață, mărturie pregnantă a bunăstării, a progresului economico-social al României socialiste (prof. dr. Vladimir Trebici)	20
ECONOMIE NAȚIONALĂ	
- Realizarea integrală a planului și a angajamentelor asumate în întrecere (Ion Velican)	22
- Produse de înalt nivel tehnic realizate în cincinalul revoluției tehnico-științifice (Eugen Kedves)	24
TEORII • IDEI	
- Cultivarea gândirii economice în rindul maselor (dr. Alecu Al. Flores)	26
- Școli • curente • economiști. „Unirea mare” - țintă dintotdeauna a aspirațiilor naționale românești: Mihail Kogălniceanu (conf. dr. Virgil I. Ionescu)	28

IN THIS ISSUE

- Significant moment in the enhancement of the Romanian-Chinese friendship and collaboration relations (Dinu Dragomirescu)	1	among developing countries - new direction of the international cooperation for development (Victor Aldea)	8
- An historical event bearing a decisive influence on Romania's destiny. (Dan Popescu)	3	- The strengthening of the leading role of the party in the process of socio-economic development. (Prof. Dr. Mihai Părăluță)	10
- The theoretical and practical activity of comrade Nicolae Ceaușescu. An essential contribution to the elaboration and implementation of the foreign policy of the party and state (Sergiu Celac)	5	- The steep development of the Romanian economy - a first rank component of the party's policy of building the multilaterally developed socialist society (Prof. Dr. Marin Popescu)	13
- Humanism - participation - democracy: fields of ideological confrontation. (Ioniță Olteanu)	7	- The increase of the average lifespan - conspicuous evidence of the well-being and social-economic advancement of Socialist Romania. (Prof. Dr. Vladimir Trebici)	20
- The technical cooperation			

DANS LE NUMERO

- Moment remarcable dans l'élargissement des rapports d'amitié et de collaboration roumano-chinoises (Dinu Dragomirescu)	1	pement - direction nouvelle de la coopération internationale pour le développement (Victor Aldea)	8
- Acte historique, ayant une influence décisive pour le destin du pays. (Dan Popescu)	3	- L'accroissement du rôle dirigeant du parti dans le processus de développement économique et social. (prof. dr. Mihai Părăluță)	10
- L'activité théorique et pratique du camarade Nicolae Ceaușescu. Une contribution essentielle à l'élaboration et à la réalisation de la politique étrangère du parti et de l'état (Sergiu Celac)	5	- Le développement accéléré de l'économie roumaine - composant décisif de la politique du parti d'édification de la société socialiste multilatéralement développée. (prof. dr. Marin Popescu)	13
- Humanisme - participation - démocratie: domaines de confrontation idéologique. (Ioniță Olteanu)	7	- L'accroissement de la durée moyenne de la vie - témoignage éloquent du bien-être, du progrès économique et social de la Roumanie socialiste. (prof. dr. Vladimir Trebici)	20
- La coopération technique entre les pays en voie de develop-			

ИЗ СОДЕРЖАНИЯ

- Выдающийся момент в расширении румыно-китайских отношений дружбы и сотрудничества (Дину Драгомиреску)	1	между развивающимися странами - новое направление международного кооперирования, в целях развития (Виктор Адея)	8
- Исторический акт, с решающим воздействием на судьбы страны (Дан Попеску)	3	- Усиление руководящей роли партии в процессе экономико-социального развития (проф. др. Михай Пărăлуță)	10
- Теоретическая и практическая деятельность товарища Николае Чаушеску. Существенный вклад в разработку и претворение в жизнь внешней политики нашей партии и государства (Серджиу Челак)	5	- Ускоренное развитие румынской экономики - решающая составная часть политики партии по строительству многостороннего развитого социалистического общества (проф. др. Марин Попеску)	13
- Гуманизм - участие - демократия, области идеологической конфронтации (Ионица Олтиану)	7	- Рост средней продолжительности жизни - веское свидетельство благосостояния, экономическо-социального прогресса социалистической Румынии (проф. др. Владимир Требич)	20
- Техническое кооперирование			

Redacția și administrația: Calea Dorobanților nr. 11-25, 71 131 București, telefon 12 13 69. Cont I.S.I.A.P. nr. 64.51.301.52 B.N.R.S.R. - filiala sect. 1 București. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scintei”.

DE LA ADAS

Administrația Asigurărilor de Stat aduce la cunoștință celor interesați că pot contracta „Asigurarea facultativă complexă a gospodăriilor”, care cuprinde în unul și același contract trei feluri de asigurări :

- asigurarea bunurilor ;
- asigurarea de accidente produse la domiciliu ;
- asigurarea de răspundere civilă legală.

În asigurare sînt cuprinse aproape toate bunurile existente într-o gospodărie : mobilier, obiecte casnice, îmbrăcăminte, covoare, aparate de radio, televizoare, mașini de cusut, frigidere, produse agricole, viticole, pomicole, produse animaliere și alimente, materiale de construcții și multe altele.

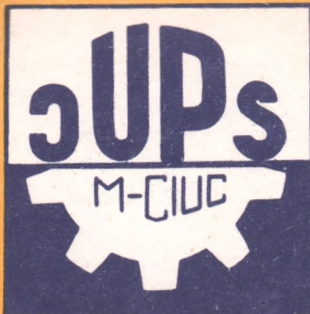
Administrația Asigurărilor de Stat plătește despăgubiri în cazurile de pagube la bunurile asigurate, provocate de o multitudine de riscuri, ca de exemplu : incendiu, explozie, inundație, ploaie torențială, furtună ; avarii accidentale produse la instalațiile de gaze, apă, canal sau încălzire ; pierdere sau dispariție a bunurilor cauzate de riscurile asigurate.

În asigurarea de accidente sînt cuprinși pentru urmările accidentelor întîmplate la domiciliu : soții, precum și părinții copiii acestora dacă în mod statornic locuiesc și gospodăresc împreună.

În baza asigurării de răspundere civilă legală, ADAS plătește, potrivit legii sumele datorate față de proprietar pentru unele pagube produse la imobil, precum și sumele datorate terților pentru accidentarea persoanelor și avarierea bunurilor lor la domiciliul asiguratului. Totodată, ADAS plătește și sumele datorate cu titlu de dezdăunare locatarilor apartamentelor învecinate, pentru pagube la bunurile asigurate ori la elementele de construcție ale apartamentelor respective, cauzate de o inundație produsă în apartamentul asiguratului.

Prima de asigurare este de numai 2 lei pe an pentru fiecare 1 000 de lei din suma asigurată stabilită, la cererea asiguratului, pentru bunurile din gospodărie.

Pentru încheierea asigurării vă puteți adresa responsabililor cu asigurările din unitățile socialiste, agenților și inspectorilor de asigurare sau, direct, oricărei unități ADAS.

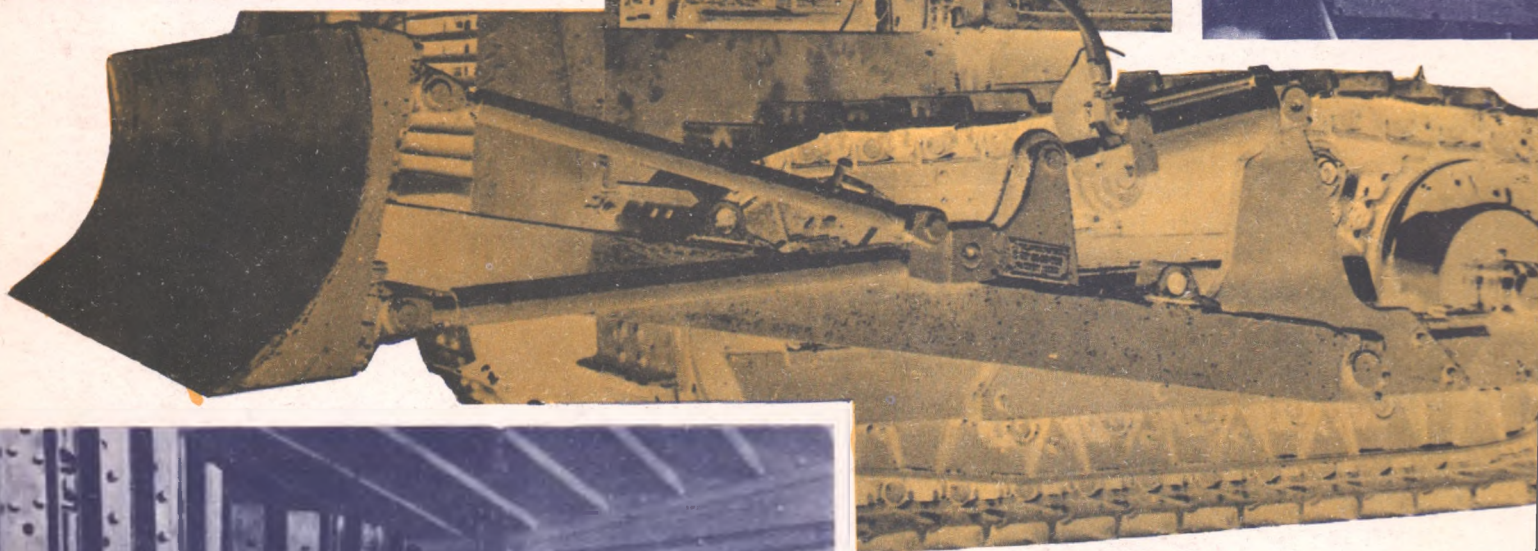
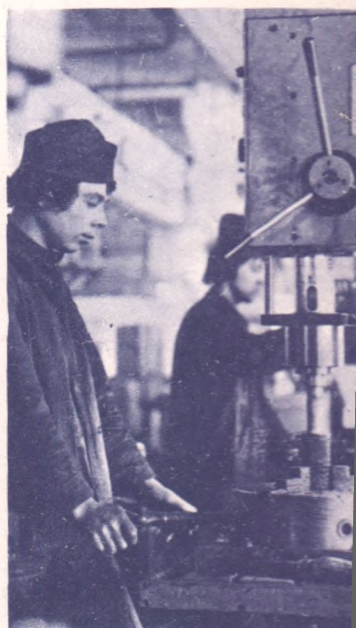

Strada Harghița 113

Telefon: 133 43 ; 133 44 ; 133 45 ;

122 44 ; 122 45.

Telex: 02 72 01.

Realizatoare a unei game foarte bogate de piese, ansamble și subansamble, destinate echipării tractoarelor cu șenile de diferite capacități, **INTREPRINDEREA DE UTILAJE ȘI PIESE DE SCHIMB din MIERCUREA CIUC** își va aplica marca fabricii pe aproape 100 de produse aflate la ora actuală în diferite faze : concepție, asimilare, experimentare, producție curentă. Dintre acestea menționăm : reperatele și subansamblele pentru tractoarele S 651 pe șenile și tip Fiat 45 ; cadrele tip SUP 29-10 și 48-10, realizate în colabo-

rare cu întreprinderea „Ceahlăul” din Piatra Neamă ; mecanismul de rulare complet asamblat pentru tractorul tip S 651 ; șenilă asamblată ; role de susținere și suport, asamblate ; suporturi ghidaj ; lanțuri de rulare ; mecanisme de rulare complet asamblate pentru tractoarele tip S 445 Fiat ; role asamblate ; garnituri de etanșare ; dispozitive de tracțiune ; carcasa plăcii ; steaua interioară a cuplei ; furcă ambaj ; axul rolei de susținere ; suport rolă susținere ; suport șenilei ; bușca brațului de închidere ; lagăre stânga și dreapta ; plăci de fixare ; suport post dreapta ; suport post stânga ; suport automat stânga ; suport automat dreapta ; ax intermediar ; arbori ; pinioane ; mecanisme de rulare stânga ; mecanisme de rulare dreapta și multe altele.